LAMENTATIONES
Obſcurorum virorum
EPISTOLA
D. ERASMI
ROTERODAMI,

Qvid de obſcuris ſentiat, cum cæteris qvibusdam, non minus lectu jucundis, qvàm ſcitu neceſſariis.

Vol. 2
p. 225

M. H. Stratton
1880

M. H. Stratton

J. E. Seuferius.

LONDINI,
APUD EDITOREM.

ANNO M DC LXXXIX.

OBSCURORUM EPISTOLÆ, SIVE LAMENTATIONES.

I.

SIMON LUTZBUBULARIUS Joanni Peltzflickerio S. P. D.

Heu qvàm præcipiti mersa profunda
Mens hebet, & propria luce relicta
Tendit in externas ire tenebras!

HEu me miserum, heu nos infelices, qvàm obscurâ nube nostri caligant oculi, & mentis vigor elanguit?

guit? Gavisi quidem eramus nos obscuri solum REUCHLINISTÆ, & jucundo manuum plausu, amicorum nostrorum gratulabamur epistolis. Sed nescio (hei nobis miseris!) qvid obstreperi rumoris excitare nobis videatur, nostrarum depromptor lamentationum. Sacræ nos fugiunt Musæ, Apollo deserit, Charites detestantur. Melius itaqve nobis est ire nunc ad domum luctus, qvàm ad domum convivii: Ejulatione opus est (qvantum mihi videre videor) non exultatione: lacrymis, non deorum cibo. Vereor admodum, ne dum simplices ac sinceri Christi fideles, plenè jam sapere cœperint nostra mysteria; qvas alii neqvitias, alii blasphemias, alii verò nebulonum versutias (nescio quo ducti spiritu) appellitant: Vereor inqvam, ne & hi, qvorum defensione & assistentiâ in hunc usque diem, neqvicqvam gloriati sumus, in contraria tum versi, Crucis signum ac indulgentias à nobis impiissimè permordari, Tunicam Jesu Christi pediculosam nuncupari vestem, Regum corpora Colo-

niæ

niæ repoſita, & ſummis honoribus à maximis qvibusqve in Eccleſiâ hactenus venerata, veluti ruſticos ex Weſtphalia rideri, & alia his ſimilia, ægrè ſint laturi; debitaqve tandem animadverſione adhibitâ, punire nos omnes pergant, & in ſterqviliniium infamiæ conjectent. O qvàm mihi metuo! nec mendaciis (ut video) nitendum eſt, nec eorum patri. Juva me obſecro conſiliis tuis. Nam ſiti enectus eſt Tantalus. Vale diu. Tuitii ex porcinâ Judæorum harâ. Anno M D XVIII.

II.

JOANNES PELTZFLICKERIUS Simoni Lutzbubulario S.P.D.

ACcepi literas tuas, mi ſvaviſſime Joannes, qvibus continuò lectis in ecſtaſin corrui, ac denſiſſimam ferè domus poſtem capite meo infregiſſem. Qvid multis? Accurrunt amici, confluunt vicini, contrectat venam medicus. His omnibus peractis, ac cœnâ tandem opiparè inſtructâ, legi aſſi-

dentibus tuas ad me literas, tacuêre omnes qvi aderant præ timore: attamen qvum omnia nobis dicere putarent, rumorem vulgò discussum parvi fecêre. Audio tamen (ut ingenuè fatear) qvorundam haberi colloqvia, qvi poetas qvosdam bonos & sapientes esse dixerunt, Christi opprobria deflentes; eosqve crucem à nobis permerdari & rideri, tristissimo ferre animo palam affirmabant. O nos miseros & infelices! Non possum te consolari super his rebus, qvum nihil præ se ferant (ut inter nos loqvimur) probitatis. Omnia in præcipiti rotantur. nemo nostrum sit, qvi non luctu ac mœrore, & in tenebris & in umbrâ mortis somniculosâ, instar gliris, contabescat. Nulli tamen nostrûm concidat animus. Plures enim numero Theologis sumus: nec illi nos sophisticis suis syllogismis aut libris sententiarum convincent: qvi præter doctores Ecclesiæ legerunt nihil; nec illud qvidem Vergilianum intelligunt, *Coridon ardebat Alexin.* Vale. ex Buckelmunda, Anno qvo supra-

III.

III.

JOANNES PELLIFEX Bernhardo Plumilegio S.

NOvi te esse Astrologum, & capitulum Valerii Maximi de somniis lectitasse, te qvoqve esse haruspicem & necromanticum. Qvare te oro atqve obsecro, ut corpore sphærico ritè diligenterqvè â te perspecto, hoc mihi dissolvas portentum. Dormitanti mihi hac nocte plurimumqve stertenti tristis qvædam imago apparuit, qvæ me in penetralibus intimis cubantem terrens, qvietem somni dulcissimam interrupit; noctis qvoqve fecit excubias & lacrymabili voce ac planctu pectoris juxta lectulum stans, magnos effudit ejulatus. Qvid hæc portendant ignoro: Timeo inferni potius (de qvo noster Capnion locutus est) qvàm superni Jovis fuisse imaginem, nobisqve nonnihil infelicitatis imminere. Vale. ex Leiptzich. Anno qvo supra.

IV.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS, Joanni Pellifici S. P. D.

QVas mihi misisti literas, ingratissimæ fuerunt. Addidisti dolorem dolori, & semimortuum penè interfecisti. Non est astrologia opus in tuo somnio discutiendo, non in astris hæc res sita est, sed in hominum nobis adversantium voluntate. Sume prius animum, ne qvod nunc scripturus sum, te in terram prosternat. Intravi nuper sacram divæ Virginis ædem, & ecce qvidam cucullatus sacerdos, sacræ Theologiæ doctor, omnibus illic præsentibus, Breve qvoddam Apostolicum ostendit, illiusqve sententiam membratim declaravit. Dixit autem in eo contineri, Sanctissimum Dominum nostrum Leonem Papam X. omnibus nobis maledixisse, nosqve à nullo in terris sacerdote (exceptâ tamen mortis horâ) absolvi unqvam posse. Adjecit qvoqve id ipsum de impre-

preſſoribus, venditoribus & lectoribus intelligendum. Alia inſuper in eodem Brevi continentur, qvæ magis auditu horrenda ſunt. Beatiſſimum ſcilicet patrem noſtrum Leonem decreviſſe, qvod Chriſtiani omnes ſub pœnâ excommunicationis latæ ſententiæ, debeant noſtras epiſtolas, cujuscunqve etiam ſint editionis, intra tres dies comburere, qvodqve nemo Chriſti fidelium ſub eadem pœnâ, illas unqvam legere attentet: qvum & in ſcandalum Chriſti ſint, & totius Eccleſiæ Catholicæ. Poſtremò præcipit cunctis, ut noſtri notitiam habentes ſuis nos prodant judicibus, qvò meritas dare pœnas cogamur vel inviti. Hæc boni conſulas velim, teqve qvantum poſſibile eſt, conſoleris. Nam ego (ut ingenuè tibi fatear) ita ſum animo conſternatus, ut me forte ſſe vivum poſthac viſurus ſis nunqvam. Scribe interea cæteris contribulibus noſtris rem omnem, ne ſoli in miſeriis eſſe videamur. Nam dulce eſt, ſocium habere in pœnis. Vale. ex Wittenberch, cum ſacco pericivitatem, &c.

V.

JOANNES PELLIFEX, Bernhardo Plumilegio S.

TRistius nunqvam habui somnium, severiorem nunqvam somniorum interpretem. Proh Jupiter! proh dii immortales! proh omnium princeps Musarum Apollo, qvantis nunc arctamur angustiis! Nescio qvo me consoler, qvibus qverar, aut qvâ insistam viâ. Dolores profectò inferni nos (ut video) circumdederunt: ne tamen soli nos (qvemadmodum tibi placet) in miseriarum sterqvilinio delituisse videamur, Brevis illius Apostolici exemplar, priusqvam moriar, ad me dato; ut omnes perfrictâ fronte Reuchlinistas, trepidos atqve anxios reddam. Tu verò qvas habes epistolas, nolito flammis tradere: qvia non opus est plura nos sacerdoti in confessione referre, qvam illum scire velimus. Vale. ex Dulmania: & Bacchum tui ventris Deum semper adora.

VI.

VI.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS, Joanni Pellifici.

JAM mala me ſcabies, jam morbus regius urget:
Jam Phanaticus error, & iracunda Diane.

ME miſerum! *Sum plena cruoris hirudo.* Qvod mihi de peccatis falsô confitendis ſcripſiſti, ſummopere mihi placet. Poſſumus qvoqve hoc feſto Paſchatis, ac deinde aliis aliqvot ſubſeqventibvs feſtis, vel aliò proficiſci, vel non redire domum abſentes; taliqve ludo nos ſemper Chriſtianos agere, donec clarior Phœbus nobis illuxerit. Mitto tibi hiſce meis literis incluſum Brevis Apoſtolici exemplar: qvod ne in manus Religioſorum veniat, tui erit officii providere. Paulò validior ſum, & Epicuro ſuum ſagino porcum. Vale, ex Lyptzick. Præſenti qvoqve veneno (qvo plurimùm abundas) omnes iſthic Theologos interfice, nosqve ſemper maximi facito.

LEO PAPA DECIMUS.

UNiversis & singulis præsentes literas inspecturis Salutem & Apostolicam benedictionem. Intelligimus non sine gravi animi molestiâ, nonnullos iniquitatis filios, à quorum oculis Dei atque hominum timor abscesserit, improbâ ac damnabili & temerariâ loquacitate ductos, quendam libellum famosum, cui titulus est, EPISTOLÆ OBSCURORUM VIRORUM, ad Venerabilem Virum Magistrum Ortwinum Gratium Daventriensem Coloniæ Agrippinæ bonas literas docentem, & reliqua edere, & editum imprimi facere, atque ad diversas orbis provincias, quò eorum temeritas notior fieret, & scandalorum materiam diffusius seminarent, mittere præsumpsisse. In quo libello inter cetera contra Sacræ Theologiæ, & præcipuè Ordinis fratrum Prædicatorum Professores, & Coloniensis ac Parisiensis studiorum in eâdem Theologiâ Magistros, quorum aliqui nominatim exprimuntur tot jurgia, contumeliæ, & convitia proferuntur; & aliàs tam spurcè & petulanter invehitur, convertendo etiam ad scurrilia sacra eloquia, ut expediat quantocius pro Christianæ

stiana religionis honore illius lectionem tanquam labem pestiferam à rerum naturâ depelli. Scandalosa verò hujusmodi garrulitatis auctores debitâ animadversione puniri. Quocirca auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium omnes & singulos utriusque sexus Christi fideles cujuscunque status, gradus, dignitatis & excellentiæ sint, requirimus & monemus, eisque sub excommunicationis latæ sententiæ pœnâ, ipso facto quo præsentibus non paruerint, incurrendâ: à quâ nonnisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolvi possint, districtè præcipiendo mandamus. Quatenus infra triduum, quo præsentium notitiam habuerint à dicti libelli, ejusque exemplarium lectione perpetuò abstineant, illaque per omnia igne comburant: & qui ipsius libelli auctoris seu ejus exemplarium impressorum vel scriptorum, aut illa tenentium, & comburere negligentium, vel recusantium, seu eorum alicujus notitiam habuerint, eos Ordinariis locorum, in quorum civitatibus vel diœcesibus illi tunc moram trahent, aut eorum Officialibus seu Vicariis per eos debitâ pœnâ afficiendos, infra idem triduum revelent. Injungimus

quoque in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub eâdem pœnâ, Ordinariis præfatis, eorumque Vicariis, Officialibus & miniſtris, ut contra auctores diffamationum & illarum ſcriptores & impreſſores hujuſmodi, prout delicti qualitas exigit, juſtitiæ vindictam exerceant, & excommunicationem per nos latam in eos, quos illam incurriſſe conſtiterit, inviolabiliter obſervari: & tam eiſdem Ordinariis quàm parochialium & aliarum Eccleſiarum rectoribus; ut quotiēs ſuper hoc pro parte alicujus Prædicatorum vel alterius Ordinis Fratrum aut generalium ſtudiorum Magiſtrorum in Theologiâ fuerint requiſiti, præſentes literas vel aliquid ex earum authenticis tranſſumptis, quibus publici Notarii ſubſcriptione, & alicujus Prælati vel Curiæ Eccleſiaſticæ Sigilli impreſſioni munitis, fidem ubique decernimus adhibendam, in eorum Eccleſiis dum populi multitudo eò ad divina convenerit, duobus aut tribus diebus Dominicis vel feſtivis publicari faciat, etiam ſi expedit, ſermone vulgari, ut quantocius fieri poſſit, tale nefandum ſcelus quod hæreſin ſapit, ne ulterius ſerpat, penitus exſtirpetur. Non obſtantibus conſtitutionibus

nibus & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrariis quibuscunque. Datum Romæ ad Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die XV. Martii, M D XVII. Pontificatus noſtri anno quarto.

Jacobus Sadoletus.

VII.

JOANNES STRAUSFEDERIUS,

Nicolao Caprimulgio S. P. D.

MUlta mihi literis, complura vivo narrant ſermone, qvæ qvantum mihi ac noſtræ conjurationis complicibus diſpliceant, neqve calamo ſcribere, neqve vocalibus organis explicare poſſum. Illud tamen præterire non valeo, qvod nuper à qvodam Jurisconſulto haud vulgariter erudito, non ſine choleræ motu dictum accepi. Qvando, inqvit, Ollikambius unus de obſcurâ Reuchliniſtarum aliqvot cohorte, homo neqvam ſalaces ſuos ac planè hiſtrionicos perſeqvi volebat jocos, & ſignum ſuæ amicæ in foribus merdâ notare.

lon-

longè rectiùs has literas S.N. sive K.N. sub merdâ, in eo qvem in Alemannicâ lingvâ faciunt sensu. Aut certè, si magis versu id ludere placuisset. Hic os præpone, crucis signo (per qvod redemti sumus) longè pertransito, collocasset. Eonamqve pacto pulchra facetia (ut vestri Eckerii dicunt) taliqve ludo maximè (sicuti dicebat) contigisset. At crucem tam impudentibus rebus adhibere, eamqve permerdare, ac postea de utroqve gloriari, nimis apertè (inqvit) Jesu Nazareni olet blasphemiam. Hæc ille. Ego verò tametsi vera illum loqvi, propriâ dictante conscientiâ non ignorarem, (quum, teste Augustino, conscientia sit mille testes) ipse tamen nostro more & subito calore motus, mala imprecabar plurima, sed sub silentio & prorsus nullo audiente: qvum vulgaris turba, totusqve fermè clerus, pessima qvæqve de nobis & sentiat & loqvatur. De contradictionibus autem Zachariæ Lucensis Theologorum amici rectè auguratus est Lutzbubularius noster, nam penitus

à no-

à nostris abhorrent institutis. Nullis itaqve rebus attentis etiam veris, qvæ vel contra nos, vel pro Theologis valere dignoscuntur, hoc unum nobis agendum est, ut noster Reuchlinus apud Rusticanam multitudinem nullatenus decidisse videatur, aut in tenebris nobiscum delitescat. Idcirco astu, fraude, mendacio, & si qvid aliud est qvo Theologos, etiam falsò, infamare possimus, semper utamur. De veritate enim & justitiâ nulla nobis certa est spes. Cæterùm dii fata secundent, qvùm vel Theocrito teste, Vivis duntaxat sperandum sit. Vale diu. Moguntiæ ex domo luctus & convivii, qvam vulgò *Coronam* appellant. Anno qvo supra. Saluta nobis poetas qvos istic nosti nobis amicos, & Theologis inimicos. Iterum vale.

VIII.

NICOLAUS CAPRIMULGIUS, Joanni Strausfederio.

PRoh Jupiter, proh dii immortales, qvàm calamitosam mihi scripsisti epistolam!

ſtolam! Utinam me gladio tranſegiſſes, ubi me tantis enecaſti doloribus. O tremendum apud inferos Plutonem! Alii nobis ludibrio eſſe conſveverunt, at nos illis modò. Cæca nimium & inconſtans (ut video) eſt fortuna, qvæ merito cæcis nobis ſuiqve ſimilibus favere debuiſſet. Qvid multa? Ego cholericus ſum, nihilqve injuriarum pati poſſum, qvibus ſi iterum vel per literas fuero, vel certo vulgi rumore ante proſpectum correptus, laqveo gutur infringam: qvia ſatius eſt me meis rebus geſtis apud inferos florere, qvàm hîc ſub orbe lunari à Theologis aliqvam injuriam pati. Sic fac & vives. Vale. ex Lyptzick & ſaluta nobis Jovem, noſtri Apollinis omniumqve Muſarum patrem.

IX.

PETRUS HAPHENMUSIUS, Franciſco Genſelino Schelmoni S. P. D.

TRiſti ſum patre genitus, matre melancholicâ. Patruum habeo importunum,

num, difficilem, qverulum. Amitam qvoqve cunctis inviſam. Non mirum igitur ſi triſtia tibi nunciem. Acceſſi nuper Eccleſiam in feſto nativitatis Chriſti, magis ex præcepto qvàm bonâ voluntate: Et ecce Doctor qvidam Zacharias nomine, nemini non dilectus, habebat in manu ſuâ Breve qvoddam Apoſtolicum, in qvo totus Obſcurorum grex æternâ maledictione cum omnibus ſuis complicibus ſeveriſſimè punitur. Multis itaqve in noſtri contumeliam coram clero & populo in medium prolatis, ſtentoreâ cœpit voce clamare, O maledicta & execrabilis obſcurorum ſecta! O temerarius hiſtrionum exercitus! O fœdiſſimi ludionum greges! O impudentiſſimi in omnes ſycophantæ, qvi neqve Deo parcentes, nec ſanctis ejus, viros bonos, pro Eccleſiâ Dei contra Oculare Speculum ad ſanguinem usqve decertantes, contumelioſis laceſſere conbitiis non erubeſcunt: cum nihil ad rem facientes Capnioni ſuo plus noceant qvàm profint. Hæc & his ſimilia Doctor ille

con-

constanter protulit, in me fæpenumerò tortuosos deflectens oculos, O qvàm mihi timui miser, cui mors propior erat qvàm vita! Nam si vulgaris plebecula me unum ex illis esse intellexisset, nunqvam vivus rediissem domum: qvum, teste Alexandro Gallo, *sit vulgus pelagus indeclinabile virus.* Vale. ex Norimbergâ. Anno qvo supra.

X.

FRANCISCUS GENSELINUS SCHELMO,

Haphenmusio Philocapnioni S.P.D.

TRistitia exsiccavit cor meum, & caro mea immutata est propter oleum. Non sunt mihi nova qvæ scribis, sed omnia qvæ in brevi Apostolico continentur, apud nos invaluêre, & divûm templis publicitus affixa, nemo non aspexit. Væ nobis insipientibus! qvò subitùs calor, quò furor poeticus, qvò insana maledicendi rabies nos malefidos perduxit? Honorare voluimus Joannem Reuchlin patronum nostrum: at æterno illum dedecore,

re, rectæ rationis obliti, plus æqvo commaculavimus. Fecimus qvæ noſtri fuerunt muneris, licet nemo ſapientum (ut ſub rosâ tecum loqvar) boni illa conſulat. Verùm enim verò, ut æqvali te dolore extimulem, & par pari cenſear retuliſſe, Eraſmus ipſe Roterodamus, Theologorum diſertiſimus (hei mihi vereor dicere) in epiſtolâ qvadam ad Joannem Cæſarium ſeſe à nobis laudatum fuiſſe, vehementer deteſtatur. Ne igitur ſoli ſapere videamur, juſtum tibi illius exemplar his occluſum literis transmitto, ut commiſſi criminis nos qvandoqve pœniteat, nos impudentiſimos eſſe ganeones non ignoremus. Vale, ex Friburgâ, ſexto Græcorum Kalendas. & Pythagoram tacendo imitare.

EPISTOLA ERASMI ROTERODAMI, qvàm hic honoris gratiâ interpoſuimus, ut ea qvæ falsò illi â malevolis impoſita fuere, qvantocius evaneſcant.

ERASMUS CÆSARIO SUO S.D.

Ma-

Magnopere mihi displicebant epistolæ Obscurorum Virorum: jam tum ab initio delectare potuisset facetia, nisi nimium offendisset exemplum. Mihi placent lusus, sed citra cujusquam contumeliam. Sed molestius fuit quod in posteriore editione mei quoque nominis mentionem admiscuerint. Quasi parum fuisset inepire, nisi nos quoque vocassent in invidiam, & magnam partem fructus tot studiorum laboribus expetiti corrupissent. Ne id quidem satis est visum. En alter libellus priori adsimilis, in quibus crebra mentio fit eorum quibus scio lusus hujusmodi nequaquam probari. Quàm malè consulunt isti, non solùm in seipsos, verùm etiam in omnes quibus bona literæ charæ sunt! Jam illud est omnium molestissimum mihi, si modò verum est, quod mihi istinc reversus famulus meus Jacobus narravit, apud complures haberi Colonia libellum, nescio quem, in Julium Pontificem, quomodo mortuus excluſus sit cœlo per Petrum. Audieram jam pridem hujusmodi fabulam actam in Galliâ, ubi talium nugarum immodica licentia semper fuit. Eam opinor aliquis in latinum sermonem transtulit.

Demi-

Demiror quid iſtis in mentem veniat, cum ſic otium & operam perdunt. Caterùm admiror eſſe qui ſuſpicentur tam inſignem ineptiam â me profectam, opinor ob id quod ſermo fortaſſe ſit paulò latinior. Luſi quidem in Moriâ, ſed incruentè: nullius famam nominatim perſtrinxi, in mores hominum luſimus, non in famam hominum. Quòd ſi vera mihi nunciavit famulus (nondum enim ſatis credo;) quæſo te Vir optime, ut iſtiusmodi nugas impias pro tuâ virili premendas cures, priuſquam excudantur. non quod iſti digni ſunt, quibus hoc præſtetur beneficium, ſed quod noſtrum eſt, publica ſtudiorum honeſtati conſulere, quam iſti talibus luſibus indignè contaminant. Porrò quod ad me pertinet, ſcio neminem fore, qui me nôrit, quin ſatis intelligat, iſtiusmodi nanias mihi ſupra modum diſplicuiſſe, quippe indignas eruditis ac probis viris. Jacobo Hornenſi multam ex me ſalutem dicito, cujus epiſtolâ dici non poteſt quantopere ſim delectatus. De compoſitâ lite Reuchlinicâ, utinam vera nuncies. Nunciavit mihi quidam Alcmarienſis, te alteras ad nos dediſſe literas, verum eas nondum accepi.

Bene

Bene vale doctissime Cæsari. Antverpiæ postridie assumptæ Virginis. Anno M D XVII.

XI.

JOANNES ARNOLDUS LYRICEN, Pultronô Cultrifici, totiqve obscurorum cohorti S.P.D.

VULNEROR, & clausum porto sub pectore telum,
Crescit & assiduè plaga dolorque mihi:
Sed ferientis adhuc non audeo dicere nomen,
Nec sinit aspectus plaga videre suos.

Miserum est exturbari fortunis omnibus, Patres conscripti, acerbum qvoqve à doctis contemni; acerbiùs à docto & sapiente. Qvid multa? Magnus ille Erasmus Sacræ Theologiæ Doctor, poeta & insignis orator, nos veluti pestem qvandam detestatur, fugit, insequitur & odit. Ubi nunc vires nostræ? ubi elatus animus? ubi nocturnæ insidiæ? ubi sesqvipedalia verba? Hunc nostrum dolorem nulla auferet vetustas. Mors est nobiscum in olla. nulli diem proferre licet. Agimur enim fatis, id qvod nobis est inevitabile.

bile. Homo proponit: Deus verò rem ipſam (ut video) diſponit. Nulli ſua manet ſpes.

Qvicunqve non eſt hodie, cras minus aptus erit.

Suſpendamus igitur nos ipſos in obſcuro, ne tam intolerabilibus tamqve mortiferis cruciatibus indies exagitemur. Qvid vobis animi ſit, qvæ vires, qvod conſilium, qvæ tandem defenſionis noſtræ propugnacula, me certiorem facitote. Dii bene vertant! Valete diu. Wormiatæ ex domo Schelmonis, Judæi malè circumciſi & ſummâ nobis amicitia conjuncti.

XII.

PULTRONUS CULTRIFEX, Joanni Arnoldino S.P.D.

Carminibus carmina debentur.

Nil intentatum noſtri liqvêre Poetæ,
Nec minimum meruêre decus, veſtigia Græca
Auſi deſerere & celebrare domeſtica facta.

QVi nos contemnunt, ſtulti ſunt: viri

profectò ſumus, & omnia ſine Theſeo, & in vanitate non fictâ operamur. Stentoreâ clamamus voce, & arrogantiam velut parentem colimus. Si tu vel Theologos vel Ortwinum times, in malam abi crucem, aut te corv. in rotis eviſcerent. beſtia es, naſturtium ede. Excitare, vigila, animum ſume. Noli Epimenidis ſomnium dormitare. Qvid deſperas? Vitulo primum ſubmerſo, puteus clauditur.

Exitus acta probabit.

Scimus inurbanum lepido ſeponere dicto,
Legitimumqve ſonum digitis callemus & aure.

Nobis erunt præſidio Judæi. Lurent violæ. Suam qviſqve domum tueatur.

Tunc tua res agitur, paries cum proximus ardet.

Tu ſolus es, noſtrûm verò multi. Qvapropter ut tuæ petitioni ſatisfaciam, ſi nobis timor incubuerit gravis, Caſpios petemus montes, ubi neqve Theologi, neqve fidei Catholicæ habitant defenſores. Si verò te ipſe ſuſpenderis, pœnas nolito extime-

timeſcere inferorum. Mortales enim ſumus, & animam fortaſſe nobis cum pecudibus communem conſecuti. Vale feliciter cum noſtro Capnione, Moguntiæ, ex publicâ coronâ, Obſcurorum portu. Anno qvo ſupra.

XIII.

CONRADUS DE ZUICCAVIA, Doctori Grillo, Obſcurorum Advocato, S. P. D.

OMnia nobis adverſa ſunt, Doctor egregie, omnia proſtata ac diruta jacent, clamantqve in plateis & puelli & edentulæ qvædam anus, hiſce, proh dolor! verbis nobis illudendo. Os habent, & non videbunt: oculos habent, & non loqventur: aures habent, & non odorabunt: nares habent, & non audient: manus habent, & non ambulabunt: pedes habent, & non palpabunt, non clamabunt in gutture ſuo. Similes illis fiunt, qvi confidunt in eis. His Pſalmiſtæ verbis malè intellectis aliisqve id genus convitiis publicè infeſtamur. Poſuiſti tenebras Gril-

le, & facta est nox, per qvam pertranſibunt omnes beſtiæ ſylvæ. Si bonus vir es, ſi eruditus, ſi eloqvens, hiſce maledictionum vinculis nos qvamprimùm exſolve. Qvod ubi feceris, te Judæi ut Deum ſuum colent ac venerabuntur, & aureos in Arabia montes pro tuo ſalario recipies. Lege Marqvardum in Inſtitutis, revolve Joannem de Garlandiâ in Legibus, Petrum Heliæ in Decretis. Mammotrectum in Clementinis, Conſule etiam ideas Platonis, qvæ olim in Phocide pallentes Apollinis begutæ fuiſſe dicuntur. Accede nebulonum latebras & fornices, ut eruditior in rebus noſtris, & ad omne malum Theologis inferendum audacior fias. Cæterum mihi qvàm primum reſcribas velim, qvid hæc qvinqve Arabica verba ſignificent: *Oxus, perdoxus, reveloxus, rammeldipotſus, rammeldibleſen.* & hæc duo Gothica, *Inkus, perqvinkus.* De his certè nihil ſcripſit Vergilius in Bucolicis, nec Marcolphus in ſuis fabulis. Vale Doctor venerande, & pone ante oculos tuos ſpecillum illud qvod

in

in Speculo Oculari Joannis Reuchlin eſt depictum, nam per illud inſtar noctuæ omnia mirabilia mundi videbis. Vale. Ex Lyptzig. die ſexto ante feſtum Sanctæ Saturitatis.

XIV.

DOCTOR GRILLUS,

Conrado Zviggavienſi S.P.D.

ACcepi literas tuas nectare mihi atqve ambroſiâ ſvaviores. Perlegi ferè totum Ovidium, & qvos mihi legendos decreviſti; ſed non invenio, qvo modo vel meipſum vel noſtros contribules tueri valeam. Peccavimus, iniqvè egimus. Non eſt inter nos qvi faciat bonum, non eſt usque ad unum. Si enim ſcribendo & offendendo annis multis, jam primi ſemper fuimus, neceſſe eſt ut modeſtam & benemeritam adverſariorum noſtrorum, aut potius in Chriſto amicorum reprehenſionem toleremus. Si vigeſies, ſi qvinqvageſies, ſi centies alios indignè læſimus; qvare nos ſemel tangi (& id qvidem citra offenſionem) non patiemur? *Nequitia eſt qvæ te*

non finit esse senem. Decepti præterea omnes sumus. Credidimus enim defensionem Joannis Reuchlin veram fuisse: at nunc olfacimus (& in libris reverendi Inqvisitoris luce clarius continetur) eam esse falsissimam. Folio namqve tertio defensionis suæ, facie primâ, hanc sibi Capnion à Cæsareâ Majestate generalem fuisse qvæstionem oblatam scribit: Utrum omnes libri Judæorum perimendi sint præter Biblia. qvod qvàm sit falsum in mandatis imperialibus sæpius impressis deprehenditur. Dicit præterea ibidem (in favorem Judæorum, an minus, ignoro) neminem ex omnibus Romanis Pontificibus fuisse, qvi Judaicorum librorum exterminium petiviſſet. Hoc certè argumentum etsi (velut negatum) valeat nihil, à Jureconsultis tamen & Ecclesiæ doctoribus contrarium probatur esse verum. Ipsius etiam consilium à nullo (ut accepi) proditum fuit, sed per Illustrissimum Principem Urielem, Archipræsulem Moguntinum, Judicem sive Commissariumà Serenissimo nostro

ſtro Imperatore conſtitutum, legitimo (id qvod facerè debuit) ſollicitatori oblatum. Nec concors ab aliqvo excogitari ratio poteſt Capnionis minùs qvàm aliarum univerſitatum conſilia legi à Colonienſibus Doctoribus debuiſſe. Falſum eſt etiam, Manuale Speculum Joannis Pepercorni, viri (ut audio) ſatis eruditi à Colonienſibus Theologis fuiſſe compoſitum, qvum in Alemaniâ illud ſuperiorè impreſſum ediderit. Cætera relinqvemus, qvæ ſi particulatim enarrare voluero, me ſit dies defecturus, & non epiſtolam ſed volumen amplisſimum ſcribere cogerer vel invitus. Si itaqve falſis perſvaſionibus decepti, bonos viros indignè læſimus, conceptionem etiam modeſtam ſurdâ aure prætereamus neceſſe eſt. Qvid autem illa verba ſignificent, *Oxus*, *perdoxus*, *revelo-xus*, cum cæteris qvæ ſeqvuntur, nondum apud Martialem repperi. At Vergilius in xx. libro Æneidos, & Ariſtoteles in xiii. Phyſicorum, capitulo nonageſimo nono, circa finem dicunt, proverbium He-

ctoris fuisse, occultâ cujus virtute multos Græcorum interemit. Qvæ scripsimus, in scrinio tui pectoris conserventur. Sigillum autem qvod vides, mihi commodato dedit Jacobus Johel Judæus qvinqvies circumcisus, & bonus Reuchlinista. Vale, Ex Tuitio, decimo sexto nonas Apriles.

XV.

JOANNES PELLIFEX,

Secundus in ordine Obscurorum, suo Capnioni Thalmudistæ S.P.D.

SCripsi aliâs, ut nosti, Ortvvino Gratio sacerdoti Theologorum, ridens schema: finxiqve in secundâ Obscu orum epistolâ me talari veste deceptum, Judæo Theologiæ Doctoris loco, publicâ in plateâ, maximam habuisse reverentiam, Papalem qvoqve nonnullis & episcopalem in foro animæ concessam auctoritatem, hæreticorum more detestatus sum. Qvod cùm uni Prædicatorum nuper confiterer, nihil consolationis accepi, ille enim difficilis, qverulus, anceps & morosus me absolvere

vere recuſavit. Attonito autem mihi plurimumqve admiranti, ac planè ſtupido, apertiſſimè dixit, neqve ſe neqve alios ſacerdotes (etiamſi ſummus Pontifex eſſet) nos gravibus iliis peccatis, commisſisqve ſceleribus & publicis criminibus atqve blaſphemiis exſolvere poſſe, niſi publicâ prius revocatione à nobis factâ, publicè ſuſciperemus pœnitentiam. Ecce qvanta pro te patimur mi Capnion? qvibus exagitamur diſcriminibus? qvos ſentimus dolores? Si propheta es, ſi orator & poëta, ſi tertius Cato, ac noſter tandem patronus, conſule obſecro mihi, qvid ſit opportunum factu. Salutat te plurimum uxor Pepericorni, & Laurentius Pepericornus filius Joannis, doctus adoleſcens. Qvi Coloniæ in Laureto (qvod Græci *Daphnona* vocant) bonis artibus operam impendit, tibiqve non parum minatur. Vale. ex Mollem in feſto Bacchi.

XVI.

CAPNION PHORCENSIS, Joanni Peltzflickerio reſipiſcentiam.

SI malè ſcripſiſti, malè tibi ſacerdotes reſpondere oportebit. Eſt enim æqvum & ſalutare. Nihil pro me pateris beſtia: nec propheta ego ſum, neqve Obſcurorum Patronus: qvanqvam meæ literæ ante annos aliqvot Colonienſibus miſſæ, idipſum approbare videntur. Dii deæqve, inferi qvoqve & ſuperi vos omnes perdant. Non ſum reus ipſe illorum criminum originarius. Nauſeam habeo ſuper cibo veſtro leviſſimo. Diſplicent mihi epiſtolæ veſtræ. Neminem urſi neqve levavi. Convitiorum ac blaſphemiarum conſcribendarum munus vobis commiſi nunqvam. Tacita igitur tibi ſudent præcordia culpa. Vos enim obſcuriſſimi nebulones, omniumqve hiſtrionum primi, ſummum mihi Pontificem ac omnes bonos per totum pene terrarum orbem inimicos feciſtis. Qvapropter ſuſpenſos vos eſſe vellem in furcam, aut à Cerbero inferorum cane diſcerptos. Vâle infeliciter. Ex Stutgardiâ in profeſto Jovis, veri & immortalis poëtantium Dei.

XVII.

XVII.

M. HILDBRANDUS MAMMACEUS, Doctor in compoſitis verborum, & plus ſi vellet, Conrado Zviggavienſi Poetæ larvato, S.D.

PRoverbium eſt apud nos mi chariſſime Conrade, Plus oculos videre qvàm oculum. Doctor itaqve Joannes Reuchlin eſt valde ſubtilis, acer ac vehemens in ſcriptis ſuis, nec eſt aliqvis in mundo, qvi vel ipſius contumeliis, vel Oculari Speculo reſpondere poſſit. Qvare igitur Theologi, ſe tam inſigni tamqve glorioſo homini opponunt? Potius fortaſſe moreretur, qvàm convitiis parceret. Vale feliciter. Datum ex Tubingâ.

XVIII.

CONRADUS DE ZWIGGAVIA, Domino Hildbrando Mammaceo novarum dictionum fabro S.D.P.

VIdi literas tuas, nec vidi ſolùm, ſed diligenter perlegi. Satis es circumſpe-

ctus in rebus tuis, nec est sub orbe lunari homo, qvi tua possit mali consulere: felix qvi nihil debet. Qvæ dubitas ne feceris. Hic enim Corycæus est qvi plus æqvo ad rem auscultat. Lauda igitur parcè, at parcius vitupera. Ego tamen qvia sum Pompilii circulo sextus, paucis tibi respondere volui. Vale. Ex Noribergâ, & Cimmeriis te semper tenebris involve.

XIX.

GVILHELMUS CAPNIOLAMBIUS, Matthæo Mellilambio, S.P.D.

COmplures mihi retulerunt, Vir humanissime, Joannem Reuchlin legum Doctorem valde benè & cum maximis honoribus in urbe Romanâ contra Theologos stare. Hoc tamen ego credere nèqvaqvam possum. Nam si Stutgardiæ apud Svevos feliciter habitat, & ibi in lætitiâ vivit, non potest stare in urbe Romanâ. Qvis enim in uno & eodem loco simul & semel esse posset? Nihil affers, filius es terræ, lapidemqve mordes, & sapientia inprimis tua vino obumbratur.

Va-

Vale. ex Francofordiâ, tutiſſimo Judæorum portu.

XX.

MATTHÆUS MELLILAMBIUS,

Gvilhelmo Capniolambio S.

NOn ſtat in urbe Romanâ Capnion ipſe, ſed qvieſcit ac ſedet in Stutgardiâ; illumqve juſſit Plato ſub arbore Porphyrianâ qvieſcere. Petiit ſæpenumero concordiâm cum Theologis, non ſolum Moguntiæ, ſed in urbe etiam (ut audio) Romanâ. Ipſi tamen Theologi generoſam habere malunt pro Chriſto litem, qvam iniqvam in fide concordiam. Cùm autem ſedes Apoſtolica voluerit, Gordii nodum diſſolvat, ne tanta poſthac in Eccleſiâ Dei ſcandala invaleſcant. Vale. ex Moguntiâ. xxv. Nonas Martias.

XXI.

PETRUS NEGELINUS,

Stephano Calvaſtrio S.P.D.

NUptiæ mihi habendæ ſunt in Zutphordiâ. Deſpondi enim ſororem meam uni Poëtæ tali qvali, de numero Obſcuro-

rum Virorum. Qvapropter te oro atqve obsecro, ut mihi unam tunicam commodato dare velis, illa enim dominus opus habet. Nam qvi malè est calceatus, sordidis pedibus cœnaculum ingrediatur necesse est. Vale feliciter, & agamus omnia pingui Minervâ. Datum in montibus Cisalpinis, Anno qvo supra.

XXII.

STEPHANUS CALVASTRIUS, Metrifex Petro Negelino S. D.

TUnicam qvam â me petis habeo nullam. Ego Apostolorum exemplo unâ duntaxat contentus sum, & ambulo per totam cum sacco civitatem. Nisi judex Apostolicus nuper mihi adjumento fuisset, excommunicationis procul dubio sententiam propter importunitatem creditorum meorum jam diu incurrissem. Non possum igitur tibi cõmodato dare tunicam meam. Nam teste Alexandro Gallo.

Unum mutabis, donec plurale videbis.

Festum Valentini præteriit, æstas appropinqvat, flores oriuntur, non est tibi toga

toga opus. Vale ex Monaſterio, pridiè Kalendas Ægyptias, & Epimenidis ſomnium ſemper dormita.

XXIII.

SCHELMO SCHELMONIS, Genſelino Genſeliano, & Marcolphi ex ſorore nepoti S.D.P.

AUdio te in grammaticis diſciplinis unum eſſe omnium eruditiſſimum: qvapropter te oro atqve obſecro, ut mihi qvamprimum ſcribas, qvot nam ſint in Donato aves? qvid præterea comedant, qvo deinde avolare conſveverunt, & qvot ſunt ibidem metra? Hæc enim ſi mihi cognita eſſent, Theologos diſputando obumbrarem. Vale, ex Buckelmundâ; duodecimâ idus Septembres: & cave ne anſeres noſtri inter olores ſtrepant.

XXIV.

GENSELINUS SCHELMONI SUO S. P. D.

REctè agis mi chariſſimè Schelmo, tam qvòd eruditos conſulis, tùm qvod tibi ipſi confidere non audes. Niſi

Nisi Tibullum profiterer & Nasonis amores, tibi certè respondere non possem. Sybillâ tamen hîc non est opus interprete. Tres sunt in Donato aves, passer, aqvila, milvus; qvæ fructus & species comedentes in antiqvam sylvam avolarunt. Ad ultimum verò tria duntaxat comperi in Donato metra. Primum,

Arma sub adversâ posuit radiantia qvercu.

Secundum,

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

Tertium, ut, *docuissemus, docuissetis, docuissent.*

Cave mi charissime Schelmo, ne hæc occulta Minervæ mysteria Theologis manifestes: qvum neqve in libris Sententiarum, neqve in Secundâ Secundæ tàm præclara inveniantur. Vale ex Hercyniâ sylvâ, & asinum imitare, qvi magis stramina optat qvàm aurum.

XXV.

PULTRONIUS SYCOPHANTA,
Murcidæ Lyripipiano S.P.D.

Vi-

VIdeo eqvidem noſtrûm aliqvot vehementer ſuis gaudere convitiis, & epiſtolarum noſtrarum lectione plurimum delectari. Contra autem viri graves (proh pudor! nefas eſt dicere) faciem ſuam avertunt, & vix lupanaribus dignas, imò flammis & facibus congruas expreſsè pronunciant. O inconſtantem rerum omnium viciſſitudinem. qvantum mihi videre videor, extrema gaudii luctus occupabit: noſterqve natalis *nigro notandus lapillo*, inter nefaſtos computabitur. Vale, ex Franconiâ cum tuis contribulibus: & omnes hamadriades ac Oreades meo nomine plurimum ſalutato.

XXVI.

LYRIPIPIANUS PULTRONO ſuo S.P.D.

QVas mihi ſcripſiſti literas, minimè placuerunt. Si ſummus Pontifex, ſi magnus ille Eraſmus, ſi viri ſapientes & boni deniqve omnes noſtras contemnunt epiſtolas, illorum etiam contemnamus ſententiam neceſſe eſt. Experire obſecro, qvo-

qvomodo veſtris iſthic hiſtrionib9 ac paraſitis noſtræ placeant Obſcurorum Epiſtolæ. Docti omnes ſumus, neqve Scotum timemus neqve Plutonem. Experire inqvam, qvàm ſint & meretriculis gratæ. Eſt enim riſus in illis multus, qvi & triſtem apud Inferos Plutonem, manesqve ſepultos ad cachinum excitare qveat, mortuosqve ad vitam revocare. Sed qvid de riſu tantum: jocos noſtri ſalebroſos ludosqve theatrales ſuis adjecere epiſtolis, ut varietas ipſa (qvæ teſte Politiano lectionum eſt irritatrix) blandiſimum qvemqve lectorem non poſſit non delectare. Secuti mehercule ſumus patres noſtros, qvi jocum Deæ Veneris (cujus & nos aſſeclæ ſumus) filium eſſe voluére. Qvid igitur riſu blandius? qvid joco jucundius? qvid Venere ſvavius? qvæ prolem ſuam non poteſt non amare. Loqvantur Theologi qvæ velint, nobis vivendum eſt more noſtro. Vale, ex monte Parnaſſo. Vale obſecro. Te enim anxiè deperit Galliopæa Muſarum omnium Muſa. Iterum vale.

le. Tu qvid ſentis nobis qvam primùm reſcribe, & eſto Epicurus ſubans.

XXVII.

PETRUS OLFONTIANUS,

Nicolao Haverſack, S. P. D.

MUlti nos contemnunt Nicolae, at nos Thraſonem ſeqvamur glorioſum, & id genus hominm leve, qvod rei ludicræ pallentem impendit operam, eâqve gravisſimas abigit è mente curas. Salibus fruamur & joco, riſu etiam ſi neceſſe eſt. Convitiis qvoqve & blaſphemiis noſtrum parcat nemo. Comedamus inſuper & bibamus in charitate non fictâ. Patritos ego imitor mores: bibo, rebibo, voro, devoro, qvod omnes aſſolent cognomines, nati meis majoribus. Plus cæteris ingurgito. Heluor etiam, qvare Heluo nomen mihi. Vale feliciter. ex navi ſtultiferâ, ubi tu primum (ſi voles) locum obtinebis.

XXVIII.

NICOLAUS HAVERSACK,

Petro Olfontiano S. D.

QVæ de riſu & joco ſcripſiſti mihi, non diſ-

displicuere. Cave Pythagoram tuo adjungas choro, qvem Plutarchus scribit, risu, joco, & facetiis abstinuisse. Qvare & Theologi fortasse eundem secuti, tristes frequenter nimiumqve graves esse conspiciuntur: id qvod Vergilium prævidisse crediderim; qvum libro sexto, *tristem in vestibulo inferorum* cecinit *habitare senectutem.* Nonne satius est nos edendo, bibendo, chorisando, dormiendo, vitam nostram produxisse; qvàm jejunando, orando, abstinendo, & sacras Theologorum ac Jurisconsultorum libros revolvendo, eam abbreviasse. Vinum neqve anseribus crevit neqve anatibus, sed hominibus solùm: his præsertim, qvi obscuris utiles viris, non minus græcari qvàm eo uti norunt. Vale. ex Moguntiâ.

XXIX.

OLFONTIANUS HAVERSACKIO S. P. D.

QVæ de Vino scripsisti libenter omnes legimus. Modio enim sumptum (ut Mellilambius noster interpretari consvevit)

vit) acuit ingenium, debilibus qvoqve dat gressum, & cœcos illuminare videtur. Nemo nostrum cephaleâ, nemo hemicraneâ (talibus capitum morbis) laborat. Qvapropter ne ab instituto nostro & veteri consvetudine recedamus, semper Baccho, semper voluptatibus, semper arrogantiæ ac temeritati inhærere debemus, ut sic tandem furore pleni poëtico, invectivis convitiis, contumeliis, blasphemiis, & hæresibus novis inimicos nostros operosiùs perseqvamur. Hoc qvoqve Lucilii carmen ad mensam tuam suspendito:

Vivite lurchones comedones vivite ventres,

Vale ex Francfordiâ.

XXX.

JOANNES CRABACIUS, Guilhelmo Zwickano S. P. D.

MItto tibi Dialogum, qvem è Græco nuper in Latinum transtulit Petrus Lyripipianus, homo acer & strenuus in rebus nostris, qvem deinde Nicolaus Musio nobis audientibus hoc modo in Obscurorum con-

confeſſu, crudeli ſatis animo memoriter recitavit.

Seqvitur Dialogus Mercurii & Ollilambii Obſcurorum triumviri, qvi in cœlum volens adſcendere, cecidit in cloacam Vulcani.

IUpiter (inqvit) vocatis nuper omnibus in concilium Diis, virum pro ſe in cœlis & prudentem & eruditum ſubſtitui voluit. Conqveſtus eſt enim ſe nimio confractum ſenio, curſus planatarum totamqve cœli machinam diutius regere non poſſe. Optavit itaqve hominem (ut dixi) eruditum ac ſapientem qvi rerum eſſet arcanarum cuſtos, & cœleſtis januæ diligentiſſimus Obſervator. Qui Lunam extinctam incenderet, vigilanterqve provideret, ne Deorum qviſpiam Jovem cum Junone ſorore ſuâ dormientem temerarius excitaret. Itemqve ne Solis eqvi alió deflectentes, oceano ſubmergerentur; aut meridianis perirent ardoribus. Huic enim homini (inqvit Jupiter) curam dabo, ut ex obſcuris hominibus cacodæmones fa-

faciat, eoſqve collocet cum creatis ſimul animabus in comparibus ſtellis. Curam etiam habebit ne Saturnus Planeta cum virgine ſigno cœleſti, contendat; multisqve aliis præficietur rebus; modò noſtrâ majeſtate deorumqve hoſpitio non indignus habeatur. Quod Jovis præceptum admirabile ſatis & nunqvam auditum, cum Dii ſimul omnes ſimulanter annuiſſent, miſſus eſt Mercurius Deorum immortalium nuncius, & eloqventiâ cœteris plurimum antecellens, in hoc humile viventium domicilium, qvam terram dicimus. Qvi cum orbem usqvè totum pene perluſtraſſet, Deorum inſtinctu (qvi hominem nolebant ad cœleſte officium ſibi ipſis ſatis idoneũ ordinari) qvendam ſibi Reuchliniſtam ex omni Obſcurorum numero delegit, & maximè talem, qvi Theologos amârat nunqvam. Huic enim homini nomen eſt Ollilambius Philocapnion, cujus pater Marqvardus appellatur, & mater ejus Grylla, ad deſignandum qvòd Marqvardus Marqvardum & Grylla Gryllum pro-

procreaverit. Signate qvæso, viri clarissimi, hujus rei mysterium. Attendite hujus hominis doctrinam. Qvomodo enim cœlestia intelligeret homo iste, qvi Universitates dehonestans, in nullâ est literariâ facultate eruditus. Si enim hunc hominem, qvem ego intelligo, rectè judicare voluerimus, nec Philosophum, nec Theologum, nec Jurisconsultum, nec Medicum, nec Oratorem unqvam reperiemus. Mercurius itaqve cujuslibet rei simulator ac dissimulator, & deorum (ut diximus) instinctu perperam missus, cuidam obscuro Reuchliniſtæ (cui Ollilambio nomen) mirâ qvadam claritate in somnis apparuit. Qvi Mercurium rerum omnino cœlestium nescius videns, mirum in modum exhorruit, *Steteruntq; comæ.* (ut Vergilius ait in tertio) *& vox faucibus hæsit.* At Mercurius qvi ex supernis sedibus dulcia secum liba contulerat, nonaginta illi novem offerens, qvæ vulgo vocantur *basenſche Koechen*, Comede, inqvit, Ollilambie & grosse, qvoniam grandis tibi ad huc re-

reſtat via. Mox Ollilambius angelum eſſe credens, & ſe alterum Eliam, Qvorſum ait? In cœlum, reſpondit Merc. Rectè factum ſubjunxit Ollilambius, ut illic impleam mentem, qvi hîc repleo ventrem. Jam ſentio Jovis benignitatem: Ah vix tandem ſenſi ſtolidus, bene operatur Deus tuus, meqve non immeritò recognoscit amicum ſuum, & Reuchliniſtarum omnium primatem. O factum benè! jam ego nullam amplius infirmitatem ſentio, ita me tuus cœleſtis oblectat cibus. Diſputare tamen tecum non poſſum Mercuri, qvoniam ita ſum exhauſtus multis jam pridem & infirmitatibus & miſeriis. *M.* Et tu miſerias ſuſtinuiſti Ollilambie inter ganeones & Sycophantas? *Ollilamb.* Tu à Deo miſſus, & hæc ignoras? Tu qvi præterita non noſti, qvid futura prædiceres? Si ego in hunc usqve diem Diis converſatus fuiſſem ut tu cœteriqve omnes, Deus eſſe vellem. *M.* Parce qvæſo verbis. Scriptum eſt enim. *Ne qvid nimis.* Nonne ad lyram Heſiodus cecinit,

Optimus est homini lingvæ thesaurus & ingens.

Gratia qvæ parcis mensurat singula verbis.

Olli. Pulchra illa sunt carmina. *M.* Rectè sentis, & hanc ob rem tuam insaniam depone. Noli unumqvemqve moribus tuis æstimare. Desine morbo illo procacitatis uti. Desine alios per impudentiam lacessere; talibus enim verbis tibi in cœlis amicos parare non potes, videris inimicos velle. Cesset altercatio inter nos. Qvin tu uno verbo dic, unde tibi tam gravem ac planè onerosam infirmitatem conceperis. *Ol.* Ex variis & multiplicibus eduliis plus æqvo sumptis. *M.* Qvem cibum indies comedis? *O.* Pelles anserinas & colla caporum tosta, buculas, juvencos, turtures, perdices, phasianos, coturnices, turdos, ficedulas, & plurimi omnino generis avitia molliterqve ac studiosè tosta; hæc stomachum meum nunc non lædunt, qvi est sicut tabula rasa, in qvâ nihil est depictum, apta tamen nata depingi, semperqve illius versiculi sum memor,

Qvi

Qvi bene ingerit, digerit, egerit, eſt bene ſanus.

M. Recte facis. Diutiſſimè enim apud nos vives. qvi ſic ſtomachum obſervas. *Q.* Qvàm diu? *M.* In ſecula ſeculorum. *Ol.* ô me felicem, ô me beatum Ollilambium. Qvia tamen de epulis locuti ſumus, dic, rogo, mihi priusqvàm hinc abeam, qvæ ſint Deorum immortalium eſculenta, ego enim ſum unus Tellerleckerius, hoc eſt, omnium menſarum aſſecla, per totam cum ſacco civitatem. *M.* Ambroſia, ova ſorbilia, ex ſaccaro paſtilli, pingvia vaccarum ubera, item placentæ nucleis amygdalis & ſaccaro conditæ. Datur etiam unicuiqve nonnunqvam porcellus integrè toſtus, illumqve duntaxat menſam accedere apud noſtros admittimus, qvi cingulum tempori diſſigaverit, juxta carmen illud,

Balthea laxabis, ad menſam qvando meabis.

Itemqve

Dum plenus eſt venter, tunc vult dormire libenter.

O. Qvid audio, ſancta Juno, qvid audio? Transfer me hinc ocyus, ſancte Mercuri, transfer me hinc. M. Recedamus hinc, feſtinato enim opus eſt. O. Qværantur primum hydriæ vino plenæ. M. Matura rem. O. I præ, ſeqvar. Cumqve ſic abirent, clamarunt qvidam Obſcuri: ſancte pater memento noſtri, dum veneris in regnum tuum. O. Beſtiæ eſtis, ſolus ego tali ſum honore dignus. Qvid multa? Proceſſerunt ambo, cumqve ad Parnaſſum montem veniſſent, nec illinc ſeſe Ollilambius in cœlum transferre poſſet, Ætnam Parnaſſo, Olympum Ætnæ, montesque plurimos montibus ſuperim poſuere. Qvo facto, Mercurius inqvit, aſcende montes. O. Trahe me poſt te. M. Hoc factu difficile. O. Qvamobrem? M. Nimis es incraſſatus, dilatatus & impinguatus. O. Sine me paululum, ô Mercuri, ventrem purgare, ut eò ſim levior. M. Fac ut libet, ſed noli interea temporis plus æqvò morari. Dum igitur in ſeceſſu Ollilambius lateret, Mercurius ſecum his verbis mur-

murmurabat; O utinam (inqvit) hic aſinarius Reuchliniſta tali indignus nomine, pulmonem & jecur egereret. Fœtidus mehercule hircus eſt, & olens capra, bonumqve foret Capnioni, ſi homo iſte natus non fuiſſet. Qvo dicto Mercurius clamat, ubi es Ollilambie? *O.* In rupe hæreo. *M.* Semper ibi hæreas velim: veni tardipes, huc ades craſſa ſubſtantia. *O.* En curro velocius, qvovis ſum cervo fugacior, nec tuâ mihi modò operâ eſt opus. *M.* Tu videris, ego præceſſero. *O.* En cacumen Olympi teneo, tecum ſum, in portu navigo, & cœli planetas intueor. *M.* Rectè feciſti. *O.* Jam unico duntaxat ſaltu in cœlum veniam. *M.* Experiar, at cave ne ſaltu conturbes Platonis ideas. *O.* Qvales ſunt illæ beſtiæ? *M.* Qvas tu beſtias vocas, antiqvi olim Apollinis ſacerdotes erant, & mulieres qvidem edentulæ, qvæ dum corporibus exeunt, tanqvam rerum imagines inter ſidera collocantur. *O.* Papæ, qvid ex te audio? legi XXV. libros Ethicorum Ariſtotelis, ubi de iſtis ideis deprehendere

potui nihil. *M.* Non mirum Ollilambie. Tu certè non Philosophus non es, sed nudus tantum Grammaticulus. attamen in cœlum si potes qvàm primum exsulta. *O.* Me accingam operi, tu nolito me tangere. *M.* non tangam, sed cave deorsum cadas. Cumqve temerarius iste Ollilambius sese altiùs erigeret, seqve inter saltandum insolentiùs extolleret, olympo in ætnam decidit, ac deinde in Vulcani cloacam, qvi montem illum priscis temporibus incolere consvevit. Tum Mercurius ridendi intemperans sedulò clamabat:

O Coridon, Coridon qvæ te dementia cœpit.
Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

O. O sancte Mercuri adjuva me! ô Apollo! ô Latona! ô vos Musæ novem juvate me! His Lamentationibus ille commotus hunc hominem fœtidum, & instar bubonis cæcutientem, ad novum qvendam fontem caballinum, nuper à Sylvano adinventum, perduxit, ubi purgare hominem volens eum suffocavit. In signum cu-

cujus adhuc aqvæ illorum fontium ita turbidæ fœtoribusqve permiſtæ ſunt; ut qvicunqve ex illis indignè biberint, inſani potius ſint qvàm ſapientes.

Hunc cum recitaſſet Dia'ogum, hæc continuò verba ſubjecit. De poëtis, inqvit, malis & perverſis tanqvam præclaro nomine indignis ſolùm loqvimur: de honeſtis & ſapientibus mali nihil. Nec aliqvem ſub cœlo hoc noſtro Dialogo offendi volumus. Nam qvi tandem obſcuri ſint viri *Grammatici certant, & adhuc ſub judice lis eſt.* Vale. ex Conſtantinopoli, ſexto Idus Mahumeti.

XXXI.

STEPHANUS CALVASTRIUS, Joanni Lucibulario S.

OBſcurorum indies numero magis magisqve augetur. Inſcripſi nudius tertio tabulæ noſtræ poetas aliqvot nobis perſimiles, qvi ſe invectivis potentiſſimos eſſe gloriantur: & hæc eorum ſunt nomina, Hirpinus Murcida, Aſmodæus Harpalos, Pultronus Lurcho, Bibeſius Sycophanta,

Ollilambius, Nebulo, Philocapnion Jovianus, Joannes Smoerpot, Hans Levervvorst, Gryllus Reptilis, Henricus Haversack, Stutsus Murius de cellâ vinariâ, Cornutus Bubularius, Fatuinus Schelmo, Phyton Serpentinus, Georgius Bestia, Petrus Sclabbert, Hermannus Kalff, Ganimedes Junior, Coridon Sylvanus, Sclampampius Tellerlecker, Stilpho Gnatonicus, Joannes Bulkinus, Demodicus Codrianus, Sinon Græcista, Faunus Corniger, & Ovidio teste,

Additur his Nyseus, indetonsusq; Thyoneus,
Et cum Lenæo genealis consitor uvæ,
Nycteliusque, Eleleusque parens & Iachus & Evan.
Gnosius Ichnebates, Spartanâ gente Melampus
Pamphagus & Dorceus & Oribasius Arcades omnes,
Nebrophonosque valens & trux cum Lelape Cheron,
Hileusque ferox nuper percussus ab apro,
Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Omitto

Omitto reliqvos qvi ſpem non habent, & qvorum (ſicuti ſtultorum) infinitus eſt numerus: Hi bellum contra Theologos acturi ſunt. Nam arrogantiâ, temeritate, convitiis & blaſphemiis pares ſibi nullos habent. Noli igitur plus æqvo lamentari, Ego *inter ſaxum & ſacrum ſto*, & ex fonte Hypocrineo ſum infatuatus. Vale. Ex Libetridum ſpeluncâ Nympharum.

XXXII.

JOANNES LUCIBULARIUS Stephano Calvaſtrio S.D.

MIſerrimè nobiſcum aguntur omnia, multiplicaſti gentem, ſed non lætitiam: obſunt nobis illi (ſi ritè rem ipſam pertractare voluerimus) & proſunt nihil. Non vult habere Capnion impudentes Sycophantas, ſui defenſores. Qvid multa? Ipſe receptui canere jam pridem deſtinavi & meliorem agere virum. Valeant ludiones, lurchones, comedones, ventres, bibeſii, cœnipetæ, flagricibæ, prædones, calumniatores, paraſiti, gnatones, flagriones, bucedæ, plagipatidæ, furciferi, catilo-

nes, & id genus obscurorum omne. Te igitur illi omnes dilanient, strangulent, obstringilent, obliterent, & culter & venenum, & incantatio vitam tuam, qvæ est mors, acerbè finiant. Vale cum tuis ut potes. Moguntiæ, ex domo nostri impressoris, pœnas suæ temeritatis procul dubio daturi.

XXXIII.

PULTRONUS MURCIDA, Titivillo Corniculario S.

NOn possum non dolere, non lacrymari, non mœstus esse, ita nos excruciant viri boni & sapientes; de illis duntaxat loqvor, qvi non sunt de nostro Obscurorum grege. Et ideo *de grege non ausim qvicqvam deponere tecum*. Simplex plebecula, pueri qvoqve & mulieres, publico nos odio insequuntur. Clamitant enim in plateis, huc huc veniunt Obscuri Reuchlinistæ, non minus Deo qvàm hominibus odibiles. Jaciunt deinde in nos stercora. Qvid multis? Canes nobis omnibus ultrò non irritati adlatrant: nigris enim utimur larvis,

nec

nec id solùm canes agunt, verùm & viles caligas nostras & detrita vestimenta dilaniant. Vale, ex cellâ vinariâ; ubi nobis dantur Deorum responsa, & poetarum fabulæ à Baccho exponuntur.

XXXIV.

TITIVILLUS PULTRONO S.P.D.

ANimam ago mi charissime Murcida; Utinam essem cum Anchisiade in Elysiis campis, & hæc tam infelicia non audirem. Proh Deum atqve hominum fidem! qvid hoc est si contumelia non est, aut potius Dei plaga. Qvæ tu scribis, intolerabilia mihi videntur. Gratias etiam Capnioni nobis agit nullas, qvin potius Obscuris omnibus maledicit. Alii præterea nos Sycophantas, alii noctis filios, alii nebulones, alii humanas bestias: alii monstrosa mancipia, alii canes rabidos, nonnulli hæreticos, blasphemos & fœtidissimam convitiorum sentinam appellant. Addunt qvoqve, nos solos obscuros cum Dathan & Abiron meritò à terra absorbendos. Vale, ex Argentina pridie Kalendas Jovis.

XXXV.

GERHARDUS SCHIRRUGLIUS Joanni Wickelphio S.P.D.

MAli sunt homines, qvi dicunt nobis malè. Qvamvis enim neqve Deum timeamus neqve homines, aliosqve indignè læserimus, nihil tamen est, qvod contumelias perpetiamur, bellum hoc & lepidum. Verùm hæc aliàs. Grave mihi semper atqve anceps dubium fuit, qvare Colonienses Theologi plus cæteris per Alemaniam florentibus, superioristarum (ut sic dicam) errores corripere nitantur, & in Svevum indignari, hominem nobis summâ conjunctum necessitudine. Vale feliciter, & cras responde. Ex Andernako, inter calices & pocula.

XXXVI.

WICKELPHUS SUO SCHIRRUGLIO S.P.D.

NOn possum tibi Gordii nodum absqve dolore interno & horrisonis ululatibus dissolvere. Nisi Doctor essem in omnibus scientiis mundi; itemqve si neqve in Bo-

Bohemia neqve in Arragonia fuiſſem, ad tàm difficilem ac planè tortuoſam dubitationem reſpondere tibi neqvaqvam poſſem. Audivi nuper in Eccleſiâ à qvodam Theologo, ad populum DEI verbum habente; reverendum Inqviſitorem Jacobum Hoochſtraten, tres ſibi à ſede Apoſtolicâ Archiepiſcopatus commiſſos habere, Colonienſem, Moguntinum & Trevirenſem, ut qvæ mala ibi compererit, ab Eccleſiâ Dei qvamprimum refellat.

Adjecit qvoqve Sixtum Papam qvartum ſingulari qvadam commiſſione per totam Alemanniam hæreſium extirpandarum munus Theologis Colonienſibus commiſiſſe. Qvod ut luce clarius intueare, brevius illius exemplar tibi per Liripipianum noſtrum transmitto, ut imodicè tecum lamenteris. Vale, ex Madepurck, & poenitentiam age qvàm primum potes.

SIXTUS PAPA IV.

Dilectis filiis, Rectori, Decanis ac Universitati studii Colonienſ.

Dilecti filii, Salutem & Apoſtolicam benedictionem. Accepimus literas veſtras, ex qvibus cum jucunditate intellexi-mus, qvo zelo fidei Orthodoxæ, qvaqve prudentia ſcripta erronea hæreſim ſapientia, legi, imprimi ac vendi prohibueritis; muliercularumqve imperitiam repreſſeritis. qva dum tenentur, interpretantur qvod neſciunt, & ſcripturarum ſibi uſurpant ſcientiam, in maximos dilabuntur errores: nec ſibi ſolùm, ſed aliis qvoqve animarum præcipitium ſtruunt. Laudamus vos in Domino vehementer: Feciſtis ut bonos Catholicos (qvales ſemper fuiſtis) decet, & qvod vos non dubitamus facturos: pro qva re nos & hanc ſanctam Apoſtolicam Sedem, invenietis in omnibus deſideriis veſtris promptiores atqve benigniores. Cæterum ut qvod benè cœpiſtis, facilius poſſitis perficere, harum ſeriè

riè vobis authoritate Apoſtolicâ licentiam & facultatem concedimus coërcendi ſub cenſuris Eccleſiaſticis, & aliis opportunis remediis, impreſſores, emptores, lectores librorum hujusmodi. Et qvia fieri poſſet, ut impreſſores prædicti metu veſtri aliò ſe conferrent; volumus ut ordinariis & magiſtratibus locorum in qvibus erunt, noſtram hanc voluntatem ſignificetis, qvam ubiqve volumus obſervari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die XVIII. Martii M. CCCC. LXXIX. Pontificatus noſtri anno octavo. L. Grifus.

XXXVII.

DAUBENGIGELIUS SUO Simpriano S.P.D.

QVò me vertam præ dolore, mi ſvaviſſime Simpriane, qvibus qverar, qvos implorem? Si domi ſum, phantaſmatibꝰ vexor, & inteſtina lumbricis corrumpuntur. Si exeo, malè de nobis ſentire bonos animadvertimus, O nos miſeros & infelices! O funeſtam diem in qvâ nati ſumꝰ! ô pectora cœca,

cæca, ô hircosum Obscurorum Reuchlinistarum gregem, æternâ ac plane ineluibili diffamiarum & convitiorum leprâ adustum. Nobis Leo Papa maledixit, libri nostri comburuntur. Nec mulierculæ nec Pharmacopolæ ex illis cucullos facere audent: ne venenum qvod in illis latet, incautos enecet. Erasmus præterea Roterodamus nos detestatur & odit. Fuimus Troës. Omnia nobis & in cœlo & in terris adversa sunt. Scio qvid faciam,

Ultra Sauromatas fugere hinc libet, & glacialem
Prorsus Oceanum.

Vale. Datum Augustæ. &c.

XXXVIII.

SYMPRIANUS DAUBENgigelio suo S. D.

NIL conscire sibi, nullâ pallescere culpâ.

MEritò nos canes rabidos & blasphemos boni appellant. Nimis enim impudenter non in viros solùm sapientes & bonos, sed in Jesum Christum, in Beatam Virginem, in supernos cœlites, nostris con-

contumeliis ludendo debacchati ſumus. Qvare nos inſenſati & degeneres Chriſticolæ, ea verba, qvæ Sacroſancta Mater Eccleſia primiparæ adaptavit Virgini, in noſtras diabolares meretriculas & ſcorta publica nocturnaſqve pecudes redegimus? Qvid Theologos ipſos, validiſſimos Chriſtianæ fidei defenſores, ac Sanctum Petrum cœli Primatem, perfidis comparare Judæis? Qvid ſacratiſſimas Apoſtolicæ Sedis indulgentias permerdare? Qvid cum divino Salvatoris noſtri corpore jocari, riſumqve aliis in frontiſpicio noſtrarum epiſtolarum movere contendimus? O nos miſeros homines, & non immeritò à Sede Apoſtolicâ maledictos! Emendemus vitam noſtram in melius, qvi ſcienter deliqvimus. Qvippe ſi infames noſtræ epiſtolæ in lucem editæ non fuiſſent, itemqve ſi neqve Georgii Dialogus, neqve præfationes duæ, & alia qvædam impreſſa forent, diu fortaſſe cauſa noſtri Capnionis ultrò ac citro cum honore omnium ſopita fuiſſet. Vale. Ex rure ſuburbano, & mecum qvanto cyus reſipiſce.

XXXIX.

ANTONIUS RUBENSTADIUS, Stalberio Horlepompiano, S.

NEqvaqvam ultra Sauromatas nobis aufugiendum est. Inter os & offam multa cadunt. Non unius duntaxat hominis consilium seqvi debemus. Festinandum tardè, ne Senecâ præsago, *Velox consilium seqvatur pœnitentia.* Aliud nobis supereſt fugitivarium. Glauco etenim duce Circes domum, haud longè à Cajetâ Campaniæ oppido inqviramus, ut ab ea, in cruentisſimas mutari beſtias, Theologos qvamprimum devoremus. Simile enim priſcis temporibus factum fuiſſe, tum Homerus ipſe philomythes; tum poëtæ ad unum omnes atteſtantur. Utinam viginti cubitorum dracones eſſemus, de qvibus apud Plinium legitur; longè profectò melius ſeſe res noſtræ haberent. Fuge colluſionem Daubengigelii & Simpriani: Soli qvo volunt abeant, neò nos amplius conturbent. Mallem enim decies in furcam ſuſpendi, qvàm uni Theologorum eſ-

ſe

ſe ludibrio. Vale, Datum Francfordiæ, ex fœtidâ Judæorum harâ.

XL.

STALBERIUS RUBENSTADIO S.D.

LOngè mihi alia mens eſt, pater honorande. Nemo noſtrum qvoqve pergat, nemo montes Caſpios, nemo Sauromatas, nemo Circes domum petat. Monoculus ego ſum & lippus, Oculari tamen Capnionis Speculo ante naſum meum poſito, vos multi jugis erroribus video implicatos. Legi apud Heſiodum in Theogoniâ, Protheum Oceani & Tethyos filium, in varias ſeſe olim formas transmutaſſe. Hunc colamus Deum, huic porcos & aſinos offeramus; ut deluſis Theologorum oculis, beſtiarum duntaxat formam habere videamur: ut ſub tali velamento nihil, qvod adverſariis placeat, peragamus. Qvo facto *tum varia eludent ſpecies atqve ora ferarum*, Alius enim ſubitò fiet ſus horridus atraqve tigris, Sqvamoſusqve draco, & fulvâ cervice leæna. Vale, Datum Cracoviæ. xxx. Idus Septembres.

XLI.

XLI.

DOCTOR GRILLUS,

Stalberio Rudenstadio, ac cæteris amicis, S. D.

QVid alios imprudentiæ accusas, qvum tu sis unus omnium qvi vivunt insipientissimus; qvanqvam tamen in tenebris plus uno fidens oculo, qvàm reliqvi in luce duobus. Bestiæ diu fuistis, & crudelissimis qvibusqve bestiis longè crudeliores, licet caudas in terram dependentes, licet asininas aures, licet ursorum ungulas, aut solidos eqvorum pedes non habeatis. Alii vestrum dracones sunt, alii verò basilisci: Ita enim & verbis inconcinni, & stylo enormes, & audaciâ ac veneno pestilentes estis. Stultum est igitur optare qvod diu estis consecuti. Bubonum, noctuarum, asionum, ululârum, vespertilionum, nycticoracum, strygum lemurumqve exemplo nocturnis volate temporibus: ut nocte intempestâ, palpabiles tenebræ vos obumbrent. Valete ut meriti estis. Ex Norenbergâ.

XLII.

XLII.

MAMMOTRECTUS BUNTEMANTELLUS, Eyntelrabiano Philopompo Obſcurorum legato, S.P.D.

EDidit nuper libros duos Reverendus hæreticæ pravitatis Inqviſitor, in qvibus luce clarius patet, qvàm ſanctè & qvàm piè Georgius Benignus & Capnion ipſe in ſuo Dialogo locuti ſint. Ita enim in illis convincuntur, ut nullo unqvam Marte poſſint exurgere. Non eſt reverendo Inqviſitori machæra hebes neqve ſtylus retonſus. O Philopompe, qvis hæc futura credidiſſet? Nobis Lachrymæ ſunt Crocodili; Cumani ſumus, homines profectò hebetes atqve obtuſi. Acta agimus; *aſeres nunc* (ut Theologi dicunt) *inter olores ſtrepunt*. Diſcamus igitur aliis in rebus uti foro, & alienâ frui inſaniâ. Nam operam hic atqve oleum perdidimus. Si cras præ ſummo animi dolore atri Ditis januam introiero, Plutonem rogabo, ut te illuc poſt tres dies accerſitum, ve-

veram obſcuritatem & tenebras palpabiles jubeat intueri. Vale, ut potes. Ex Cracoviâ.

XLIII.

EYNTELRABIANUS BUNTEmantello S. D.

O Te omnium ſub cœlo miſerrimum & præ cœteris mortalibus, magis importunum. Qvid mihi tam triſtia nuncias? Quid mea gaudia in luctum convertis? qvid me ex alto in deſperationis ſterqvilinium præcipitas? Non tàm acerbè mihi rem geſtam ſcripſiſſes. Me ſenio confractum noſti, & ex leni vento huc atqve illuc impelli. Ego enim ſi hoc malo nuncio apoplexiâ tactus fuiſſem, qvis obſecro tres meos obulos & tibulli ac Propertii libros unà cum Ovidianis Amoribus conſecutus fuiſſet. Silicernius ſum & ſenex capularis, meqve veſpiliones ac buſtuarii die noctuqve inſeqvuntur. Obſerva me igitur, ut ultimæ voluntatis meæ dignus executor inveniare. Non te moveant Theologorum correptiones. Indocti ſunt, & præter Sacras literas ſciunt ni-

nihil. Poëtas non intelligunt. Qvid ergò noſtrarum epiſtolarum myſteria intelligerent? Neqve Ariſtot. in XV. Phyſicorum; neqve Prophyrium in libris de anima: neqve Æſopum in Metaphiſicis legerunt unqvam; Abeant igitur, nosqve, more noſtro vivere ac loqvi permittant. Vale. XLIV.

TRULLUS POMIVENDULUS, Flacco Murilegiano S.D.

AUdio Judæos multum lætari de proſpero rerum ſuarum ſucceſſu. Legunt enim librum qvendam Joannis Reuchlini talem, qvalem ad menſam diſcumbentium & in Synagogis ſuis Diabolicis, ut indies Chriſtianos derideant, & execrabiles ſuos libros Chriſto Deo blaſphemos injuſtè tueantur, atqve conſervent. Qvare ſi perditiſſimi crucis Chriſti hoſtes, indignè & ex ingenitâ atqve inveteratâ malitiâ lætantur, nos perpetuis lamentemur in tenebris (modò ſalvi eſſe voluerimus) neceſſe eſt. Ex Francfordiâ autem nundinis nunc Aprilibus aliqvot tecum Ocularia confer, ut

ut si non mentis, oculorum tamen visum restauremus. Hunc solum habemus honorem, qvod Judæi in scandalum Ecclesiæ, Obscurorum epistolas in Teutonicum transtulere. Vale ut potes. ex Dulken. Anno M. cccccc. xviii.

Finis Lamentationum veterum, qvæ nundinis Aprilibus hoc eodem anno editæ fuerunt: at multis in locis modò, non solùm immutatæ, sed plurimùm etiam citra cujuscunqve indignationem (ut boni omnes consveverunt) adauctæ.

Seqvun-

Seqvuntur Lamentationes novæ Obſcurorum Reuchliniſtarum.

I.

SIMON LUTSBUBULARIUS, Totusqve Obſcurorum exercitus Gogo ac Magogo ſuis Principibus S. P. D.

COgitantibus nobis, Principes egregii, qvos tandem Patronos rebus noſtris ſummo in periculo conſtitutis deligeremus, vos potiſſimum & omnibus, velut duo clariſſima Judæorum lumina (qvorum ſub tutela iniqvitates noſtræ omnes militarent) digni occurriſtis. Magnum eſt enim & grave & permoleſtum atqve acerbiſſimum, qvod Capnionis noſtri contemplatione nuper omnes vulnus accepimus. Maledixit nobis ſumus Pontifex & tota Chriſti illudit Eccleſia. Pauci etiam reperiuntur, qvi nos (ut ab aliis accepimus) vivere in terris patiantur. Heu! heu! igitur nos infelices atqve infortunatos! qvi ob ſingularem noſtram in bonos omnes audaciam & inſignia in

Christum facinora, nihil honoris consecuti sumus. O fallaces neqvitiarum blanditias! qvibus allecti per varios agitamur errores. O inanes cogitatus nostros! qvi secundis in rebus eò magis nos seducunt, qvo certiore spe qvadam nobis blandiuntur. Qvas ipse sæpenumerò, blasphemias in epistolis nostris conscripsimus, bonis omnibus, & toti (ut audimus) Christianitati plurimum displicuêre. Qvis igitur nostrum in tantâ rei indignitate, non mœreat? non audaciam deploret suam? non sese mortifero conficiat dolore? Qvid multa? Actum-est nobiscum, nisi literis vestris animati fuerimus. Valete ad longos Platonis annos. Moguntiæ, ex Coronâ, tutissimo Obscurorum asylo.

II.

GOG ET MAGOG OBSCURIS Reuchliniſtis S.P.D.

QVid vos miseri fœminarum more ejulatis? Numqvid *sera vobiscum in fundo est parsimonia*? Adscendit clamor vester in altum, & montes Caspios horrisono fragore

gore percuſſit. Inſolitum deponite timorem. Eſtote fortes in bello contra virtutem, ne inimici noſtri in cunctis plus æqvo triumphent. Annunciamus vobis gaudium magnum, qvod notum erit omni populo, qvia natus eſt vobis Servator Antichriſtus in montibus noſtris ex edentulâ qvadam anu Blaſphema nomine. Qvæ ſuperba nimis, ſemper in ore habet Vergilianum illud: En ego incedo Regina, Joviſqve & ſoror & conjux. Hinc eſt qvòd noſtri Doctores in fabulis Ethnicorum multum eruditi, eam Junonem eſſe contendant. Nec immeritò; Habet enim pediſſeqvas inſignes, tres inferorum furias, & Harpyias qvatuor, inter qvas Celeno vobis Obſcuris, ac veſtro tandem Patrono, peſſima qvæqve eventura prædicit. Nos enim illius vaticinia contemnimus: qvia ut in veteri eſt proverbio: *Malæ aves malam præſagiunt auram.* Valete feliciter cum veſtro Capnione. Datum in montibus Caſpiis, Anno à navitate Antichriſti ſecundo.

III.

DOCTOR GRYTZ, OMNESQVE Obſcuri Reuchliniſtæ Gogo & Magogo ſuis Principibus S.P.D.

Accepimus literas veſtras, Principes invicti, nectare nobis atq; ambroſiâ ſuaviores. Qvid enim periculoſis hiſce temporib⁹ Pſeudo-Chriſtianis auditu jucundi⁹ evenire potuit, qvàm eum eſſe in terris natum, qvem omnes blaſphemi omnesqve calumniatores & hæreſiarchæ ſummum Deum ſunt habituri. Adoramus itaqve Jovem & Apollinem, Mercurium qvoqve & Muſas novem, ut Antichriſto parcant, eumqve magicas doceant artes, ne in ſcholas eo Theologorum adveniente, artium Diabolicarum rudis eſſe videatur. Nam qvi virtute & ſapientiâ poteſt, nihil maleficio contendat neceſſe eſt. Valete diu in montibus veſtris cum Antichriſto noſtro, omniumqve nebulonum ac Sycophantarum, lemurum etiam & ſtrygum Patrono. Wormatiæ, ex porcinâ Judæorum Synagogâ.

IV.

IV.

GOG ET MAGOG, DOCTORI Grytz, omnibusqve Obſcuris S.P.D.

ANtichriſtum noſtrum aut potius veſtrum expeditum in vario criminum genere adoleſcentem; nonis nuper Septembribus in jucundiſſimum Veneris montem, tanqvam ad mercaturam omnium neqvitiarum cum Aſmodæo noſtro transmiſimus. Non dubium, qvin ab omnibus ærumnis atqve anguſtiis vos ſit qvàm primùm liberaturus. Interea temporis neqve blaſphemiis parcite, neqve imprecationibus. Vult enim ſibi Antichriſtus tales habere apparitores, talesqve ſuo albo milites inſcribi. Cæterum ut ad alia progrediamur, mittite nobis in Proſerpinæ bigis aliqvot Specula Ocularia Joannis Reuchlin, qvæ â multis Univerſitatibus condemnata accepimus, & Defenſiones ejusdem; ut boni etiam viri hic nonnihil habeant qvo ſe oblectent. Adjiciantur & alia ſi qvæ vobis ſuperſunt ejusdem generis inutilium contentionum

fragmenta. Volumus qvoqve ſcurriles veſtras Epiſtolas à ſede Apoſtolicâ jam pridem condemnatas, nobis in qvadrigis mitti; ut illis Antichriſtus noſter non illepidè inſtitutus, blaſphemiis & irriſionibus abundet, omnemqve turpitudinis ac maledicentiæ artem (multum eſt enim á teneris conſveſcere,) puer non ignoret. Poſtremò dum ſteteritis ante Reges & Præſides, nolite cogitare qvaliter aut qvomodo libri omnes veſtri ſint ultra Caſpios montes transferendi. Præſto vobis erunt. Cacodæmones ipſi, in montium noſtrorum radice, qvi hanc librorum ſarcinam, dicto citius nobis præſentabunt, qvùm æqvè ac nos iſtiusmodi lenociniis delectentur. Salutant vos ſorores Antichriſti, veſtræ Conſobtinæ; Temeritas, Arrogantia, Impudentia, Cæcitas, Obſtinatio, Deſperatio, Hæreſis & Blaſphemia; qvas ſi ritè honoraveritis, ita etiam, ut in omnibus vos neqvitiis & ſceleribus expeditos habeamus, magna procul dubio ab Antichriſto (cujus & vos præcurſores eſtis) dona-

donaria recipietis. Valete diu & pergite, ne Sacroſancta ſedes Apoſtolica falſum dixiſſe videatur, ubi vos filios iniqvitatis eſſe decrevit. Ex Caſpiis montibus, Anno tertio.

V.

NICOLAUS LORIPES, CORIDONI Luſco, S.P.D.

O Coridon, Coridon, qvæ te dementia cœpit,
Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

HÆc ſunt verba Divi Vergilii, patris noſtri & poëtarum omnium parentis, qvem tu minimè intelligis. Hunc enim locum noſter exponens Ollilambius divino præditus ingenio, libro XXV. de naturâ ruſticorum & nebulonum ac pſeudo-Chriſtianorum vafriciis: vult per Coridonem (id qvod Commentatores in hunc usqvè diem ignorarunt) umbroſum Dianæ intelligi venatorem, qvi in Cyntho & Helicone, ſacris Muſarum montibus, albos volens cuniculos capere, corvos ac nycticoraces cepit.

Qværes qvam sit jucunda auditu, nemo prorsus ignorabat. Qvapropter te oro atq́ve obsecro, ut ære etiam chalcotypo imprimi actutum facias, ne tam necessaria cognitu cæteros nostræ sortis homines prætereant. Nam argutuli qvidam novarum rerum (qvæ nusqvam sunt) indagatores, dum nova cudere posteritate satagunt, in aliena nimis & futilia dilabuntur. Vale Delphis, ex phœbadum spelunca sacerdotum. Te plurimum salutat nostra Calliopæa. Iterum vale.

VI.

CORIDON LUSCIIS, NICOLAO Loripedi S.P.D.

SUnt complura in nostrum Maronem commentaria, sunt infiniti per totum penè terrarum orbes interpretes: at nemo illum plenè intelliget; nisi & nova obscurorum Reuchliniſtarum, doctissimorum qvidem in fabulis virorum, glossemata perlustraverit. At mihi nuper tua multam expositione jactabundo, ac planè importuno Theologus qvidam & eruditus

&

& vehemens, sese in Sybillinis foliis, aliam deprehendisse respondit. Carmen (inqvit) illud Virgilianum; *Alba ligustra cadunt*, & alia qvæ seqvuntur vulgares poëtæ non intelligunt. Divinus enim ille Vergilius (ut non remulco sed plena utar velificatione) in felicissimos nostrorum temporum dies, ex singulari qvadam nativæ virtutis industriâ luce clarius prævidit, qvibus vel Paulo teste, obscuri ac degeneres qvidam poëtæ sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus. Auditum etiam suum à veritate avertent, & ad fabulas convertentur. Postremò subjunxit idem ille Theologus, *Alba ligustra*, hoc est omnium penè Sanctorum scripta Doctorum, unà cum Evangeliis Christi & Apostolorum Canonibus; *cadunt*, id est, parvi ab Obscuris æstimantur, & ob styli atq; orationis humilitatem non habentur in pretio. *Nigra* verò *Vaccinia*, hoc est fabulæ, convitia, infamationes, mendacia, blasphemiæ, hæreses, & id genus aliæ viti-

orum peſtes, feſtivè ſaltem & eleganter compoſitæ; *leguntur*, id eſt, ab omnibus ferè colliguntur, deſiderantur, & in pretio habentur; ac præclaris tum Theologorum tum Jureconſultorum ſcriptis, à levibus qvibusdam ac perverſæ mentis hominibus anteponuntur. Qvibus auditis, ego totus *obſtupui, ſteterúntqve comæ, & vox faucibus hæſit.* Vale mi Loripes, & Theologos ſemper fuge, ne cœci viſum recipiamus. Moguntiæ, ex domo qvadam inſigni, cui Coronæ nomen.

VII.

NICOLAUS CALUMNIATOR Lucio Catilinæ Juniori S.D.P.

Heu mihi nunc fugiunt vires & corporis uſus,
Mens mea non ſervit nec mea lingva mihi.
Heu miſer in noſtris eſt nulla potentia membris,
Horum qvodqve ſuum denegat officium.
Nullâ parte ſuos cernunt mea carbaſa portus,
Nec ſentire poteſt anchora noſtra ſolum.
Neſcit noſtra ſuam qvo qverat plaga ſalutem,
Sæpe precor mortem, mors tamen ipſa fugit.

NOn abs re conqveror, mi ſvaviſſime Ca-

Catilina. Nam hoc ſolum ex omnibus noſtris iniqvitatibus, blaſphemiis & hæreſibus (ut verum tibi fatear) conſecuti ſumus, ut nos æqvè boni omnes ac publicos hoſtes & Eccleſiæ ſuæ inimicos inſeqvantur. Qvin etiam ſe muniunt ſigno ſanctæ Crucis, qvoties Obſcurorum nomen ante proſpectum audierint, nosqvè Diabolos eſſe arbitrantur. Proh Jupiter! proh Dii immortales! qvid hoc eſt, ſi injuria non eſt? Conſolare me, obſecro primo ſi potes die. Nam obſcurus ille Charon ſcavâ ſuâ ferugineâ, noſtrum aliqvot intra dies octo ad obſcuras inferorum latebras per Acherontem ac Stygem cœterasqve paludes eſt delaturus. Vale, ex Hagenau. Nonis nuper Septembribus.

VIII.

LUCIUS CATILINA JUNIOR Nicolao Calumniatori Reuchliniſtæ & Thalmudphilo S.P.D.

Stulte qvid inſanis, cur te dolor urget inanis?
Te ſperare jubet Calliopæa ſuum.

Temperet ergo tuos modus & prudentia questus,

Tergetuas lachrymas, disce tenere modum.

TOta via totoqve coelo aberras, mi Nicolae, si arbitraris nos in facco venditare. Non sunt nobis oculi lolio vitiati, qvin & serpente & aqvilâ acutius intueamur. Qvamvis Theologi nos odio persequantur, Strabonis tamen instar (ut est apud Solinum) triginta qvinqve millia passuum prospicere valemus. Tibi persvadeas velim bifrontes nos esse Janos, qvibus Mydæ aures affigi non possint. Nonne pilosi omnes sumus? qvos natura (qvæ occultè operatur) cæteris mortalitius, astutiores esse decrevit. Pilosum inqvam cor, cum Messenio Aristomene à Lacedæmonibus interfecto habemus. Astutia igitur nostra vincet studia illorum. Prius testudo cursu leporem vincet, currusqve bovem trahet, qvàm ingenitam nobis malitiam deserere possimus. Nec mirum. Veterem enim pelliculam difficultenexuit, qvi jam diu fraudibus ac malitiâ

litiâ occalluit. Vale. ex Dullendorp, & cum ad Elyſios campos deſcenderis, Plutoni inferorum principi, me iterum atqve iterum commenda.

IX.

PLUTO PHLEGETONTEUS, Sinoni Ululario, S.P.D.

O Dii Deorum qvorum opifex paterqve ego ſum, qvàm graves mihi nuper Obſcurorum Lamentationes oblatæ apud Inferos fuerunt! Nemo prorſus Cacodæmonum eſt, Mi Sinon, qvi non luctu ac mœrore contabeſcat, ac carnem devoret ſuam. Omnes enim boni (ut audio) ac ſapientes Obſcurum Reuchliniſtarum genus, velut peſtem qvandam præſensqve venenum fugit. Auctores ſunt Theologi qvi pro Eccleſia Chriſti ad ſangvinem usqvè (ſi ritè accepta recordor) legitimè decertantes, peſſima qvæqve (nobis etiam invitis) eradicare nituntur. Hem me miſerum! vix ſum compos animi, ita ardeo iracundiâ. Nihil eſt, qvod malim, qvam illam totam Theologorum familiam mihi

dari obviam, ut mihi iram hanc in omnes eos evomam omnem, dum ægritudo, hæc est recens. Satis id tandem supplicii sum habiturus, dum illos ulciscar modo. Vale ex Tenaro Laconiæ promontorio, ubi ad inferos descendentibus facilis patet via.

X.

SINON ULULARIUS, PLUTONI Stygio, S.P.D.

Occurrunt animo pereundi mille figuræ,
Spes bona sollicito victa timore cadit.

O Cœca nocentum consilia! O semper timidum scelus! Nullum (ut sentio sine magno auctoramento est malum. O fortuna! O fors fortuna! qvantis incommoditatibus & qvibus scandalis implicati omnes sumus. Qvi tibi servit, nulli fortasse servit, sed æternæ, (ni fallar) sibi maledictionis præcipitium struit. Nemo nos nostro exonerat metu, nec tu id qvidem (qvi Princeps es tenebrarum & Obscurorum omnium Patronus) facere ullo modo potes. Si tibi machæra est, nos qvamprimum tuere, teqve in angelum lucis,

cis,(id qvod te Paulus ad Corinthios facereſolitum teſtatur) qvantocyus transfigura. Qvod ubi feceris, tecum ad inferos deſcendemus. Vale ut potes, & lætare cum Proſerpinâ uxore tuâ & Glaucâ matre. Ex Norembergâ, Nonis nuper Septembribus.

XI.

HENRICUS HAVERSACK,

Neqvitiarum Licentiatus, Joanni Smoerpot Præceptori ſuo, S.P.D.

Fuli nuper Mogunti in conſeſſu Obſcurorum Virorum, petens ab iis, ut ſuo me albo inſcriberent. Qvibus confeſtim annuentibus (pares enim cum paribus facillimè congregantur) artem me prius hiſtrionicam exercere volebant. Vino itaqve naturam non parum adjuvante, tantum cæteris Obſcuris in hac arte præſtiti, qvantum aſino porcus ad edendum antecellit. Qvapropter non poſſum Liberum patrem (qvem Bacchum alii appellant) non laudare & in cœlum usqve extollere, qvi me infinitis exſolutum curis, ſemper lætum

lætum esse vult & ventre distentum. Ubi enim qvid est vini, haud cesso, qvousqve totus est gurgulio prægnans ab imo & transgulam. Sin paucitas, vel lambo vel lingo, dum odor fagax olet: At non (ut est plerisqve mos) in abditis & solitariis locis aut specubus, sed cum bonis natabus & sodalibus & similibus mei. Hoc tamen unum me plurimum excruciat & animo tranqvillo esse non finit, qvod nisi artem etiam blasphemandi didicero, nunqvam sim in Doctorem neqvitiarum una cum cæteris promovendus. Qvod ne fiat, tui erit officii providere. Vale ad longos Nestoris annos, & Æsopi patinas nobis ad cœnam para; ut Baccho ac Cereri suffarcinati, ad omne malum promptiores esse possimus.

XII.

JOANNES SMOERPOT DAVENTRIensis, Henrico Haversack suo Discipulo. S. P. D.

DOleo in immensum, & supra qvàm cuiqvam credibile est, interno excrucior

tior dolore, eò qvòd hactenus ad ſaxum verba fecerim, operamqve perdiderim & oleum : Infœcundi qvippe ingenii eſt (Fauſtus in qvit) præmonſtrantem (qvanqvam illi debeatur plurimum) non excedere. Qvapropter tibi gratias ago nullas, qvod ultra ipſam in conviviis geſticulationem, nullam blasphemandi didiceris artem. Lege relege, perlege Apoſtaticas, ac planè execrabiles Obſcurorum epiſtolas, & te in neqviſſimum omnium neqvitiarum Doctorum, hiſtriones ipſi, dicto citius promovebunt. Seqvere etiam impudentiam præceptoris tui; teqve ad peſtiferos illius mores (neceſſe eſt enim ut de me ipſo in tertiâ loqvar perſonâ) totum effinge. Qvod ſi feceris, vivum eris Sycophantarum idolum, omniumqve vitiorum exemplar. Vale diu, Wormatiæ ex fœtidâ Judæorum harâ, ubi me culices & pulices, cute integrâ eſſe nunqvam ſinunt.

XIII.

SIMON DRULLENSIS, MATthiæ Rupho S.P.D.

Miror

Miror eqvidem, qvam potissimum ob causam viri boni nos Obscuros Reuchliniſtas cum Dathan & Abiron à terrâ velint absorbendos esse; qvâ item moti insaniâ nos histriones & Sycophantas, ac neqvissimum planè genus hominum appellare non vereantur. Hunc mihi si dissolveris nodum, alterum te esse Apollinem prædicabo. Vale, ex Basileâ.

XIV.

MATTHIAS RUPHUS, SIMONI Drullensi S. P. D.

EXplicare non possum literis Simon, qvantam mihi tristitiam nuper in Judæorum Synagoga deambulanti multorum epistolæ attulerunt. Scribunt enim non Theologos modò, verùm & optimos qvosq; dicere solitos, nullum esse sub cœlo tam impudentem tamqve in verecundam meretricem: nullum item latronem tam inhumanum, nullumqve tam discinctum Sycophantam, qvi nostras, hoc est, Obscurorum epistolas lectu dignas velint. Nec mirum. Sæpe enim stateram transsili-

ſilvimus. Anſam qvoqve largiti ſumus ut malè nos tractare & boni & mali omnes poſſint: Capra gladium qvo mactetur adinvenit. Faber qvas fecit compedes, ipſe geſtat; ſuoqve perit indicio ſorex; & in exſpuentem cadit, qvod in cœlum exſpuit. Nolim igitur mireris Simon, nos ab optimis iniqviſſimos & à graviſſimis qvibusqve leviſſimos appellari. Cave hæc Theologi reſciſcant Colonienſes, ne laqveum nobis mádent, aut medium oſtendant ungvem. Vale ut potes, & digito compeſce labellum. Ex Francfordiâ.

XV.

CASTRIMANNUS ECHTNOBIENSIS, Doctori Grytz Obſcurorum Præceptori S.P.D.

QVanqvam omnia nobis adverſa ſint, Doctor egregie, & Iſthmon perfodere non poſſimus, nihil tamen eſt, qvod vel Theologos ipſos in aliqvo timeamus. Dies enim nobis adimit dolorem: Verum enimvero qvia Cumani omnes ſumus, homines profecto & obtuſi & hebetes, præcepta

cepta nobis aliqvot salubria abs te dari postulamus: ut qvemadmodum vulpes pilos non mutat suos, ita etiam & mores nostros nunqvam immutemus; ne ex his esse videamur, de quibus Horatius cecinit.

Dum vitant stulti studia in contraria currunt.

Extra undam ergo & fumum, elegantibus tuis documentis, longe compelle carinam. Vale, ex Hoppenem, & qvæ nos vel facere vel docere volueris qvam primum rescribe.

XVI.

DOCTOR GRYTZ CASTRImanno Echtnobiensi S. P. D.

QVemadmodum non ægrè patior, Castrimanne, ab omnibus fere Theologis & sacrarum literarum cultoribus contemni; ita plurimum lætor à vobis omnibus, hoc est, ab Obscuris Reuchliniſtis, nunqvam satis in umbrosa Judæorum Synogoga laudatis, commendari. Excudi moralia qvædam præcepta, qvæ, cum legeris dicto citius obstupesces, admirabe-

risqve

risqvè, qvòd talia à nobis edita atqve adinventa, apud te potisſimum, ad Obſcurorum omnium inſtitutionem ſtudioſè obſerventur. Illis ergo diligenter à te perlectis divinitatem qvandam in me eſſe intelliges, ut verè animus meus ſit de cœlo ſumptus ignis. Hæc ergo qvæ ſeqvuntur tibi ac tuis præſcripta eſſe volumus.

Canones ſacros & Eccleſiæ ſtatuta nunqvam obſervanto,

Obſcurorum patronis ſemper obediunto.

Theologis Religioſis & poeticæ ignaris, reverentiam nunqvam exhibento.

Cum Muſarum inimicis inhumanè ſemper verſantor.

Adulterinum in digito annulum & torqvem in collo fucatum geſtanto.

Omnibus bonis calumniam inferunto,

Baccho ac Venere nunqvam abſtinento.

Obſcurorum epiſtolas & oculare ſpeculum Joannis Reuchlin diligenter legunto.

Die noctuqve per vicos divagantor.

Ineptiis, blaſphemiis & hæreſibus raro aut nunqvam parcunto.

Omnem

Omnem malitiam libenter docento.

Arrogantiam & temeritatem pro virili colunto.

Aleâ & ebrietate cuncta dissipanto.

Raso capite, prolixâ barbâ, laceratis caligis, & veste detritâ frequenter incedunto.

Domus Prælatorum tempore prandii importunè visitanto.

Fatuorum & histrionum mores semper habento.

Convivio magis quàm consilio se aptos præparanto.

Dominicis feriatisque diebus, rem divinam sacramque concionem aspernantor.

Sapientum bonorumque virorum admonitiones contemnunto.

Histrionum ac Sycophantarum scholas in dies frequentanto.

Christi Evangelia & sacras literas in malam sapè partem interpretantor.

Simplices & columbinos decipiunto.

Cum Judæis & hominibus nequam quotidinam consuetudinem habento.

Cum

Cum ſacco per civitatem epigrammata cantanto.

Gladium & ſicam truculenter ferunto.

Nemini gratitudinem exhibento.

Creditoribus fidem nunqvam ſervanto.

Blaſphemare & in bonos invehi aſſveſcunto.

Apparere magis qvàm eſſe decertanto.

Domum in dies vinariam, ganeasque ingrediuntor.

Morituri nihil unqvam executoribus relinqvunto, ſed ſolis duntaxat hominibus multum debento, animamqve tandem apud inferos ſepeliunto.

Ad hæc cùm qvotidianâ exercitatione melius ſit nihil, & rectiſſimè à Cæſare dictum ſit omnium rerum magiſter uſus, atqve altera ab Ariſtotele natura: hunc ab Obſcuris morem ſervari volumus, ut ſinguli ſuum ſibi habeant ſive Kalendarium, ſive Diarium, ſeu malis ephemerida cum Græcis dicere. Qvo in libello qvotidiè, pro ſuo qviſqve in ſtudiis & profectu & ordine, qvædam id genus documenta vigilanter adnotent, qvamvis ſæpenumerò exi-

exigua, ubitamen in summam coaluerint (facilius enim tritico lolium crescit) non parum profutura, qvid multis? Recepti nunc canendum est. Nam teste Horatio:

Qvicqvid præcipies, esto brevis: ut cito dicta
Percipiant animi dociles, teneantqve fideles.

Hoc solum adjiciam, qvod juvenalis nobis scriptum reliqvit.

Aude aliqvid brevibus gyaris & carcere dignum,
Si vis esse aliqvid.

Vale, ex bicipiti Parnasso, & dii nos qvàm diutissimè conservent.

XVII.

JOANNES GRAP POETA NOVELIUS, Arnulpho Codriano Philosophorum omnium Philosopho, S.P.D.

LEgi nuper apud Aristotelem primo Physicorũ, tria esse (proh! pudor turpe est dicere) rerum prima principia, materiam, privationem & formam. Alio item in loco, Solem & hominem generare hominem. Qvæ si vera sunt, ridicula mihi

pro

prorſus eſſe videntur, qvum neqve in Epigrammatibus Martialis, neqve in Satyris Horatii, aut id genus aliis Poëtarum libris hæc ita eſſe legantur. Tenes ſententiam meam. Qvapropter ſi tu qvid noſti rectius illis, candidus imperti: ſi non, his utere mecum. Vale, ex rure ſuburbano, ubi me culices & pulices animo tranqvillo eſſe non ſinunt.

XVIII.

CODRIANUS PHILOSOPHORUM Philoſophus, Joanni Grap, Apollinis & Muſarum alumno. S.P.D.

O curas hominum! ô qvantũ in rebus inane eſt!

QVid obſecro tanti facis Philoſophi in Phyſicis ænigmata, qvæ Oedipodes ipſe non ſolveret. Fumoſum profectò rancidumqve lardum ſapit, qvi veterum magis Philoſophorum qvam Poëtarum ſententiis delectatur. Martialis ſcommata & Ovidiani Amores unà cum Propertio atqve Tibullo, tantum cœteris Philoſophiæ documentis præſtare videntur, qvantum mulus aſino antecellit. De his

ego Philoſophis loqvor, qvos S. Theologiæ Doctores & alii Liberalium diſciplinarum Magiſtri plus æqvo venerantur. Ne tamen ad parietem ſeu potius ad mortuum verba feciſſe videaris, aut ſurdo fabulam in tuis ad me literis recitaſſe: Errat vehementer Ariſtoteles, materiam, privationem & formam tria ponendo rerum principia. Ego potius aërem, terram & mare collocavero. Ex aëre enim pluvia in terram cadit, qvæ jam iterumatqve iterum inebriata, leones, apros, oves & boves; Omniaqvè nobis, cæterisq; mutis animantibus neceſſaria producit. Mare verò piſces largitur, ne qvadrageſimalibus diebus in via deficiamus. Solem autem & hominem, generare hominem impoſſibile eſt; ſed rectius virum & mulierem in geniali lecto id facere ſolitos crediderim. Hæc enim facilia intellectu ſunt, qvæ Scotus ipſe, qvem alii ſubtilem appellant, & Albertus Magnus nunqvam intellexere. Vale, ex montibus Riphæis, Octogeſimo nono Idus Septembris,

XIX.

XIX.

ADRIANUS SINKENSIS SIMEONI Lulliano Poëtæ decies laureato Salutem nullam dicit.

Non mihi ſi centum linguæ ſint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes ſcelerum comprehendere formas.
Omnia panarum percurrere nomina poſſem.

QVis unqvam credidiſſet, mi chariſſime Simeon, Poëtam Poëtæ, aut Oratorem oratori vel fuiſſe vel eſſe contrarium? Qvid turpius? qvid infelicius? qvid abjectum magis, qvâm proprio perſtringi gladio & à ſuis inſperato confundi? O nos miſeros atqve infelices Reuchliniſtas! qvi ſedentes in tenebris & in umbra mortis, multa nobis ac noſtræ tandem profeſſioni adverſa experimur. Campanus enim (hei mihi! vereor ſcribere) in ſuâ ad Cardinalem epiſtolâ, nos fortaſſe obſcuros in Spiritu redarguens; Qvid enim dolus (inqvit) niſi Poëtarum mendacia abſurda

& venefica; qvibus mulcentur aures, animi decipiuntur. An possit qvisqvam non falli si poëtas sectetur? qvi non investigatores, sed & confictores atq; infentores fuerunt mendaciorum. An esse non lascivus, si inter illorum fabulas cantilenasq; versetur, refertas pruritu & titillatione voluptatum, libidinum, flagitiorum? Nam qvod tu flagitii genus in poëtis non invenies extolli & prædicari? Digni illi qvidem qvi & vates & divini dicerentur ministri eorum Deorum qvos habebant profligatissima & perditissima qvæqvè postulantes: si modo erant hi Dii, & non stultitia potius eorum, qvi hæc confinxissent, referentes omnia ad appetitum qvisq; suũ insanum & amentem. O Lulliane, ô Simeon Lulliane, qvam nos hæc verba perstringũt, & indelebile nobis scandalum mortemq; sempiternam minantur! Sed qvæ seqvuntur? Finxerunt sibi sermones neqvam poëtæ. Locutum est mendacium os illorum & secuti sunt vanitatem. Ad increpandum verba concinnant & sermonem pro-

tu-

tulerunt in ventum, & tamen nescio qvam sibi persvadent gloriam nominis, qvæ nihil est profutura si comparetur. Poëtarum igitur insignem stultitiam per sanctè carpens Hieremias: *Eece* (inqvit) *vos confiditis in sermonibus mendacii, qvi non proderunt vobis, & secuti Deos alienos in Balaam, hoc est in voraginem & præcipitium deducatis.* Ad ungvem Hieremiæ sermo poëtas irridet, qvorum totidem Dii sunt qvot nugæ. Ita pernicioſi sibi Poëtæ, pernicioſi & cæteris si lectitentur. Tam potest qvisqvam inter illorum scripta non enervari, qvàm in igne non uri, in aqvâ non profundi, inficì non sordidari. Etenim qvi tangit picem, inqvinabitur ab ea; & perdifficile est inter impudica verba fieri non impudicũ. Extollunt omnes unâ voce poëtæ voluptatẽ illâ se illaqveari cupiunt, eam auro & regno potiorem arbitrantur, hanc prædicant, hanc complectuntur; qvorũ unus ex præcipuis, dũ huic vacat, Regum, inqvit, magnæ despiciuntur opes. Alter magister ille, qvem dixi, in mediâ Venere extingvi

se, ait, cupere, ut ritè meis consonet, ut qvi vixit perditè moriatur perditissimè, *ut qvisqve tali veniens in funere dicat, conveniens vitæ mors fuit ista Jua.* Vergilius non modo legendus pueris, sed imbibendus figendusqve memoriæ; sed censetur duntaxat pueris, qvi ornatum possint capere & elegantiam, lasciviæ ne qvidqvam sentiant, aut si sentiant non corrumpantur. Sit igitur lumen verum, idem Campanus ait, qvod afferimus, dirigat non præcipitet, ne qvi ad lucem positi sumus aliorum, ipsi obtenebremur. Deus qvi dixit de tenebris lumen splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei, non poetarum non nugarum, non mendaciorum. Eramus tenebræ qvi in his fabulis versabamur, facti sumus lux; qvi è tenebris ad cœlestia, ex mundo ad Christum commigramus. Senecam qvoqve audiamus libro de beneficiis; ineptiæ inqvit, Poetis relinqvantur qvibus aures oblectare propositum est, & dulcem fabulam nectere. Sed qvi ingenia

nia ſanare, & fidem in rebus humanis retinere, ac memoriam officiorum animis ingerere volunt, ſerio loqvantur & magnis viribus agant. Adeſt Cicero qvi libro II. de divinatione, nihil vult eſſe in Philoſophia commentitiis fabellis loci. Et commentator ſuper II. Methaphyſicæ: conſvetudinem audiendi apologos & maximè fabulas impedimentum eſſe vult in cognitione veritatis. Poſtremo Hieronymus noſter in epiſt. de duobus filiis, Dæmonum, (inqvit,) cibus, eſt carmina Poetarum, ſecularis ſcientia, Rhetoricorum pompa verborum. Nulla ibi ſaturitas veritatis, nulla juſtitiæ refectio reperitur. Studioſi earum in fame veri & virtutum penuriâ perſeverant. Hæc itaq; & id genus alia multa, qvæ brevi huic epiſtolio commendanda non ſunt, in nos Obſcuros homines & degeneres (ſic enim me loqvi vult conſcientia) Reuchliniſtas, non obſcurè dicta videmus. O tremendum ergo apud Inferos Plutonem! O funeſtam Cacodæmonum turbam qvorum (proh dolor!) inſtinctu

maligno, tam obſcœna in noſtris epiſtolis, non in viros modo præſtantiſſimos & optimos, verum in Salvatorem noſtrum ac ſanctos ejus; turpiſſima qvæqve, pice etiam ac ſulphure tetriora hæreticorum more ſimul effudimus. Nullus enim locus (ut audio) intra Oceanum eſt, ubi noſtræ non ſunt viſæ Epiſtolæ, ubi inqvam noſtra in Eccleſiam Dei ſcommata, & peſtilentes qvædam in Chriſtum ejusqve Matrem blaſphemiæ; ac mille tandem contra omnes bonos mendacia non habeantur in pretio: apud eos maximè qvi poëticis figmentis obrutuerunt, nobisqve ſunt qvam ſimillimi. Tranſcenderunt enim Alpes exſecrabiles illæ noſtræ epiſtolæ, montesqve Armenios Caſpios etiam & Riphæos, ac totum pènè terrarum orbem cœca omnium neqvitiarum nube ac tartareo impudentiæ fumo, longè lateqve obumbrarunt. Qvapropter Sanctiſſimus in Chriſto Pater ac Dominus noſter Leo Papa Decimus non immeritò nobis Obſcuris Reuchliniſtis maledixit, nec nobis ſolum

ſolùm verum etiam cunctis noſtrarum invectivarum, impreſſoribus, venditoribus, conſervatoribus, illasqve triduũ intra poſt Apoſtolici Decreti notitiam comburere differentibus. Video igitur nos & miſeros eſſe & infelices omniumqve criminum genere delibutos, ac planè ſuffarcinatos, breviq;, (ni Gog & Magog unà cum Antichriſto ſuo vel potius noſtro nobis præſidio ſint) ad inferos catervatim deſcenſuros. Vale ut potes, & ſvaviſſimis tuis literis me qvam primum conſolare. Qvod ſi non feceris, Delphos petam, noſtro Apollini, Muſisqve novem cuncta relaturus. Ex Cremona, Nonis nuper Septembribus.

XX.

SIMEON LUILLIANUS ADRIANO Sinkenſi S.P.D.

Qvid Tibi vis? calido ſub pectore maſcula bilis
Intumuit, qvam non extinxerit urna cicuta.

ACcepi literas tuas, chariſſime frater, Nonis ad me nuper datas Septembrib⁹ qvas profecto (ſic me Dii conſervent,) vel

Neſſeo per Te ſangvine vel Hydrino ab aliis veneno tinctas crediderim; ſi mortiferis qvibusdam in nos aculeis, atq; amarulentâ prorſus in Obſcuros reprehenſione & vivunt & ſpirant. Tibi igitur Atticè ad me literas danti, Laconicè tandem reſpondebo. Antonium ego Campanum (virum alioqvi & eruditum & excellentem, clariſſimum qvoqvè tum Oratorem tum Poëtam) â Theologis fortaſſe aliqvot ſenio confractis & Chriſtianæ fidei cultoribꝰ facile ſeductum crediderim. Ad Hieronymi præterea atqvè Senecæparoemiam, nihil eſt, qvod hoc tempore reſpondeamus. Ego enim qvi novies à Muſis & ſemel Apolline, in Cyntho monte qvidem & ſublimi & aſpero laureâ coronatus ſum, ſalutiferam (qvam agunt) Theologorum redargutionem pati non poſſum. Singula enim regio ſuos habet cantus & qvisq; ſuo vivit more: Ad inferos autem cum deſcenderis, primum mihi in Elyſiis Campis, illuc tandem venturo, locum obtinebis. Valeamus itaqvè ut poſſumus,

qvan-

qvando ut volumus non licet. Ex Helicone, Muſis novem unà cum Apollinechoriſantibus.

XXI.

PIGMALION INSANUS HENrico juniori S. P. D.

MOriturum credo riſu fuiſſe Democritum, ſi noſtras olim Epiſtolas, qvas Obſcurorum inſcripſimus & alia id genus noſtrorum contribulium deliramenta lectitaſſet. Sed hoc me plurimum conturbat, qvod viri boni & verboſos nos eſſe dicunt & nugaces omnigeniſqvè tormentorum generibus interimendos. Qvid multis? Qvantum mihi videre videor, ſi Troës unqvam fuimus hoc eſt, vel fortes vel ſtrenui, Myſorum certè nunc ultimi ſumus, qvos deſpicabiles inprimis & ludibrio qvondam habitos non ignoramus. Vale cum tuis & cras reſponde, ne in mediis ſitibundus undis cum tantalo exarescam. Ex urbe Trebericâ, pridie Idus Septembres.

XXII.

HENRICUS JUNIOR PIGMALIONI suo S.P.D.

Rumpor & ora mihi pariter cum mente tumescunt,
Pectoraqvè inclusis ignibus usta dolent.

MIror te hominẽ audacem ac planè temerarium urbem ingressum Trebericam, qvi in nostris scripsisti Epistolis: Christit unicam vestem esse antiqvam & pediculosam. Recte igitur tibi insano nomen, qvi sanus nonnunqvam tantam incurristi insaniam. Revertere, Pigmalion, revertere, ne carnifex illic sangvinarius te supinum in furcam suspendat. Qvod autem de Abderite Philosopho scripsisti non possum non probare: pleriqve tamen (ut audio) credunt magis, illum si ab inferis resurgat, nobis derisui ludibrioqvè futurum, novorumq́ve simul criminum materiam præbiturum: utpote qvi pro nostra inveteretâ libidine & malitiâ prorsus in dies in infinitum excrescente, non solum stultitiâ & temeritate nostrâ contenti sumus, sed prudentiam

qvo-

qvoqve, ſi qvi prudentes ſint, ſapientiamqve contemnimus, & qvorum vereri debemus auctoritatem præſentiam freqventer irridemus. Vale diu, & Deos ora immortales, ut nos perpetuo ab invidorum livore defenſent. Ex templo Dianæ Epheſinæ.

XXIII.

JOACHIM CARBUNCULA-nus Joanni Buffelino.

PRæterii nuper Coloniæ Theologorum ſcholas, celebres profecto & magis qvám ipſe putaram bonis omnibus venerandas: ubi inter diſputandum nonnulli aderant, & hi qvidem de caliginoſâ Obſcurorum Reuchliniſtarum cohorte, ſub vapido medius fidius pectore aſtutam gerentes vulpem. Qvi cum perfrictâ fronte & obſtrepero ſimul clamore poëtarum fabulas ſolamqve eloqventiam (ut noſtra fert conſvetudo) ſyllogiſticis Theologorum diſputationibus anteponerent, Doctor qvidam Silicernius cenſorium repræſentans Catonem, Nihil, inqvit, cum fidibus graculo; nihil cum Amaricino ſui.

qvo expressissimè (ut sic dicam) & solerter significatur neqve melodiam avibus obstreperis, neqve ungventa porcis convenire lutosis. Fabulis igitur assveti & secularibus solum delibuti literis, gravissima qvæqve & divina contemnunt. Qvod qvàm sit flagitiosum nemo prorsus sapientum ignorat. Legunt etenim (at nesciunt tamen) holitorem sæpius (ut est in proverbiis) opportunè loqvi, sordidoq; in panno sapientiam nonnunqvam latitare, qvæ calamistratam non desiderat orationem, levibusq; poëtarum figmentis tantum præstare creditur, qvantum animi corporibus & bestiis homines antecellunt. His itaq; peractis & immodicâ nobis confusione obortâ, tristes una aufugimus & id qvidem hospite non salutato. Nam si graves illi viri nos leviculos deprehendissent, graves procul dubio nostræ temeritatis pœnas in scalis dedissemus. Vale diu. Bonnæ, ex domo antiqvæ mulieris, qvam vulgo Nisam appellant, qvæ nos esurientes implevit rapis & divites dimisit invitatos.

XXIV.

XXIV.

JOANNES RUFFELINUS Joachimo ſuo S.P.D.

O funeſta dies, ô lamentabile tempus!
O furor, ô rabies, ô deteſtabile virus!
Q dolor! ô Regum impietas! ô mortua virtus!

EXclamare non immerito poſſumus, mi ſvaviſſime Joachim, eas nobis in tenebris illuſiones oboriri, qvos inſani homines ferre neutiqvam poſſent. Qvapropter ut huic rei propius accedam, eadem tibi audienda eſt hiſtoria. Peroranti mihi nuper Moguntiæ de literis politioribus, easqve cunctis tam veterum qvam Neotericorum diſciplinis anteponenti, Theologus qvidam & canitie venerabilis & ſermone (ut verum fatear) unus omnium modeſtiſſimus: Oratio, inqvit venuſta & perelegans, non habens dignam auditu ſententiam, ridicula eſt planeqve volatilis, inculta etiam, ac ſtrepita exſibilanda auditorum. Nam ſicuti corpus vivum nobilius eſt non vivo; ſic etiam oratio gravis & humili contexta filo, eleganti no-

nobilior est non gravi. Itemqve qvemadmodum corpus non vivit in qvantum corpus, sed per id lalias enim omne corpus viveret) qvod nobilius est, puta animam: ita etiam Oratio magis verborum pompa qvam sententiarum gravitate exsurgens, exanimis est, penitusqve rejicienda; præsertim si bonos lacessere, malis adulari, ac suos tandem errores vel insaniam potius per omnes impudentiæ numeros defensare non erubescat. Hæc me invitum audire, viri coëgit auctoritas: qvæ si talpis tenebricosa, lyncibus tamen (ut illi volunt) perspicua satis esse videntur. Ego autem qvod scire cupis, illis neqvaqvam adsentior, etiamsi virtutem ipsam, millesies cœlo delapsam (obstinati enim in malitiâ cum Diabolis sumus) luce clarius intuerer. Verum hæc aliàs. Qvod præterea Coloniam insalutato hospitè reliqveritis, nihil mihi potuit vel auditu jucundius vel laude magis dignum referri. Hoc enim nobis semper agendum esse, in statutis no-

noſtris provincialibus à Doctore Grytz nuper editis, apertiſſimè continetur.

Poſtremò autem vos plurimum laudo atqve magnifico, qvod ſolâ fugâ veſtræ incolumitati tam ingeniosè proſpexiſtis. Qvod niſi factum fuiſſet, ſacco forſitan illic vos Cathegorico incluſos in Rhenum conjeciſſent; Vale cum tuis, qvam diu voles. Tam diu autem velle debebis, qvoad Te Obſcurum Reuchliniſtam eſſe non pœnitebit.

XXV.

ANTIPHO CASTRONIUS Joanni Corvino S.P.D.

ROgaſti me ſæpenumero per literas, Corvine, ut epiſtolam Joannis Pepericorni ad ſummum nuper Pontificem miſſam, tibi pro noſtro in Te officio legendam procurarem. Reſpondebo igitur petitioni tuæ, qvanqvam & id pro noſtro in Te officio (ut verbis utar tuis) facere neutiqvam debuiſſem. Nec mirum. Qvid enim ſtultius? qvid dedecoroſius? qvid injucundū magis qvam tyronis gladio

dio militem confodi veteranum. Capnio Zoilus profectò est publicus Judæorum hostis, qvi in sua etiam ad Sanctissimum defensione ita nos omnes rebus convincit necessariis, ut bonis omnibus ludibrio esse videamur. Atqve sic à summis eruditissimisqve viris accepimus, eundem Pepericornum (etsi *rumpantur ilia Codro*) tantâ virtute, tantaqve præditum humanitate, ut laudem potius bonorum, qvam insignium meruerit Reuchliniſtarum contumeliam, qvi seipsos Obscuros ultro dici voluere. Nam qvi animas qvatuordecim Diabolo subtraxit & Christo consecravit, eum in fide Catholicâ sincerum esse dicamus necesse est. Hoc credi jubet veritas, qvæ qvantam (etiam inter malos) habeat vim non ignoras. Verum hac de re satis, tu qvæ scribat intuere, & nos ut soles ama. Vale diu, Romæ ex nostris ædibus, XVI. Kal Octobres.

EPISTOLA JOANNIS PEPERICORNI.

ex Tentonico in Latinum translata.

Bea-

Beatiſſimo in Chriſto Patri Domino noſtro, D. LEONI divinâ providentiâ Papæ X Reverendiſſimisq; Cardinalibus Joannes Pepericornus olim Judæus, nunc verò Chriſtianus omniumqve minimus, poſt pedum atqve manuum oſcula, ſeſe totum ſubjicit & auxilium adverſus impiiſſimè ſcribentes humiliter implorat.

BEatiſſime Pater, qvanqvam minimè dignus ſum, ut vel ad ſacratiſſimos pedes Tuos, vel ad Celſiſſimam Tuæ Sanctitatis ſedem verba profundam: tamen qvia Reuchliniſtarum nuper qvorundam (qvos Obſcuros vocant) contumeliâ, falſiſſimisqve qvibusdam invectivis extimus penè factus ſum ab ovili tuo, Chriſti vulneribus ſepto, non poſſum non ſperare & firmiter credere, qvin ſi Neophytus ipſe veritatem propoſuero & per viam Regiam ambulando inſtar Divi Pauli Synagogam Satanæ & colluvionem judæorum execrabilem tortuoſumqve labyrinthum pro mea parvitate ſuppreſſero, immortale ſim cum Beatis

tis præmium habiturus, nec minorem etiam gratiam in oculis Sanctitatis Tuæ. Verum enim vero cum sub hoc orbe lunari Christi vicem perbeatè in terris geras; & alterum nobis Deum repræsentes, personarum acceptor esse non potes. Sed qvo me vertam præ dolore? Qvibus supplicabo? Qvos miser ipse implorem? Te medius fidius Patrem beatissimum qvem admiranda probitatis omniumqve virtutum merita & incorrupta vitæ integritas ad supremam atqve inaccessibilem penè mundi Cathedram, jure optimo extulerunt, qvi & misericordia dignis misereri, & superbos debellare, pro tua moderatione atqve justitia qvam optimè didicisti. Cæterum Beatissime Pater, ut ad rem ipse paulatim declinem: Postqvam Serenissimus noster Imperator, omnium literis atqve lingvis extollendus, Universitatibus aliqvot Archipræsuli etiam Moguntino, itemq; & hæreticæ pravitatis Inqvisitori, ac Joanni deniqve Reuchlin legum Doctori jam pridem demandasset, ut qvid de libris

libris judæorum qvibusdam ſcandaloſis & in Eccleſiam Dei blaſphemis agendum foret, ad Salvatoris noſtri honorem omnium qve regeneratorum ſalutem qvantocyus deciderent. Cumqve omnes excepto Joanne Reuchlin, velut uno ore ex inſtinctu Spiritus Sancti pro Chriſto & loqverentur & ſcriberent; ſolus ipſe inventus eſt, qvi (ut multarum Univerſitatum teſtimonia probant) judæorum perfidiæ magis qvàm Sedi Apoſtolicæ aut Sacratiſſimo fidei negotio in ſua conſultatione adhæreret. Taceo (proh pudor! nefas eſt dicere) qvod in eadem ſuâ conſultatione (qvod poſtea Speculum Oculare eſt appellatum) me nuper in Chriſto, feliciter baptizatum nullis meis demeritis (qvia alter alterum non noverat neqve viderat unqvam) qvovis modo præcedentibus apud C. M. male tractarit, veriſſima qvædam contra me pro Judæis falſiſſime improbando. Qvapropter mihi proh dolor! ſic curarum omnium libero, nihilqve fraudis inopinæ cogitanti, reſpondendi ſtylum vel invito ob-

objecit, qvo semper is qvi læsus est prior (qvamvis etiam intra infimos omnes esse homines videatur) tueri sese & id qvidem duce naturâ, non instrenuè ab adorientibus potest. Multis itaqvè id Genus aliis rebus ac clausulis (qvæ in nostra ad tuam Sanctitatem defensione prolixius continentur) non indecenter omissis, hoc solum adjiciam, qvod ipse Joannes Reuchlin & sectatores ejus Cæs. Maj. mandatum, de silentio ultrocitroqve observando, non solum non observârunt, velut nostra epitome sive summarium explicat; sed ne Tuæ qvidem Beatitatis solenni decreto parentes, in me alogum atqve optimum qvemqve è nostris, supra qvam cuiqvam credibile est in execrabilibus suis Epistolis, qvas Obscurorum inscripserunt, per omnem impudentiæ contumeliam omne virus sonticum, velut polylogi turpiter exspuerunt. Veruntamen, qvia (ut fides nostra Catholica habet) nullum sine auctoramento est malum, iidem nescio qvi perduelles Reuchlinistæ minimè natura cicu-

dcures manifeſtâ phreneſi in me ovem miſellam (& id qvidem absqve ſuorum nominum profeſſione) crudeliter debachantes, juſtas meritò pœnas darent, fœdam ſuorum orium graveo lentiam & voce & ſcriptis revocantes: irritatus igitur & coactus librum qvendam in Chriſto edidi, qvam vulgò Apologiam vocant, Tibiqve Patri Beatiſſimo, vobisqve Reverendiſſimis Cardinalibus perluſtrandum ac defendendum hoc pacto nuncupavi, ut vera mihi auxilium falſa autem ſeveram ſine gratia cenſuram adminiſtrent.

Tuam itaqve Sanctitatem velut Domini noſtri locum in terris tenentem ac Miniſtrum & Ducem Univerſalis Eccleſiæ, ſuppliciter invoco. Te certum & indubitatum. Beati Petri Succeſſorem implo, ut me Chriſtianum intra ſepta tua cum cæteris latitantem, & infinitis penè injuriis penè enectum à lupis rapacibus lacerari non ſinas. Vos qvoqve Reverendiſſimos Dominos Cardinales, veros juſtitiæ Patronos appello, vos obteſtor, vos ob-

obsecro, ut veritatem profitenti & jndi
gnè â malevolis læso, salutis opem præ
stare velitis. Qvod si feceritis, plures pro
cul dubio Judæi ad fidem nostram conver
tentur. Nam qvi animas qvatuordecim
è tenebris cœcorum ad veritatis lumen
traduxi, nullam comerui Christianorum
contumeliam. Vale feliciter Pater beatis
sime; vosqve Reverendissimos Ecclesiæ
Primates, verus DEUS, verusqve DEI fili
us qvam diutissimè conservet.

XXVI.

JOANNES CORVINUS
Antiphoni suo S.P.D.

O Magna vis veritatis! qvæ contra
omnium ingenia, calliditatem solertiam, contraqve factas (ut Tullius ait) omnium insidias, facilè seipsum defendit. Si enim & innocentes & boni existimari volumus, non solum nos abstinentes (ut est apud eundem) sed etiam nostros comites præstare debemus. Primum igitur omnium, tanta nobis opera danda est, ut eos habeamus amicos, patronos etiam ac defen-

defenſores, qvi noſtræ famæ capitiqve conſulant. Deniqve ſi in his ipſis prudenter deligendis, ſpes ipſa nos fefellerit, ut vindicemus, multarumqve Univerſitatum Theologos ſupprimamus, miſſos facere conſilium eſt, & temeritate duntaxat atqve mendaciis (ut in hunc uſqve diem fecimus) pro virili decertare. Literas autem Pepericorni, qvas ad me in fauſtis dediſti avibus, lacrymis prope delevi. Nam tanta mihi innata eſt malitia, ut veritatem ipſam contra Joannem Reuchlin triumphare pati neutiqvam poſſim: Etſi Lactantius Firmianus libro primo Di. inſt. nullum eſſe voluerit animo cibum ſvaviorem, qvam veritatis cognitionem. Cave præterea de numero nos eſſe Obſcurorum Chriſtiani intelligant, ne veterum conſvetudine, viri fortes acrioribus ſuppliciis civem pernitioſum qvam hoſtem acerrimum perſeqvantur. Vale diu, nec tuorum te pœniteat delictorum. Ex Heydelbergâ.

XXVII.

JOANNES JAMBICUS Bartholomæo Sapphico S.P.D.

VEtus mihi tecum ac ſtabilis (ut noſti) ſemper conſvetudo fuit, qvæ nec temporum calamitate, nec livore peribit invidorum. Te igitur oro atqve obſecro, ut aliqvot mihi carmina ad convivalem noſtram menſam ſuſpendenda componas, qvo & plenum nobis ſapiat vinum & cum Libero patre, liberi â Theologis eſſe poſſimus. Vale Specimen Obſcurorum.

XXVIII.

BARTHOLOMÆUS SAPPHICUS Jambico ſuo S.P.D.

REdditæ mihi ſunt jucundiſſimæ literæ tuæ, qvibus minus liberè qvam oportet ab amico petis, ut carmina tibi aliqva mittantur ad menſæ frontiſpicium depingenda. Qvo circa cum, teſte Philoſopho, fruſtra fiat per plura, qvod paucioribus abſolvi poſſit, unico duntaxat Lucilii verſu (qvem Altejus Capito facit plurimi) tuæ ſatis faciam expectationi; isqvè tandem eſt. *Vivit*

Vivite lurcones, comedones, vivite ventres.

Vale decus Obscurorum, & nos amare persevera.

XXIX.

MACHAON GURGULIO.

Philippo Ligurario S.P.D.

INtellexi commentaria qvædam esse edita in duodecimũ Physicorum Aristotelis & in sextum de anima, qvæ ut brevi habeam, tui erit officii providere. Est enim mihi à Valeriano urbis Præfecto, ordinaria nuper in illis lectio assignata, cui respondere & Theologis reniti nostrum est institutum. Vale & Te amantem redama. Tubingæ IV. Idus Octobres.

XXX.

LIGURARIUS SUO

Gurgulioni. S.P.D.

QVæ à me petis in Aristotelem commentaria, vidi nunqvam: Cave id viri olfaciant sapientes, ne ridiculum nos esse genus hominum arbitrentur, neve tu cum Phyllide Ovidianâ insperato excla-

mites, *Heu patior telio vulnera facta meis.* Duodecimus Physicorum liber, *rara avis in terris, nigroque similis cygno.* Si autem Theologi nos tam rudes Philosophiæ intellexerint, actum de nobis erit. Nam qvid Picus Mirandula de levibus qvibusdam Grammatistis ad Hermolaum scribat, non ignoras. Vale Gurgulio, tibiqve persvade, unam eandemqve in malis animam nostris inesse corporibus.

XXXI.

ANDREAS CASTRIMERGIUS Osvvaldo Flockano S.P.D.

Librorum copia me plurimum delectat, mi Flockane, hoc tamen unum procul excellit atqve eminet, non solum, qvia majus, aut factum egregium, sed qvod per ingentes librorum fasciculos & onerosam fabularum congeriem Theologos aliqvando convincere possimus. Te igitur & hortor & moneo, ut novo aliqvo opere, recens impresso, nos donare non dedigneris, etiamsi id ipsum multiplici lingvas editum. Vale.

XXXII.

XXXII.

FLOCKANUS SUO Caſtrimergio S.P.D.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora Dii cœptis (nam vos mutaſtis & illas),
Aſpirate meis.

DO tibi dono Marcolphi dialogum, qvem Cornutus Sibarita ex Latino nuper in Græcum tranſtulit: ita etiam ut nunc Atticam videatur redolere lucernam. Ego autem longius per cancellos videns, illum continuo ex Græcâ lingvâ in Scoticam, ex Scoticâ in Liguſticam, ex hac item in Bohemicam Sclavonicam, Goticam, Babyloniсam, Ægyptiacam, non ſine magno labore nocturnisqve vigiliis traduxi. Habes igitur novum à me munus, frater chariſſime, mea qvidem ſententia magnum & Obſcuris omnibus qvàm maximè accommodatum, ſed perinde erit, ut acceperis, qvanqvam & inſipientes ipſi ſuam hinc ſapientiam liqvido haurire qveant. Cave tamen hoc tam obſtupen-

do tamqve egregio abutaris dono, ne ex novâ radice novum oriatur adagium: Sapientiam noſtri temporis magis in lingvis hominum, qvam in virtute aut morum ſanctimoniâ conſiſtere. Vale diu, & me tuum eſſe Apollinem crede.

XXXIII.

LOERCANTIUS SCHARPENECK Mententulo Coſſo. S.P.D.

NE tu homo lepidus es, aut potius (ut ita dicam) inhumanus, qvi periculoſis hiſce temporibus nihil omnino mecum literis obſtrepas. In amore qvidem mutuo non ſic langvere debemus, ut pungentibꝰ literarum aculeis ad ſuum qvisqve officium incitemur. Te igitur plurimum oro, ut literas ad me des, qvibus certior fiam; qvid tandem de nobis obſcuris Parrhiſienſes illi ſentiant Theologi, qvid item Lovanienſes, qvid Moguntini, qvid Erfordenſes & Colonienſes Academiæ Magiſtri, ac boni deniqve omnes. Vale

XXXIV.

XXXIV.

MENTENTULUS LOERCANTIO ſuo S. P. D.

Scio te novarum rerum eſſe percupidum & in aliena Republ. maximè curioſum. Qvid obſecro induratum refricas vulnus? qvid ingrata auditu expoſtulas? qvid Te proprio cædis ligone? Vis tibi veritatem dicam? ipſi profecto omnes, uno ore pariqve conſenſu leviſſimos eſſe leones prædicant, vel ob hanc potiſſimum rationem, qvod os habeamus blaſphemum, impudicatum, impurum, ſpurcatum, maledicum, fœdum, obſcœnum, contaminatum, ſordidum fœculentum, ſuperſtitioſum, contaminatum, truculentum, impium, omniq; criminum viſco oblitum. Poſtremo qvod me magis movet, qvanqvam tot præclaræ Univerſitates *Oculare ſpeculum Joannis Reuchlin* ad ignem condemnaverint & Coloniæ pro tribunali combuſtum ſit, ipſumqve qvem dixi auctorem Parrhiſienſes ipſi ad publicam velint revocationem compellendum: Tamen (ne diu-

tius Te morer) ubi dextram illi, nobis procul dubio laqveum præberunt. Vale.

XXXV.

MALACHIAS LYRICUS Cæsario Veder-Wiser S.P.D.

EGo Labeone atqve Oreste insanior, qvi dimissis nuper jucundissimis (nescio qvo ductus spiritu) poëtarum fabellis levibusqve (ut sic dicam) obscurorum nugis, ad ultra mundanam me contuli Theologorum speculationem, ut qvid facere possent literæ, experientiâ magis qvam aliorum recommendatione metiret. Lectitanti itaqve mihi (qvum judicium habeam; ad perpendiculum, ad amussimqve qvadratum) nihil penitus, qvod animum oblectaret inveni. Fastidientem fortasse stomachum multicolor offendit cibus, & elegantissima qvæqve dejustare solitum, impolita ab incepto rejecit oratio. Si enim sub meam censuram aleamqve sacræ Scripturæ venirent interpretes, neqvaqvam eos priscis Lingvæ Latinæ auctoribus comparem

rarem

ratem. Nihil ibi, (qvantum meum fert judicium) intra dies tres (qvibus me totum illi dedicâram) invenire potui, qvod vel M. Ciceronis vel Vergilii lucernam oleret. Eâm igitur, qvam dixi, Scripturam hisce Papinii verbis alloqvimur,

Nec tu divinam Æneïda tenta:
Sed longè sequere & vestigia semper adora.

Qvapropter ne aqvam cribro infundam, neve Anticyram petens Helleboro, (ut Theologi volunt) cerebrum expurgem meum, sæcularibus ego literis contentus, totam illis legendam relinqvo. Cæterum si à me scire desideras, qvam potissimum ob causam sacros ego aliqvot Ecclesiæ Doctores minus amem, ob hanc, inqvam, qvod omnibus in locis Pseudo-Christianos (qvales fortasse nos sumus) severa semper castigatione reprehendant. Hinc illud ascitum est Terentii patris nostri adagium; Obsequium amicos, veritas odium parit. Vale cum tuis, & qvid ipse sentias responde. Ex Tubingâ XV. Kalendas Octobres.

XXXVI.

CASEARIUS MALACHIÆ

suo S.P.D.

REctè facis, mi chariſſimè Malachia, qvod ſacris qvibusdam literis abs Te in exilium miſſis, ſolam loqventiæ majeſtatem, ſolamqve (qvæ apud Oratores tantum eſt & Poëtas) bene dicendi vim, velut Apollinis noſtri oraculum, ſtudiosè excolas, reverenterqve adores. Verùntamen tuas ad me literas in convivali nuper ſermone (id qvod ſine lacrymis dicere non poſſum) noſtris contribulibus recitanti, qvidam jurisconſultus, emunctas purgatasqve nares habens, tortuosô reſpondit vultu, *Non falernum canes.* Adjecit qvoqve eum penitus amantem eſſe, qvi ſanctum cani det, & ante ſuem roſas margaritasqve diſpergat, nos porcos (proh dolor!) ſignificans, qvi terrena pluris qvam cœleſtia faciamus, ac ſi apertè cum Hermolao Barbaro dixiſſet, nil opus eſſe tantis rhetoriis, neq ranis & qvidem ſeriphiis qvicqvam propinare. Sic lætis inter-

terveniunt triſtia, mi Lyrice, & extrema gaudii (ut in veteri eſt proverbio) luctus occupare conſvevit. Verum hac de re ſatis. Qvid autem de literis ſentiam Divinis, paucis accipe. Ego tuam ſubſcribo ſententiam, illi immorabor, illi ſoli ſerviam. Aperienti etiam mihi Pſalterium, multa ſæpe, (neſcio qvo id fiat ſpiritu) qvæ nolim, offendo. Hæc imprimis. *Ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt ſagittas ſuas in pharetra, ut ſagittent in obſcuro rectos corde.* Hic enim per ipſos *peccatores* (ut ab aliis accepimus) nos Obſcuri intelligimur; per *rectos* verò *corde* Theologi. Item alio in loco Pſalmiſta inqvit, *Corrupti ſunt, abominabiles facti ſunt in ſtudiis ſuis. Non eſt, qvi faciat bonum; non eſt uſqve ad unum.* Et iterum: *Sepulchrum patens eſt guttur eorum; linguis ſuis dolosè agunt, venenum aſpidum ſub labiis eorum.* Poſtremò ſic: *Os eorum maledictione plenum eſt, & veloces eorum pedes ad ſanguinem effundendum.* Hæc itaqve alia id genus multa, qvum ego corde obſtinato & caligantibus oculis in obſcuro perle-

gissem, illumqve præsertim versiculum; *Fructum eorum de terrâ perdes, & semen eorum à filiis hominum*: mox ego (ut verum tibi fatear in tenebris) toto à me Psalterio & multis Sacræ Scripturæ libris in frusta secatis ac deinde combustis, ad fabellas me contuli poëtarum, ubi qvam dulcem invenerim cibum, & qvæ Deorum esculenta cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Vale in tenebris, & lucem fuge.

XXXVII.

CORIDON PEDICULARIUS MALachiæ Lyrico & Cæsario Veder Wiser suis contribulibus S.P.D.

LAudo vos plurimum, Viri præstantissimi, qvod dimissis Theologorum ac Jureconsultorum scholis ad Libethridum vos contulistis speluncam Nympharum, & ad divina illa poëmata, qvæ nectar nobis atqve ambrosiam præbent. Qvis enim Thomam, Scotum, Albertum; Qvis Gregorium, Bernardum, Bonaventuram, Nicolaum Lyranum. Qvis sacros Canones, sextum & clementinas; Qvis denique

qve Abbatem, Angelum, Felinum, Joannem Andreæ, aliosqve id genus infinitos; sermones etiam ac summas (ut ita dicam) exdiversis Ecclesiæ Doctoribus compilatas legere dignaretur; in qvibus parum aut nihil invenitur, qvod Vergilianam redoleat lucernam? Qvis præterea istiusmodi libris impalleſceret, qvi severissimè nos (sumus enim naturâ omnes ad malà qvam ad bona procliviores) & redarguunt & castigant? jucundissima igitur legamus, eloqventiæ saltem flosculis exornata. Qvid jucundius qvam Ledam â Jove in specie cygni stupratam ovum peperisse, ex qvo Castor, Pollux & Helena nati sunt? Qvid svavius qvam Junonem Jovis fuisse & sororem & conjugem? Qvid admirabilius qvam Venerem ex testiculis Cœli in mare projectis legi procreatam? Qvid tandem festivum magis, qvàm Pasiphaën Minois Regis Cretæ uxorem biforme ex Tauro monstrum peperisse? Omitto reliqva qvæ si enarrare contendero, me sit dies defecturus. Valeant itaqve qvi inter

nos diſſidium volunt. Valete & vos Tubingæ.

XXXVIII.

GEORGIUS SUBBUNCULATOR Agrippæ Stygiano. S.P.D.

O Ridiculum caput! vix tribus anticyris ſanabile, qvid mihi de inferorum regno? qvid de campis Elyſiis, de præpotente Plutonis manu longè lateqve in terræ viſceribus dominante, tuis ad me literis diſſeruiſti? Falſa ſunt, qvæ de inferis garrire ſoles. Nam Servius in ſextum Vergilii, inferos negat propter ejus ſoliditatem in centro terræ contineri poſſe. Lucretius etiam nullos eſſe inferos cecinit hoc modo:

Qvi neqve ſunt usqvam, neqve poſſunt eſſe profecto.

Sic Pythagoras apud Ovidium inqvit:

Qvid Styga, qvid tenebras & nomina vana timetis,
Materiem Vatum?

Qvin etiam Marcus Tullius in Oratione pro Cluentio, falſa eſſe, qvæ de inferis tradun-

duntur, indubitanter affirmat. Stultum eſt ergò ô ſtulte incerta pro certis habere, ac falſa pro veris. *Qualibus in tenebris vitæ, quantisq; periclis Degitur hoc ævi quodcunque eſt?* ſi non ſunt inferi ſi non ſunt regna Plutonia, Si Elyſium ac Chymeram juxta habemus, qvid obſecro nobis erit, qvo Rege cœli contempto & virtutibus deniqve omnibus in exilium miſſis, inter ſaxum & ſacra perpetuo lamentabimur. Vale.

XXXIX.

AGRIPPA STYGIANUS SUBbunculatori ſuo S P.D.

TAce, beſtia, tace, inqvam, beſtia, qvi corpus es ſine pectore & nodum in ſcirpo qværis. Noli metuere, ne non regna ſint inferorum. Faciam Georgi, ut mei perpetuò memineris, neve in Te docendo operam luſiſſe videar, tres intra dies mecum cum Plutone cœnitabis. Ibi enim de cocyto, Acheronte lethæo amne, ſtygia palude, phlegethonte, furiis infernalibus, tantalo etiam ac Syſipho certú Judici-

dicium dabis. Te qvoqve per Deos immortales, per Caput, per fidem, perqve inferos omnes obtestor, ut Epistolam ad me tuam flammis confestim tradas, ne Theologi illam legentes, te poëtarum figmentis corruptum dicant, omnemqve ex illis errorum sentinam hauriri. Vale.

Nunciantur obscuris nova.

XL.

SCLABBERTUS KUCKVICK
toti Obscurorum Cohorti
S.P.D.

SOlventi hinc Francfordiam mihi ad Kalendas nuper Septembres, ut Judæis Christi inimicis nova qvædam adferrem, visi sunt in naviculâ nostrâ Prædicatorii Ordinis fratres octo & clarissimi aliqvot juris utriusqve Doctores. Magnâ igitur contentionum habitâ occasione, ostendi illis Epistolam Joannis Reuchlin, ad Kal. proximè April. ab eo concinnatam, ac deinde in lucem editam, in qvâ Reverendum Hæreticæ pravitatis Inqvisitorem Canem appellat & Cerberum. Qvod cum illi

audiſſent: Mendacium eſt, inqviunt, qvoniam teſte Philoſopho, ſpecies rerum transmutari non poſſunt. Nec iterum Cerberus dici poteſt, qvem Tullius lib. primo Tuſc. qvæſtion. eſſe apud Inferos negat. Hæreticum eſt ergo vivum hominem beſtiam dici, qvæ animam habet mortalem. Adjecerunt præterea, iſtiusmodi convitiis nihil ad primam Inqviſitoris Apologiam reſponſum eſſe: ſed mendacia ſolùm mendaciis aucta. Scribit enim inqviſitorem plus centum locis eſſe mentitum, ſed nullam rationem, nullumqve allegat locum. Vult qvoqve eundem (Patrem alloqvi pientiſſimum plenumqve & Officii & religionis) profugum ab urbe turpiter enqve rei familiaris fratrum ſuorum dilapidatorem Aurum etiam Judæorum ſitire, deditâqve operâ, uno ore & unâ horâ pugnantia & ſibi contraria affirmare. Qvæ omnia & id genus ſimilia, qvàm ſint turpiter & dolo malo in viri invidiam á Capnione conficta, inqviſitor ipſe in ſecundâ ſuâ Apologiâ jam recenter editâ, luce

ce clarius demonstravit. Qvam qvi legerit, dicto citius proclamabit, illam æqvè Capnionis epistolam ac totam ejus defensionem præter nugas & convitia reliqvi nihil continere. Hæc cum audissem, totus ego *obstupui, steteruntqve coma & vox faucibus hæsit.* Nam si secundam nundinis nunc Septembribus Apologiam ediderit, actum procul dubio nobiscum erit vel ob hoc solum, qved talem eam esse dixere, qvam *nec Jovis ira nec ignis. Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas.* Valete Patres conscripti, Ex Coronâ Moguntinâ.

JOANNES MURMELLIUS libro 11. Elegiarum suarum in laudem ARNOLDI Tungerensis summi & veri Theologi hoc carmen edidit; qvo qvidem CAPNION ipse & Obscuri omnes non obscurè convincuntur.

Nunc precor Arnoldum blandè fac Musa salutes,
Tungrorum veterum spemqve decusqve novum. Qvi

Qvi primos inter Proceres vestigia Divi
Alberti seqvitur, optima qvæqve docens.
Qvem dubites morum laudes æqvabilitate
Amplius, an Sophiæ cognitione sacræ.
Externas cujus longè pervenit in urbes
Nomen, & insignis fama pudicitiæ.
Hoc est Laurenti domus & Schola læta Magistro.
Urbis Agrippinæ clarior & reliqvis.
Hocqve novum juvenes spatiando docente lycæum.
Discipulos plures qvàm Theophrastus habet.
Huic præceptori multum debere fatemur,
Qvamvis sit Sophiæ portio parva mihi.

Qværimonia fidei ad Obscuros Reuchlinistas.

Gens inimica DEI, qvæ te vesania torqvet?
Qvis furor usqve adeo corda prophana rapit?

Spar-

Spargitis in Christi famulos Mavortia tela:
Nectitis & lethi retia sæva trucis.
Qvid juvat insontes sic Marte lacessere duri
Christigenas? qvid sic nos jugulare juvat?
Vos colitis spurcæ sectæ ludibria Turci,
Tartareum colitis & sine merce Jovem.
Thura datis manibus Diti non justa prophanis
Atqve vorant stygii turpia liba canes,
Ecclesiæ Sacram nolite lacessere sedem,
Hanc Christus statuit. hæc sine fine manet.
Pellite barbaricos vos Turci qvæso furores,
Nosseqve supremum discite qvæso Deum.
Heus vestros animos seducit Pseudo-propheta
Qvem Phlegethontei gurgitis unda vorat,

Vana

Vana fides nestrâ est, non est ratione probata.
Adversus summum pugnat iniqva Jovem.
Ad mea dicta aures animosqve intendite vestros,
Qvi cupitis prompto noscere corde Deum.
Contra qvi sanctas leges contemnitis, hinc vos,
Effugite, & sacras linqvite qvæso domos.

Τέλος· ἠὶ Θεῷ δόξα.

Finis & Deo gratia!

Epistola ad Lectorem protreptica, hoc est instructiva.

ORTWINUS GRATIUS LEctori Christiano S. P. D.

SUnt Obscuri qvidam in terris Reuchlinistæ, Lector Candidissime, qvi Deum blasphemantes ac Sanctos ejus, Charissimos aliqvot Universitatum Theologos, meqve postremò ipsum pro fide solum Catho-

tholicâ, contra Oculare Speculum Joannis Reuchlin, gravis (ut illi volunt) hæresibus plenum, ad sangvinem usqve decertantes, contumeliosis lacessere convitiis non erubuerunt. Fictis enim sibi tum nominibus tum cognominibus (qvam scribendi licentiam ab orbe condito nemo hominum est secutus) omnem maledicendi rabiem effudere. Qvibus Sanctissimus Dominus noster Leo Papa X. pro suâ in Christum pietate maledicens, scandalosos illos garrulitatis auctores & filios iniqvitatis non indecenter appellavit; utpote qvi in maximo suorum facinorum crimine gloriantes, nullumqve Deo honorem habentes, summam in Christi fideles impressionem fecere. Intueamur itaqve valentes illos homines (in qvorum sententiam nemo iturus est, & qvibus nullos pejus odit mundus) qvam tandem gloriolam seu potius infamiam suo Capnioni pepererint. Nescio tamen qvibus loqvor, Lector charissime; Obscuri sunt, nemo eos videt, nemo bonus novit. Qvapropter

pter nemo eos offendit, nemo ſcandalizat. Si conſcientiam ſuam aliqvando intueri voluerint, & coram DEO ſuarum Epiſtolarum rationem reddere, commiſſi eos ſceleris procul dubio pœnitebit. Nôn unâ Epiſtolâ, verum ſexcentis, ut ſic dicam, iterum atqve iterum ampliatis, optimos qvosqve offenderunt. Notum eſt & publicum, ubi illorum Epiſtolæ impreſſæ ſint; noti etiam auctores, nos tamen bonum pro malo damus, neqve hoc loco qvenqvam Obſcurorum nominare voluimus, ne ſtulto reſpondiſſe judicaremur juxta ſtultitiam ſuam, ne etiam contra Chriſti doctrinam vel viventibus illis vel mortuis ſcandali aliqvid imponeremus. Cæterum ſi Apoſtolicas Cenſuras contemnere, ſi Eccleſiæ inobedientes & ſacræ fidei (optimis qvibusqve illudendo) rebelles eſſe perſeveraverint, repellet eos ab ovili ſuo Chriſtus Salvator noſter. Ut autem me plenius intelligas, Lector Chriſtiane, teqve non prætereat, qvare præcedentes in hoc noſtro libello epiſtolæ inſcribantur

La-

Lamentationes Obscurorum, qvum tamen à me solo compositæ & in lucem editæ sint. Dicam profectò & fatebor ingenuè, eadem me accepisse nomina & his similia, qvibus Obscuri Reuchliniſtæ in suis Epistolis, à Sede Apostolica jam pridem condemnatis, falsò usi sunt, ut sub talium fictorum nominum tegmine, illorum vesaniam bonis omnibus declararem. Nec item mihi ea res fraudi esse debet, qvod levicula qvædam, nostris hisce Lamentationum Epistolis intermista sint: qvum teste etiam Salomone, stulto nonnunqvam respondendum sit juxta stultitiam ipsius, ne sibi sapere videatur. Hoc autem fieri non absre posse nobis perbeatè scriptum reliqvit Sanctus Thomas Sec. Sec. Q. LXXII. De contumelia & verborum injuriis. Desinant igitur gloriari in malitiâ & neqvitiâ, qvod est peccatum in Spiritum Sanctum. Modestiâ enim opus est, non iniqvâ contentione, qva Capnionem etiam suum (& si omnium sese Sycophantarum longe neqvissimos multoqve impuden-

pudentiſſimos oſtendant) defendere neqviqvam poſſint. Vale Lector piiſſimè & hæc, qvæ citra bonorum indignationem dicta ſunt, boni conſulito. Coloniæ Anno M. ccccc. XVIII.

Seqvitur epiſtola apologetica & gravis Ortwini Gratii, ob primam à parvulo educationem Daventrienſis cognominati; Agrippinenſis qvoqve Academiæ Philoſophi, Chriſtiqve, Sacerdotis Obſcuræ Reuchliniſtarum cohorti citra bonorum indignationem dedicata.

GRaviter iniqvo animo maledicta veſtra paterer, Viri Obſcuriſſimi, ſi vos ſcirem judicio magis qvam morbo animi petulantiâ veſtrâ uti: At qvum in vobis (ut Saluſtii verbis utar) *neqve modum neqve modeſtiam ullam animadverto*: nec ſit ſub orbe lunari tam impiæ mentis homo, qvi id ipſum negare aut poſſit, aut debeat, aut velit, vobis pientiſſimè reſpondebo, ut ſi qvam maledicendo in Deum & in homi-

nes libidinem cepistis, eam vel patienter (modo lucis filii esse volueritis) vel male audiendo, amittatis. Legi nuper Epistolas vestras, qvas *Obscurorum virorum* inscripsistis: à Lamentationibus profecto vestris (qvas alite calamo nuper exaravimus) longè differentes, utpote plenas omnis impudicitiæ & iniqvitatis. In qvibus non modò viros eruditos & probos acerrimosqve fidei Catholicæ defensores, verum etiam Deum ipsum, nostræ salutis opificem, per omnes impudentiæ numeros blasphemare, Divam qvoqve Virginem Salvatoris nostri parentem ludendo, qvæ de eadem in Sacris scribuntur literis, vestris meretricibus adaptare & Sanctos deniqve ipsos vestris exagitare lenociniis non erubuistis; O tempora maledicta, in qvibus Reverendissimi Præsules, illustrissimiqve Principes hæc fieri patiuntur! O nefasti (ut de vobis duntaxat Obscuris loqvar) vestræ nativitatis dies! O mores præposteros omnigenis obumbratos criminibus! Vos profecto estis, in

qvos

qvos fines ſeculorum devenere, vos in-qvam Antichriſti præcurſores & diſſoluti Judæorum rabulæ. Unius enim Viri Joannis Reuchlin contemplatione neqve Deum timetis neqve homines. Rectè igitur à Pſalmiſta dictum eſt, Exacerbavetunt *eloqvia Dei & conſilium Altiſſimi irritaverunt*. Et iterum Deus per prophetam. *Locuti ſunt adverſus me lingvâ doloſâ, & ſermonibus odii circumdederunt me, poſueruntqve adverſus me mala pro bonis, & odium pro dilectione mea.* Hinc eſt qvod Sanctiſſimus Dominus noſter Leo Papa X. in perſona Chriſti, tanqvam verus Dei Vicarius propriâ motus pietate, ſuamqve reſpectans eccleſiam, vos filios iniqvitatis appellat, & à nullo unqvam ſacerdote, (exceptâ ſaltem mortis horâ) abſolvendos. Hoc autem verum eſſe & decretum Apoſtolicum & Reverendiſſimi Colonienſis Archiepiſcopi tranſſumtum longè latèqve tranſfuſa declarant. Itemqve non in vos duntaxat Obſcuros talis fulminatur ſententia; ſed in omnes perditiſſimæ veſtræ conjuratio-

nis conscios; in omnes qvoqve talium librorum impressores, venditores, lectores, reservatores; & in eos etiam qvi hisce rebus auditis teterrimos illorum auctores suis non produnt judicibus, nec tam scurriles libellos intra tres dies comburunt. O sententiam Apostolicam, omni laude & honore dignam! cunctisqve Christi fidelibus summopere necessariam! Qvam certè qvi non patitur, cui rei sacratissimæ neminiq; non fructuosæ ac plane perutili qvi resistit, qvi oblatrat, qvi mordet, qvi obluctatur, qvi non obedit, qvi deniqve impedimento est, aut consiliis, aut favore, aut factis insipienter renitendo, degenerem sese Christicolam, & sacræ fidei contemtorem, luce clarius ostendit. Viderintqve sacerdotes, qvâ auctoritate contra Sacrosanctæ Sedis Apostolicæ determinationem, non solùm obscuros, sed & famosarum Epistolarum lectores, venditores & id genus alios in Brevi Apostolico, (ut supra satis clarè in Lamentationibus Obscurorum explicatur expressos) absolvent au-

audeant. Nemo vestrum plus æqvo suæ innitatur prudentiæ. Hinc est qvod Chrysostomus ait sermone XII. *Non fidei, sed perfidiæ non confidentia est, nimiam in semetipso habere fiduciam.* Qvæ etiam qvot præclaros viros, qvotqve ingenuos adolescentes in causa Reuchlinicâ deceperit, cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Verùm ut eo, unde divertit, nostra nunc revertatur oratio, Qvis, rogo, inferorum, aut qvæ tandem cœcitas vos coëgit, ut in secundâ vestrarum Epistolarum editione Florentinos ipsos scientia & virtute florentes, eosqve non aliter, qvam ob ingenii & naturæ dotes ita appellatos, Sodomitas diceretis, nec Sodomitas solùm verũ & nobilissimam eorum civitatem cunctis mundi civitatibus Sodomitis pleniorem, tot sacerdoti salutes scribendo, qvot sint in Florentiâ Sodomitæ. Verum hæc pessumeant. Cætera id genus convitia auribus indigna mortalium hoc loco relinqvimus. Nunqvid igitur satis vobis fuit, Ecclesiam Dei neqviter læsisse, nisi etiam in moderni

Pontificis Optimi Maximi, omniumqve literis atqve lingvis celebrandi, dedecus ac contumeliam tam obſcœna de Florentinis, vobis effuſa legerentur? Nonne Summo Pontifici in ſcena & in umbraculis inqvitatum veſtrarum parcendum? An ignoratis Sanctiſsimum Dominum noſtrum Leonem Papam X. à Domino DEO (id qvod ſancta fatetur Eccleſia) veluti omnium virtutum exemplar & archetypon ſuper gentes & regna in terris conſtitutum, ut evellet, diſſipet, & plantet? Faxit itaqve Deus, ut gravioribus vos cenſuris Sacroſancta Sedes Apoſtolica condemnet. Subdolè præterea & ingeniosè ſatis (ut veſtram impudentiam latius perſeqvamur) imperialem Majeſtatem nobis ſemper venerandam deridetis, qvum nullo ſit vobis opus Privilegio Venetorum. Cujus etiam mandata à nobis in hunc uſqve diem ſemper illæſa, prævis veſtris mendaciis, hæreſibus qvoqve & blaſphemiis, neqve Deum timentes neqve homines, nimis licenter infregiſtis. Theologos

gos inſuper non modò diverſarum Univerſitatum, verum totius Eccleſiæ numina, alioſqve tam virtute qvam ſcientiâ præclaros & ſpecie qvodammodo à vobis differentes, veſtris dentibus cruentisſimè lancinatis & convitiis inſeqvimini nebulonicis: qvorum profectò calceamenti corrigiam, vel omnium judicio, indigni eſtis ſolvere. O cœca atqve impudens iſtiusmodi Reuchliniſtarum cohors! *Aude aliqvid brevibus gyaris & carcere dignum, Si vis eſſe aliqvid. Audaces fortuna juvat*; etſi multa audere (ut Menandro placuit) multa aberrare facit. Qvid multis? Ex omni namqve genere hominum, qvos variis vitiis, ingenioſa & ad malum prona irretit improbitas, nullos neqve ſceleratiores neqve odibiles magis eſſe reor; nec graviore cenſurâ animadverſioneqve plectendos, qvàm eos ipſos, qvi eum perverſæ mentis animiqve malignantis ſint, fingendo tamen id callidè ſub fictorum nominum ac cognominum velamento & mollantur & agant, ut ſynceri pro Chriſto &

integerrimi homines omniqve carentes vitio habeantur. Item qvod indignissimum est, aliorum peccata; qvæ nihil (ut infra dicemus) ad rem faciunt Capnionis, nec vera dignoscuntur, acerbissimè redarguunt, qvibus ipsi præcipuè obnoxii sunt aliorumqve virtutes ac benefacta mali consulunt, suorum penitus scelerum obliti. Persvade Tibi, ô Christiane lector (nam persvadere tutò potes) hos Obscuros Reuchlinistas nocentissimum esse genus hominum, cunctisqve flagitiis sceleribusq; coopertum, calamitatē everſionemqve Reip. Christianæ qværentes, nec summo Pontifici, Patri verè beatissimo, nec exteris etiam nationibus in pessimis qvibusqve parcentes. E lingvis profecto & mutus Cicero esse posset in tam lata, tam amplâ ac planè exsecrabili Obscurorum materiâ. Vitiorum qvidem apud eos referta sunt omnia, qvæ undiqve facto agmine in nos insontes irruunt, nosqve circumstant, premunt, urgent. Animæ autem suæ discriminibus miserrimè jactantur:

tur: ut difficile ſit in portum ſeſe ab his ſalutatum appellere. Qvibus qverar? qvos implorem? Nimia me hercule eſt improborum qvorundam (non dico omnium) Reuchliniſtarum licentia: tum in Eccleſiæ ſcandalum, tum in bonorum omnium confuſionem, veluti ex eqvo Trojano catervatim redundantium Summi, infimi, mediocres prolabuntur. Et Plinio teſte. *Multi famam (etſi umbratilem ac vanam) pauci conſcientiam verentur.* Qvæ tamen (ut Auguſtinus nobis ſcriptum reliqvit) eſt mille teſtes. Verum enim vero ut vos appellem, citra veſtram atqve aliorum indignationem; Qvid obſecro vobis proſunt convitia mendacia? qvid contumeliæ? qvid cavillationes? qvid ludibria qvid ſtultæ in cœlum irriſiones? qvid impiæ tandem hæreſes? Nonne ſcriptum legimus, confundantur omnes facientes vana? At mihi qvis objecerit: Facetiarum gratiâ obſcuri talia locuti ſunt: Eho, inqvam, vir bone; Nunqvid irridetur Deus? aut iſtiusmodi convitiis Capnion ipſe

ſuis exſolvitur erroribus? Bedam audite venerabilem: *Omnis*, inqvit, *amaritudo & ira, & indignatio & clamor & blaſphemia, & malacontentio, Spiritus immundi furor eſt.* Ineptiis certè veſtris & mendacii non ferendorum exprobratione Capnionem veſtrum (modo conſcientiam intueamini) defendere non poteſtis. Plus illi dedecoris plus ſcandali, plus turpitudinis, plus infamiæ, qvam laudis aut gloriæ peperiſtis. Honorare (opinor) voluiſtis virum bonum: at illum ſpe veſtra falſi plus æqvo inhonoraſtis, nullam fortaſſe gratiam ab eodem recepturi. Nec induci poſſum ut credam, talem illum tantumqve poëtam vos ad tam inſigne tamqve infamè ſcribendi facinus concitaſſe, niſi id ipſum obeſſe videatur, qvod in ſuis ad nos Epiſtolis talia nobis futura prædixerit. Ego tamen neqve Obſcuros vos appello, neqve Reuchliniſtas: verum hæc nomina (ſive bona illa ſint ſive mala.) vobis ipſis non indecenter impoſuiſtis. Nomina hercle veſtra (qvantum videre videor)

nomi-

nominibus qvadrant. Ille Fumulus appellatur, vos Obſcuri: & verè Obſcuri. Nam tenebræ omnium veſtræ (ut cum gratiâ & honore Capnionis non veſtro loqvar) totum penè terrarum orbem, infinitis tum erroribus tum mendaciis obumbrarunt. Dicit igitur Propheta: *Vultus Domini ſuper facientes mala, ut perdat de terra memoriam eorum.*

Ad convitia veſtrarum Epiſtolarum revertor, Patres conſcripti, & ad falſas ac planè commentitias in optimos qvosqve vitiorum exprobrationes: qvæ ad veſtri Capnionis defenſionem prorſus faciunt nihil, nec in oculis ſapientum integros lædunt viros, ſed univerſali (proh dolor!) Eccleſiæ indelebilem inurunt maculam. O utinam taliâ priſcis Sanctorum Patrum ſcripta fuiſſent temporibus! Non dubium, qvin vel manus vobis præciſæ, vel lingva confeſtim eruta, vel guttur Laqveo clauſum fuiſſet: Sola vos impunitas degeneres ac malignos facit, qvæ, teſte Bernardo *eſt incuriæ ſoboles, inſolentiæ mater*

radix impudicitiæ, & omnium transgressionum nutrix. At excitabit procul dubio corda Principum misericors & omnipotens DEUS, ut rebus omnibus ultrò citroqve perspectis, ac ritè cognitis, justitiæ munus (qvod semper optavimus) qvam primum exeqvantur. Nihil est enim tam absurdum, nihil tam abominabile, nihil tam impium, nihil tam ingratum DEO, qvod vestræ (& id qvidem citra omnem occasionem) non effundant Epistolæ. Nescitis temeritatem consilii defectum esse & imprudentiæ speciem? Secundum Beatum Thomam Sec. Sec. Q. XXXV. ar. XXV. c. fi. *Illa enim temeritate fiunt, qva ratione non geruntur, & ideò superbiæ est filia*, ut ibidem probatur Q. LII. ar. III. Qvare obsecro, (o! vos degeneres poëtæ & filii iniqvitatis) tam impiè abutimini gratiâ vobis à Deo datâ? Qvid Christo illuditis & ejus Matri? Qvid tunicam Domini? Qvid reverendam Petri imaginem? Qvid Sacramenta Ecclesiæ? Qvid sacratissimas Sedis Apostolicæ indulgentias

tias deridetis? Qvam potissimum ob causam, nominibus vestris silentio præteritis, aliena vobis nomina & nunqvam audita excogitastis? Nonne hi sunt historionum ac sycophantarum mores? Sunt profecto & nebulonum vafriciis longè deteriores. Qvare (inqvam) doctissimos & sapientissimos Ecclesiæ Doctores prosequimini? Qvare talpati oculatos contemnitis? Qvare iniqvitatem fovetis? Qvare injustitiæ & malitiæ patrocinamini? An Capnionem hisce vestris lenociniis in causa fidei defendendum suscepistis? O stulti & insensati! *Audite* (clamat Esaias) *verbum Domini Principes Sodomorum, auribus percipite legem Dei vestri, populus Gomorræ. Filios* (inqvit) *enutrivi & exaltavi, ipsi autem spreverunt me.* Væ etiam vobis falsariis, qvi nostra Epitaphia & laudabilem aliorum doctrinam pervertentes, illorum loco rhythmos ponitis impurissimos, commissoqve per vos crimine falsi, neqvam editis prognostica, mihi illa insonti & immerito ad multorum Principum, Civitatum O-

ptimorumqve virorum offensionem ac sacræ Astronomiæ irrisionem, non incruente adscribentes. Commisso (inqvam) per vos crimine falsi (id qvod secundum leges sacratissimas semper pœnam capitis importat) famosissimos editis libellos, Sacro sanctæ sedis Apostolicæ, Cæsareæqve Majestatis autoritatem absqve omni conscientiæ scrupulo, utrobiqve infringentes. Propterea idem Propheta exclamat: *Væ genti peccatrici, populo gravi iniqvitate, semini neqvam, filiis sceleratis!* O qvanto temporum intervallo Divus Esaias hæc futura prævidit! *Dereliqverunt* (inqvit) *Dominum, blasphemaverunt Sanctum Israel, abalienati sunt retrorsum.* Si res vestras mentis oculo intueri volueritis, argentum certè vestrum mutatum est in scoriam, & vinum non (ut ille ait) aqva mixtum, sed in fœtidissimam maledicendi, mentiendi, & blasphemandi sentinam commutatum. Ridetis scio, nec mirum. Scriptum est enim, *Lætantur cum malefecerint & exultant, in rebus pessimis.* Et Pythagorâ teste, *sues libentius*

tius in cœno qvàm in fonte verſantur. Ridetis inqvam, at riſus profectò veſter in luctum commutabitur & niſi ſubitaneâ morte (qvod Deus avertat) præoccupari fueritis, illam procul dubio vivetis horam, in qva ſerâ ductâ pœnitudine, veſtræ vos inqvitatis pœnitebit. Eſt enim in ore omnium, *Serò ſapiunt Phryges.* Nobis profecto (â qvibus nunqvam offenſi eſtis) indignè & immeritò illuditis: at Deus ipſe non irridetur. Dicit itaqve cum Propheta, *Gens absqve conſilio, utinam ſaperent & intelligerent, ac noviſſima præviderent!* Hæc profectò nemini noſtrum legitimè poſſunt objici, qvum ſimilia ediderimus nunqvam. Eò nunc calamitatis (heu nos infelices!) eſt proceſſum in Eccleſia Dei, ut ora ferè omniũ (proh pudor! nefas eſt dicere) Ethnicorum magis qvam Chriſtianorum ſententiis abundent. Pluris Poëtas facitis, qvàm Sacros Eccleſiæ Doctores, & in ſolâ verborum pompâ omnem veſtræ beatitudinis gloriam collocatis. Hinc in publicis tum declamationibus, tum Orationi-

oni-

onibus, nomen Jesu Christi invocare ridiculum vobis esse videtur. Hinc Evangelia in reprobum exponitis sensum, & omni tum vultus, tum animi deposità gravitate, irrefragabilem Sacrarum Literarum autoritatem obumbratis. *Va it aq; vobis,* (Esaias ait) *qvi dicitis malum bonum, & bonum malum; ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum; trahentes iniqvitatem in funiculis vanitatis vestræ. Va qvi sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes.* Qvis vobis fidei causam commisit? Qvis verbo vos offendit? Nemo herclè, nemo. Nostris certè Theologis Hæresium extirpandarũ munus à SIXTO PAPA IV. (ut in vestris supra Lamentationibus patet) peculiariter est commissum. Irascimini ergo & nolite peccare. Scabant muli mulos, & sanguinem innocentum non eliciant. His moribus, his convitiis, his certè mendaciis & contumeliis Capnion ipse amicos sibi habere non potest, videtur inimicos velle.

Irrisiones præterea vestræ nihil ad Reuch-

Reuchlinicam faciunt contentionem. Si vobis aut aliis qvi nobis adverſantur, peccata exprobrare & falſiſſima qvæqve offundere vellemus, non deeſſet nobis fortaſſe ſcribendi materia: ſed hoc hiſtrionum eſt & muliercularum, non bonorum neq; ſapientum. Propterea Doctiſſimus ille Erasmus Roterodamus Theologorum diſertiſſimus & non vulgari dignus honore vos obſcuros Reuchliniſtas tanqvam peſtem qvandam deteſtatur, doletqve ac plane ingemiſcit, ſeſe in veſtris Epiſtolis à vobis eſſe commendatum. Ecqvid mirum? Laudes enim obſcurorum ſordes ſunt, non præconia; nec eſt ſub orbe lunari tam perverſæ mentis homo, qvi vel meritæ laudis, aut vitæ innocenter actæ teſtem ab obſcuris petat. Eſt & alius Eccleſiæ Prælatus Chaldaicæ apud nos literaturæ peritus, qvi licet Capnioni bene velit, ſeverisſimis tamen vos inſeqvitur carminibus: Itemqve Richardus ipſe, cognomento Sbrulius, poëta & Orator non vulgaris, in ſuâ Chryſochari Trebericâ ad pientiſſimum

mum Trevirorum Præsulem, sapientiss. mè vos & redarguit & castigat. Malumus igitur à vobis abjectæ sortis hominibus vituperari qvam laudari. Nam teste Aulo Gellio lib. VI. Noct. Att. *Qvi maledicit & vituperat, fidem non capit.* Itemqve *nec valde gaudere debemus*, (ut Augustino placuit ad Volusianum) *qvando vituperamur.* Qvia nec depravare injuria, nec coronare potest laus aliena. Hinc Seneca de remediis fortuitorum nos optimè consolatur: *Malè* (inqvit) *de Te opinantur homines, sed mali. Moverer, si de me Marius, si Lælius sapiens, si alter Catò. si Scipiones duo.* Et mox adjicit: *Moverer, si hoc judicio facerent, qvod nunc morbo faciunt.* Qvod autem vos (ut ad alia progrediamur) movere posset aut dictum aut factum, qvos non puduerit, palam cunctis legentibus, omnium ferè criminum sordem (stuprorum præsertim & Sodomiæ) de vobis ipsis confiteri. Nolite itaqve in vestris ad me Epistolis parentum mihi meorum conditionem aut statum exprobrare. Patre natus sum Frederico

de

de Graes in Diœceſi Monaſterienſi, prope Coſfeldiam habitante & adhuc ſuperſtite, cum ſororibus meis & amicis: id qvod non ſummis modò in Coloniâ viris, verùm & Clariſſimo Illuſtriſſimoqve Principi, ac Reverendiſſimo Eccleſiæ Monaſterienſis Pontifici Erico, ſatis ſuperqve conſtat, veluti liber de Weſtphaliæ laudibus, eidem à nobis ante aliqvot annos reverenter nuncupato, longè copioſius continetur. Me autem Daventrienſem cognominatum, nemo prorſus admiretur. Fui enim in tenerâ primum ætate (& id qvidem matre meâ Gertrude citra inhoneſtatem defuncta) Daventriam à Patre ad Fratrem miſſus, ubi majores noſtri, & patricii ſemper & Senatores fuere, ut ſub Alexandro Hegio illic tunc Gymnaſiarcha, Græcè qvidem ac Latinè erudito, bonas literas puer non ignorarem. Qvapropter in Weſtphalorum laudem tale ad memoratum Principem cecinimus Tetraſtichon:

Weſtphalus in cunctis ſollers, atq; ore modeſtus
Vividus ingenio, religione ſacer.

No-

Nobilis officio, nulli probitate secundus
Illustrans orbem, conjuge, prole, domo.

Hæc obiter dicta sunto, qvæ etiamsi omissa forent, Capnioni tamen prodessent nihil. Induantur itaqve, qvi detrahunt mihi, pudore; & induantur sicut diploide confusione suâ. *Confitebor Domino nimis in ore meo, & in medio multorum laudabo eum. Qvi adstitit à dextris pauperis, ut salvum faceret à persequentibus animam meam.* Aliud est enim de hæresi, aliud de vitiis humanis contendere. Aliud qvoqve blasphemare Deum aliud hominibus (etsi immerito) illudere. Non patiuntur Theologi, Salvatoris nostri humanitatem habitui comparari meretricio, ipsumqve ut simplicem hominem & servum, non ut DEUM á Judæis inter emptum. Itemqve non posse satis ex Novo probari Testamento Christum Salvatorem nostrum (ut in Georgii dialogo habetur) verum fuisse DEUM. Hæc & alia id genus multa, longeqve deteriora, boni ne an mali consulenda sint, sacratissimis Theologiæ Doctoribus,

non

non obscuris halophantis discutiendum relinqvo. Qvapropter Apologiam nuper edidit reverendus Hæreticæ pravitatis Inqvisitor, omni dignus honore frater Jacobus Hoechstraten, in qvâ luce clarius patescit, qvàm sanctè nobiscum & qvam piè citraqve omnem (ni fallar) malitiam in Ecclesiâ DEI vester Capnion ambulaverit. Qvantam autem mihi fecerit injuriam, me Christi Sacerdotem licet immeritum, & philodæmonem in falsâ suâ defensione & hæresiarcham appellando, pauci ignorant. Plenus (ut opinor) furiarum & rectæ rationis oblitus, me talem esse vulpinatus est, nullâ penitus aliam rationem habens, qvàm qvod hoc Genitivo Jovis, in bonam (vel ipsius maximè exemplo) usus fuerim significationem. O magnum Theologum! O poetam insignem! Qvis hoc non videbit cavillum? qvis non potius improbet ac planè detestetur? Cæterum hæc ridicula Capnionis subtilitas, in præfatâ Inqvisitoris Apologiâ, satis superqvè retunditur, & in Boccatio lib. 2. de

Ge-

Genealogiâ Deorum: itemqve in Augustino lib. II. de civit. DEI c. XIII. & Confess. lib. I. de Poëtis multisqve aliis in locis qvæ hic, ne Capnionem nostrum lethaliter offendant, libenter omittimus. Atqvi, ne qvod primum puto, hic silentio præteream. Neqve Capnionem vestrum, neqve Reuchliniſtas omnes, neqve vestrorum qvemqvam Poëtarum, nostris hisce literis offendi indifferenter volumus. Ut enim duplices sunt Reuchliniſtæ; ita nec ejusdem ingenii Poëtæ omnes. Alii enim boni sunt, alii mali, nec mali qvidem in oculis meis, ne Sedes ipsa Apostolica, ac boni deniqve omnes, tam obscuros, tamqve degeneres Poëtas, & leve hominum genus & filios iniqvitatis appellarent. Habet profectò Joannes Reuchlin (ut de bonis loqvar) viros nobiles, doctos, eruditos, & eloqventes, sui amantissimos, qvorum etiam nonnulli, aperto Marte (id qvod detestari non possumus) in pugnam congrediuntur. Habet præterea ingenuos pro se Adolescentes & studiosos aliqvot bonarum

rum artium (ut audio) professores, qvos certè (modò justitiæ & veritati adhærescant) unicè omnes & colimus & veneramur. Tum qvòd de his magna Christo spes sit & laudis & gloriæ: Tum qvòd generosus animus, & honestis imbutus disciplinis Christi sponsam, hæreticis fœdari pravitatibus, non patiatur. De his certè viris bonis optimisqve adolescentibus loqvimur nihil. Nam si falsissimis (ut cum gratia loqvar) Reuchlini defensionibus, seu potius offensionibus abjectis verissima Theologorum scripta, & maximè, qvæ intra dies octo, per reverendum Inqvisitorem hoc año sunt edita; non solum legere, verùm justâ laude, & ad ungvem (ut dicitur) citra cœci favoris dissimulationem examinare dignarentur, suo (ut opinor) Capnione deserto, nobis procul dubio adhærerent.

Obscuros igitur solum Reuchlinistas Evangelicæ charitatis transgressores, polylogos qvoqve & naturâ minimè cicures, non absqve nostri moderatione insectâ-

ctamur, dignos profectò qvos ſapiens Poë-
tarum chorus, nobiliſſimorumqve viro-
rum conſeſſus velut degeneres, ac perdi-
tiſſimum genus hominum perpetuò deteſ-
tetur. Qvi dum manifeſtâ phreneſi ac
furiis (neſcio qvibus) una cum ſuo Capnio-
ne correpti, almæ atqve laudabilis noſtræ
Univerſitatis Doctores infamare conan-
tur, cimmeriis involuti tenebris, omniqve
morum depoſitâ gravitate, neqviſſimos
ſeſe (modo veritas ipſa locum habere po-
terit) halophantas ac nebulones oſten-
dunt. Qvippe qvod nec periculoſius
alicubi erratur, nec pejus aliqvid inqvi-
tur, nec qvid impium magis inveniri po-
teſt, qvàm ubi Chriſto ac Sanctis ejus illu-
ditur, & Eccleſiæ Doctores contemnun-
tur. Qvapropter Sanctus Paulus ad Co-
rinthios primæ Cap. II. *Animalis* (inqvit)
homo non percipit ea, qvæ ſunt Spiritus Dei.

Cæterum qvum ad veſtrum ſcelus ac
neqvitiam parum aut nihil (ut Sacro-San-
cta Sedes Apoſtolica teſtatur) addi poſſit,
vos deteſtentur omnes neceſſe eſt. Satis
enim

enim experrecti ſumus intuendâ Eccleſiæ bonarumqve artium republ. licet cruentiſſimos veſtræ temeritatis ac ſtultitiæ dentes evitare non poſſimus; Audacia tamen veſtra non vincet ſtudia noſtra; Gymnaſium certè hoc eſt, Sacræ Theologiæ & bonis artibus admodum accommodatum. Hic ſacrorum Canonum, jurisqve Civilis majeſtas. Hic Hippocrates, Æſculapius & Galenus ſcholas habent. Sunt qvoqve apud nos egregia ſcholaſticorum conventicula, ſunt doctiſſimorum virorum Chori, ſunt diverſarum lingvarum diſertiſſimi interpretes, in qvibus mira ſcientiarum varietas & immenſa doctrinarum viget fœcunditas. Hic Ducum Comitumqve illuſtriſimorum non vulgaris eruditio: Hic profundiſſimi Sacræ & Theologicæ veritatis Profeſſores. Hic clariſſimi utriusqve Juris Interpretes. Hic ſalutaris Medicinæ Doctores expertiſſimi. Hic acutiſſimi liberalium (qvas vocant) artium Magiſtri. Adſunt & alii in omnibus ferè diſciplinis eminentiſſimi,

penes qvos nihil ſimulatum, nihil fictum, nihil leve, nihil non admirandum. Tantâ fulgent hi omnes conſtantiâ & virtute, ut eorum tacita gravitas & fides de unoqvoqve loqvatur, neqve cujusdam ornamenta orationis expectet. Omnes maximi animi, ſummi conſilii, ſingularisqve prudentiæ viri: ita etiam, ut SIXTUS Papa IV. noſtræ Univerſitatis gloriam ſolidiſſimamq; omnium integritatem animadvertens, noſtris præcipuè Doctoribus, omnem Hæreſeos per Alemanniam iniqvitatem extirpandam demandarit: Hoc autem ita eſſe ſupra in Lamentationibus patet. Qvare felix admodum ipſa Colonia eſt, cum tales habeat viros, qvales majores noſtri priſcis temporibus ſumma veneratione proſecuti fuiſſent. Nolunt itaq; Obſcuris Reuchliniſtis ſubeſſe, qvi magnis etiam viris præeſſe conſveverunt. Nolunt vinci, qvi victrices fidei aqvilas manu premunt. Troës ſunt: Omnia ſine Theſeo operantur & ſuum tandem Romani Hannibalem habent.

Nunc

Nunc autem (ſi ita libet) reverendos noſtræ Univerſitatis Theologos intueamur. Sapientiſſimi qvippe Viri ſunt, nec in aliqvo taxandi. Nam pro Chriſto Jeſu duntaxat & Catholicâ fide, ab Hæreticis, (proh dolor!) jam diu ſatis impugnata; contraqve Joannem Reuchlin ejusqve intolerabiles (ut ajunt) errores, nimium (proh pudor!) nimiumqve (ut dixi) Eccleſiæ Dei, bonorumqve omnium, & qvatuor inprimis Clariſſimarum Univerſitatum ſentimento repugnantes, velut invicti, & Eccleſiæ totius & Apoſtolicæ tandem Sedis athletæ ad ſangvinem usqve decertant. Non eqvidem vi aliqvâ, non dolo, non invidiâ, non malignâ intentione, non malo corde, non ſiniſtra qvavis circumventione (ita nos Deus âdjuvet & omnes ſancti ejus!) ſed nimiâ patientiâ nimiâqve ſui moderatione, conſilio etiam & auctoritate, ac ſapientia potiſſimum duce cuncta proſeqventes. Hoc autem qvi credere recuſarit, Theologorum perluſtret libros & me, dicto citius, verum dixiſſe pro-

clamabit, nec alterâ (ut dici solet) parte inauditâ, stultam proferat sententiam; vel ob hoc solum, qvòd Centum Ecclesiæ Doctoribus, longè magis qvàm uni viro, in secularibus duntaxat libris erudito, aut abjectæ sortis hominibus (qvos Obscuros appellitant) sit credendum: Nec est inqvam qvod sacratissimam Prædicatorii ordinis Religionem citra injuriam ac perditionem animarum vestrarum contemnere valeatis. Utinam vobis sive viventibus sive morientibus tum matutinæ illorum, tum vespertinę, tum nocturnæ etiam preces, & hæ qvidem ab omni labe omniq; vitiorum contagione immunes suffragari vel in minimo possent. Longè profectò melius longeqve salubrius (si verum fateri licet) res vestræ sese haberent.

Ululate igitur in tenebris, vos Obscuri & degeneres Reuchliniſtæ, qvia prope est dies Domini & vastitas à Domino veniet. *Adhuc enim paululum modicumqve & consummabitur indignatio mea & furor meus*, dicit dominus omnipotens. *Lavamini, mundi*

mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum. Quiescite perverse agere. Discite bene facere, ne retributio manuum vestrarum fiat vobis. Abjicite opera tenebrarum, induimini arma lucis, ut in die honeste ambulare possitis. Non est enim putandum omnia vobis licere, nisi & recta & justa & aperta sint, ut rex Antigonus cuidam respondisse fertur: Barbarorum regibus omnia licere, nobis duntaxat, qvi justa & honesta videantur.

Accendamus ergo lumen nostræ mentis & in nostri muneris erga Deum administratione omnia prudenter matureqve agamus. Nemo vestrum (Apostolo teste) gratiam Dei in vacuum recipiat. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis, nemini dantes illam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum. Exhibeamus nosmetipsos in omnibus sicut Dei ministros in svavitate, in Spiritu sancto, in charitate non fictâ, in verbo veritatis, in virtute Dei. Non enim vel ad ludum â naturâ, vel ad jocum geniti su-

mus; sed ad studia qvædam majora atqve graviora, qvæ in humilitate & mansvetudine spiritus non obscurè continentur. Si uno duntaxat epigrammate Capnionem nostrum offendimus, non plus ego, qvàm reliqvi diversarum Universitatum Doctores offenderunt; Nam ut supra diximus, aliud est de hæresi sanctè & justè; aliud de vitiis humanis (qvæ nihil ad rem faciunt, & falso à vobis excogitata sunt) plus æqvo contendere. *Qværite Dominum dum inveniri potest, invocate eum, dum prope est. Derelinqvat impius viam suam & vir iniqvus cogitationes suas, & revertatur ad Dominum, & miserebitur ejus, & ad Deum nostrum, qvoniam multus est ad ignoscendum.* Hæc Esaias.

Rogamus itaqve vos & obsecramus in Domino JEsu, qvi nos redemit pretioso suo sangvine, nec qvicqvam contumeliarum à vobis est meritus, ut qvemadmodum accepistis à Sancto Paulo Gentium Doctore, qvomodo vos oporteat ambulare & placere Deo, sic & ambuletis. *Est enim*

enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra, ut ſciat unusqvisqve veſtrum ſuum vas poſſidere in ſanctificatione & honore: Non autem in paſſione deſiderii, ſicut & gentes, qvæ ignorant Deum. Rationem certè Paulus adjicit non vulgarem, vocavit nos (inqvit) Deus non in immunditiam (qvâ vos ſupra qvàm cuiqvam credibile eſt, delibuti eſtis) ſed in ſanctificationem, qvâ non modò noſtri, verum & aliarum Univerſitatum Doctores omnium primi, & vivæ virtutum imagines, contra manifeſtam multorum falſitatem Chriſto duce intrepidè conſtanterqve militantes ita inuncti ſunt, ut neqve Capnionis veſtri (qvæ nullæ ſunt) neqve veſtras (qvæ minoris habentur) contumelias, in aliqvo pertimeſcant.

Et ne illud præteream. Non eſt per Deum immortalem invidiæ cauſa, qvam agimus, ut vos falsò & inſipienter in præpoſterâ Capnionis veſtri defenſione vulpinamini, ſed fidei duntaxat ſacræ, qvam pravis contaminare erroribus non Chriſtiani eſt hominis, ſed diſſoluti potius &

impuri. Itemqve nemo noſtrûm Joannem Reuchlin, virum Catholicum & inſignem Poetam, hæreticum eſſe dixit, ut complures veſtrum mentiti ſunt: ac ſcripta ejus (citra tamen viri contumeliam, ut in ſententiâ ab alio qvodam inqviſitore Coloniæ pro tribunali latâ ac deinde impreſsâ luce clarius patet) hæreſin ſapere declararunt.

Qvod autem cauſa utrimqve noſtra non ſit invidiæ ſed fideï, vel ex ſolo probari poteſt, qvòd ante publicam ocularis Speculi Editionem nulla nobis unqvam fuerit cum Phorcenſi Capnione contentio. Qvid igitur iniqvius eſt (dicit Leo Papa) & habetur XXIV. qvæſtion. III. Qvid autem) qvam iniqva ſapere? Et continuò de obſcuris; in hanc (inqvit) inſipientiam cadunt, qvicunqve ad cognoſcendam veritatem, aliqvo impediûtur obſcuro & non ad prophetícas voces, Apoſtolicas literas, Evangelicas auctoritates ſed ad ſemetipſos recurrunt. Et ideò Magiſtri erroris exiſtunt, qvi veri-

veritatis diſcipuli non fuerunt. Hæc ibi.

Hanc ob rem legite obſecro eodem diligentiæ ac pietatis oculo Theologorum ſcripta, qvo Reuchlinica legere conſvevistis, ne rerum omnium ultro citroq; actarū rudes, contumelioſam Chriſto bonisq; omnibusqve ſcandaloſam proferatis ſententiam. Qvippe non omnis ignorans immunis eſt à poena: Ille enim ignorans poteſt excuſari à poenâ, qvi (ut Auguſtinus vult in libro qvæſtionum & habetur XXXVII cap ult.) qvod disceret, non invenit. Illis autem ignosci non poterit, qvi à qvo diſcerent habentes, operam non dederunt. Hæc omnia divus ille Cyprianus, per verba Pauli Apoſtoli (qvæ habentur diſt: VIII. Conſvetudo) pulcherrimè ſubſcribit. Et Ariſtot. qvoqve lib. II. Rhetor. Turpe putat ignorare qvod omnibus ſcire conveniat.

Hinc eſt qvod Hieronymus habet in Originali ſuper Amos, & maximè contra eos, qvi affectato excœcati favore veritatem audire contemnunt. Qvicunqve

(ait) vel consanguinitate, vel amicitiâ, vel è converso hostili odio, vel inimicitiis judicando ducitur, pervertit judicium Dei Christi, qui est justitia. Postremò autem si in fermento malitiæ & neqvitiæ, hoc est, vestra malitia (qvæ secundum Ambrosium in Hexameron) est mentis atqve animi depravatio, qvæqve fallax est nocendi ratio, ut magnus ille Cicero libro 3. de naturâ Deorum testatur impudenter (qvod absit), perseverare volueritis, animam profecto vestram occidendo unà cum rege vestro (qvemadmodum Regum primo, cap. XXII. & Sapient. Cap. XVI. prisci nobis scriptum reliqvere,) actutú peribitis, vosqve serò resipuisse Phrygum more lamentabimini. Nam qvi *justificat impium* (ut habetur Proverb: XVII) *& justum condemnat utrqve abominabilis est apud Deum.* Itemqve si videntes videre, si audientes audire, si intelligentes intelligere, & profanis deniqve auctoribus Sacros Ecclesiæ Doctores anteponere nolueritis maledicti eritis, ut habetur XI. Q. III.) apud Deum & homines,

mines, & increpatione tandem ſeveriſſimâ corripiemini. Eritq; Deus judex inter vos & nos in extremo judicii die. Qvi licet gradu lento (ut eſt apud Valerium Maximum l. 1. de neglectâ religione) ad vindictam ſui procedat; ſupplicii tamen dilationem intolerabili qvadam gravitate compenſabit.

Si autem vel Capnion ipſe, vel nos Obſcuri & Theologis noſtris, & mihi denique Ortvvino indignari abs re volueritis, memores Apoſtolorum erimus, qvi ibant gaudentes à conſpectu Concilii, qvoniam digni erant pro Jeſu Chriſto contumeliam pati. Nos igitur, ut libet, perſeqvimini, & mendaciorum deſcribite atramento, veſtri tamen erit tum officii, tum humanitatis non ignorare, vos unà omnes tam ſcribendo qvam offendendo primos ſemper fuiſſe. Nec eſt qvod mihi qvis de Manuali Speculo Joannis Pepericorni Neophyti (hominis profectò Chriſtiani & viri boni) qvicqvam objiciat, qvum anno Domini M. cccc. xi. Coloniâ annum abſens,

sens, in superiore illud Alemanniâ nobis ignorantibus composuerit. Sitqve Moguntiæ (ut ipsemet Capnion in suâ defensione, folio III. facie secundâ lucidissimè profitetur) per Chalcographum illic habitantem nundinis Aprilibus impressum. Naturali itaq; jure tanqvam firmissimis qvibusdam anchoris, & intolerabilibus sæpenumerò lacessiti injuriis, non indecenter pro nostrâ parvitate citra cujuscunqve indignationem respondimus, vocamusqve Deum in testem & omnes sanctos nostræ conscios innocentiæ, nec Deum modò & Sanctos ejus, verùm & optimos qvosqve Christi Dei amatores qvi nos piam justamqve habuisse causam perpetuò testabuntur.

Modò autem si qvis scire voluerit, qvam potissimum ob causam Capnioni non adhærescam, qvum tamen politiores literas in almâ Universitate Colonienſi complurib⁹ annis professus sim; Respondeo me non Capnioni sed præceptoribus meis, fidei ac sinceritatis juramentum præstitisse.

Ego

Ego datam ſervabo fidem, neqve hinc mihi qvicqvam turpitudinis accreſcit, etiam ſi me tota deglubat Obſcurorum cohors. Cæteri qvid agant contueantur.

Qvid multis? Ceſſate obſecrò (ô vos Obſcuri!) viros bonos petulantiſſimâ conſectari lingvâ. Ceſſate morbo procacitatis veſtro uti. Nolitote unumqvemqve moribus veſtris æſtimare. Deſinite Capnionem (virum alioqvi doctum & præſtantem) veſtris contumeliis obumbrare. Deponite faſtum, ſuperbiam, temeritatem, arrogantiam, & reliqvas animæ peſtes. Immundicia, turpitudo, ſtultiloqvium, ſcurrilitas haud nominetur in vobis. Nemo vos vel commentitiis defenſionibus vel inanibus ſeducat verbis, propter qvæ (ut Paulo placet Apoſtolo,) ira Dei in filios venit diffidentiæ, qvorũ participes eſſe non debetis. Audivi vos Palinodiam in Lamentationibus veſtris â nobis jam pridem editis atqve confictis decantaſſe, & benè qvidem. Eratis enim tenebræ (idem ad Philippenſ. ait) nunc autem lux in Domino. Ut filii lu-

cis ambulate, cujus fructus est in omni bonitâte, justitiâ & veritate. Valete in Christo Jesu Domino nostro. Coloniæ ex felici nostrâ Academiâ, Anno M. cccc. xv. h. sexto Idus Martias.

Sapphicum ejusdem Ortvvini hunc suum libellum contra Obscuros alloqventis.

Mordeat te livor edax libelle
Et theonino lacerere morsu
Qvi levi venis pretio, laresqve
Lingvis amicos.
Insoleus recti fugiat decorem
Capniomastix, nihil hinc revellat
Exulhic mentis, vel iners Minervæ
Sibila musset.
Exspuat quamvis rabidum furorem,
Ora distorqvens sceleratus erro,
Et lacer sævo jaculetur ausu,
Fulmen inerme.
Te tamen nullum facinus libelle
Territet, qvod tu vereare missus
Sedibus nostris: tua summus optat
Dona Sacerdos.

Bar.

Barbarum parvi facies popellum
Et gregem hircoſum, lacerasqve turbas,
Qvæ viros nunqvam pietate claros
Laudibus ornant.
Hos rudes turpis docuit Celeno,
Putrido ventris taminare fluxu,
Omne qvod Chriſti titulos decusqve
Nobile ſervat.
Qvo ſacræ tandem Sophiæ Magiſtris
Te pium præſtes, & Apoſtolorum
Gratiam ſumas, venerare ſummi
Numen Olympi.
Cui velim dicas, tuus hæc decenter
Gratius ſcribens, petit ut beatam
Neſtoris vitam, Phrygiiqve degat
Secula Vatis.

Seqvitur Epiodium, qvod auctore eodem Coloniæ in Eccleſiâ Prædicatorum, ad Gerhardi Zutphanienſis Theologi, viriq; (dum vixit) clariſſimi ſepulchrum dependens in epiſtolis Obſcurorum Reuchliniſtarum neqviter eſt immutatum:

Hoc qvicunqve vides ſaxum ſubſiſte viator,
Et ſubito largis fletibus ora fluant. (Ur-

Urbis Agrippinæ casum, lamentaque noscat
Orbis; & insurgant posteraq; secla queri.
Occidit ante diem fati crudelibus ausis
Doctor, in hac quondã maximo urbe Sophos.
Relliquias summi brevis hæc capit urna Magistri
Cujus ad interitum sacra Minerva gemit.
Gerhardo huic nomen, & huc Zutphania misit
Dives opum patriâ, sicque Sycamber erat.
Huic simul ingenium fervens, sublime, profundum;
Majus Ulyssæo Dædalioque fuit.
Ignea vis etiam, pleno cui Copia cornu
Optima de multis, vel mage cuncta dedit.
Aurea cœlesti tulit hinc propagine mala,
Non ager hesperidum, quæ nec hymetus habet.
Cespite de vivo violas, mentamque crocumque
Legit, & aureolis, lilia mista rosis.
Dulcifluoque satur divini nectare roris,
Theologos inter lumen honorque fuit.
Multiplices rerum formas, abstrusaque novit
Condita naturæ, cœlicolisque Deis.
Consultos inter Juris legumque Peritos,
Cordatum pessit doctiloquumque virum.

Pre

Pro Chriſti grege ſollicitus, vigilantior Argo;
Et Capitolinæ maximus ædis honos.
Libera mens rectique tenax, & neſcia falſi,
Virtutum cunctas accumulavit opes.
Hic igitur notus, croceo quo Phœbus ab ortu
Surgit, & occiduas pronus ubi intrat aquas.
Hujo & (ut dignũ eſt) manet, æternũq; manebit
Gloria, victuro perpetuata die. (flexo
Non tamen hinc abeat quisquam, quin poplite
Pro Doctore pias fundat ad aſtra preces.

In perfidos Judæos Epigramma ejusdem.

Impia Gens hominum, gens ferrea, gens male
ſperans
Tendit ad Obſcuros, tartara nigra lacus.
Omnia vincuntur manibus; ſic marmora ferro,
Saxaque de facili ſæpè cavantur aquâ.
Sanguine molleſcit adamas, glacialia Phœbo
Frigora, & à Phœbo ſolvitur omne gelu.
Monſtra quot Alcides domuit? quot carmine
manes
Thraïcius Orpheus movit? & ore feras?
Saxa quot Amphion? quot Methymnæus Arion
Delphines? Thamiras quot miſer ipſe Deas?
Nulle

Nullo hæc mutari poterit gens improba verbo,
Improbâ quæ verè est, trux scelerata rapax:
Lucifuga, inconstans, nullo mutabilis ævo,
Deucalioneâ vix renovanda manu.
Hæc nive frigidior, vel saxo durior omni,
Nec minus Hyrcanâ tygride sæva latet.
Hoc scelus indignum gelido sub corde voletat,
Et crudelis alit pectora cæca furor.

Aliud in Judæos.

Crescit honor Christi, gaudent pia numina cœlo,
Et Jovis ætherei gaudia mater habet.
Exultant superi, cœlum lætatur & omnis
Angelicus decimo gaudet in orbe chorus.
Gaudia mortales agitant, nova gaudia mundus
Suscipit, & lato scandit ad astra gradu.
Nam Solymi, genus infelix, semenq; nefandum,
Turpia nunc tepidis fletibus ora rigant.
Post lachrymas fundũt gelido de pectore questus,
Et furor immitis langvida corda fovet.
Plumbeus in vultu color est, sunt lumina cæca;
Aggravat ingratus segnia membra dolor.
Quid mirũ? cecidere omnes, victiq; repugnant
Artibus incultis fœmineaqve mãnu.
Non Latio, non hostili, non denique nostro
Sed recutita suo cõcidit ense cohors. Hoc

Hoc opus â multis agitur, qui tecta malorum,
Sacrilegumqve ſimul deſeruere genus.

Errores Obſcurorum Virorum qui ſe Reuchliniſtas eſſe gloriantur.

IN primâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis & in aliis aliqvot ſubſeqventibus, Eccleſiæ Doctores perfidis comparant Judæis: In Spiritum Sanctum, in beatum Petrum, in modernum Pontificem, in ejus cenſuras Eccleſiaſticas, in Reverendiſſimos Cardinales, in Auditores Rotæ, in Divum Hieronymum, qvod ſcil. non ſit de ſtylo Evangelii, & in Indulgentias Apoſtolicas turpiſſima ac mendaciſſima qvæqve exſpuerunt.

In XIII. Epiſtola primi operis blaſphemant in Spiritum Sanctum, & hoc in materia luxuriæ. Abutuntur deinde Sacris literis, & qvæ Eccleſia attribuit Beatæ Virgini, ipſi ſuis adeptant meretricibus. Scribunt qvoq;, turpem amorem eſſe charitatem, concludentes Deum amorem eſſe luxurioſum. Taceo ſexcenta mendacia in bonos viros effuſa, qvæ hoc loco enumerari non poſſunt. Glo-

Gloriantur etiam se crucem facere soli-
tos ex stercore humano ad domos suarum
meretricum, qvod qvam turpe sit ac scan-
dolosum, nemo omnium ignorat.

In xxii. Epistolâ & in subseqventibus jo-
cantur cũ gloria Domini nostri Jesu Chri-
sti & ejus resurrectione. Scribunt præterea tu-
nicam Salvatoris nostri, qvæ est apud
Treviros, antiqvâ & pediculosam esse ve-
stem. Tres etiam Reges beatissimos tres
dicunt esse Rusticos ex Westphaliâ. Mer-
dant super indulgentias Apostolicas &
Fortalitium fidei, librum Ecclesiæ utilis-
simum, penitus detestantur.

In xxvii. Epistolâ Deum blasphemando,
dicunt Matthæi x i. (id qvod impossi-
bile est) scriptum esse & in Sacris Literis
contineri, qvomodo Jupiter stupraverit
Calistonem & Europæam virgines, tam
turpiter Sancta Dei Evangelia vilipenden-
do, & Sacra Scriptura (id qvod histriones
non facerent) perditissimè abutẽdo. Cad-
mum qvoq; adulterum, regem olim The-
barum & Bacchum omnis neqvitiæ atqve
im-

impudentiæ Deum Christo Salvatori nostro impiissimè comparant: Semelem insuper Jovis meretricem & Bacchi matrem dicunt significare Beatam Virginem Mariam, ut Judæorum more huc illuderent: item non erubescunt in eâdem Epistolâ scandalosè scribere, Pyramum (de quo est in fabulis Poëtarum) amantem prorsus hominem, significare Filium Dei, & Thisben quæ seipsam interemit turpi amore corrupta animam designare humanam, idque (quod est omnium pessimum) scriptum esse mentiuntur Luc. II.

In XXVIII. Epistola abutuntur per derisionem sententiis Evangelicis.

In XXIX. fit sacrilega enarratio de ascensione Domini & extremo judicio: & illusio quædam Apostolis ac Divæ Virgini.

In XXX. mentiuntur Sanctissimum Dominum nostrum LEONEM Papam X. indulgentias dedisse in rebus inutilibus, scandalose simul Sanctum Bonaventuram deridendo. p 115

In XXXIV. inter alia mendacia ridiculè lo-

loqvuntur de aqvâ & ſale benedictis, qvibus tamen Sancta Mater Eccleſiâ utitur in pueris baptizandis.

In xxxv. effunduntur ea, qvæ nemo hiſtrionum dicere auderet in proſtibulo.

In xxxvi. ridiculè etiam in ſacrum loqventes Baptiſma mentiuntur clariſſimos Erphordenſis ſtudii Doctores determinaſſe, qvod Judæo baptizato iterum renaſcatur præputium. +

In ultimâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis omni iniqvitate plenâ, ſcribit unus de numero Obſcurorum Reuchliniſtarum, ſe fuiſſe crinizatum ad pudenda ſua à qvodam Monacho, & alia qvædam Sodomitica nefanda auditu, & pro qvibus debetur pœna ignis. Poſtremò idem ille nebulo Reuchliniſta, nos rhythmaticè ac ridiculè orare docet per nomen JESU Chriſti ac beatos Evangeliſtas.

Prætereo errores alios & infinita mendacia, qvibus viros bonos diffamare conati ſunt, ut Capnioni ſuo holocauſtum offerre, & Oculari ipſius Speculo ab aliqvot Uni-

+ Ep. 40. b. 152

Univerſitatibus ad ignem condemnato, alludere videantur. Qvas obſecro putamus in eorum additionibus neqvitias contineri, & in aliis etiam Epiſtolis, à primis (de qvibus modo mentionem fecimus) longè differentes.

Qvòd ſi illi ſunt de numero Obſcurorum, qvos ipſi in ſecundo ſuarum Epiſtolarum volumine apertè nominarunt. *Rarò qvippe boni numero vix ſunt totidem, qvot Thebarum portæ vel Divitis oſtia Nili.* Doleant itaqve & ingemiſcant tam peſtiferi ac planè ſpurcidici Reuchliniſtæ, qvi neqve Deum timentes neqve homines, optimos qvosqve ſuis convitiis ac mendaciorum ſordibus deturpare voluerunt. At qvid tantùm de Obſcuris, qvibus nunqvam credendum erit, etiamſi nova moliantur; Qvibus inqvam novæ indies à Sede Apoſtolicâ maledictiones incūbūt, vel ob hoc maximè, qvod turpiſſima etiam in Florentinos effudêre; qvaſi parum fuiſſet ineptire, niſi & Summo Pontifici implicitè illuderent. Non igitur à bonis aut ſapienti-

entibus Poëtis, sed à pessimis qvibusq
nebulonibus ac Pseudo-Christianis, t
execrabiles sunt effusæ Epistolæ, qvos e
laudare non debui, qvum Sacro-sancta S
des Aostolica iniqvitatis eos filios esse d
creverit. Vale Lector, & secundam em
Inqvisitoris Apologiam, qvæ Nundin
fortasse nunc Septembribus exibit in lu
cem, in qva admirandâ qvædam ac plan
obstupenda contra Capnionem invenie
cujus etiam Cabalam plenam docet ef
erroribus. Coloniæ, anno M.cccccc.xvi
tertio Kal. Septembres. Hæc Ort-
vvinus.

Impressum Coloniæ, Anno M. cccccc. xviii. in Augusto.

item M. DC. xix. Ipsis Cal. Græc.